

Swami Narayanananda

**PRAKTIČNI VODIČ DO
SAMADHIJA
(PROSVJETLJENJA)**

Prvi prijevod: Željko Štajduhar – Sw. Vijāna
Drugi prijevod: Jasminka Šikić Ida
Lektura: Ana Anić Sati

Izdavač: N.U. Yoga Trust & Ashrama
Gylling, Danska

1979 N.U. Yoga Trust
Rishikesh (U.P), India.
Sva prava pridržana.

1. izdanje 1957.
2. prerađeno izdanje 1966.
3. prer. izdanje 1976.
4. prer. izdanje 1979.

ISBN: 87-87571-66-8

Tisak: Narayana Press, Gylling, Danska

Sadržaj:

1. (a) MOLITVA	4
(b) MOLITVA I NJENA UČINKOVITOST	4
2. BOG.....	6
3. NUŽNOST BOGA.....	7
4. KONAČNA ISTINA I NJENO POSTIZANJE.....	8
a. Yama	10
b. Niyama.....	12
c. Shama.....	13
d. Dama.....	13
e. Titiksha (podnošenje)	13
f. Uparati.....	14
g. Shraddha.....	14
h. Samadhana	14
i. Mumukshutvam.....	14
j. Nityanitya Viveka	14
5. DUHOVNO UČENJE	15
6. VIVEKA I VAIRAGYA (RAZLUČIVANJE I NESTRASTVENOST).....	19
7. ISHTA-DEVATA I ISHTA-MANTRA	23
8. GURU I NUŽNA POTREBA ZA NJIM.....	24
Kvalitete gurua (duhovnog učitelja).....	24
Nužna potreba za guruom	27
Kako izabrati gurua	27
Kako ugoditi guruu	28
9. SADHANA (DUHOVNA PRAKSA)	28
10. SAMOPREDAJA	30
11. MANTRA (IME BOGA ILI BOŽICE).....	31
12. MANTRA-JAP (PONAVLJANJE BOŽJEG IMENA)	32
12. UPUTE DUHOVNIM ASPIRANTIMA	33
14. JNANA YOGA, ISPRAVNO SREDSTVO, NIRVIKALPA SAMADHI, VIDEHA-MUKTI, JIVAN-MUKTI, JIVAN-MUKTA I PRARABDHA-KARMA.....	36
Jnana yoga.....	37
Nirvikalpa samadhi.....	38
Jivan-mukti stanje.....	39
Nužnost nirvikalpa samadhija za postizanje vijnane (vrhovnog znanja).....	39
Može li vijnani imati djecu?.....	40
Jivanmukta i prarabdha karma.....	41
15. TURIYA-STANJE (NADSVJESNO STANJE)	43
16. ŠTO JE SNAGA?	44
17. ZLATNI SAVJETI	46
18. POVEZNICE DRŽAVE, RELIGIJE I OBRAZOVANJA	51
19. INSPIRACIJA	53
20. KRATKI ŽIVOTOPIS AUTORA.....	58

1. (a) MOLITVA

“O Gospode Univerzuma, koji si dostojan sveg divljenja! Neka sve funkcije mog uma u svim formama i stanjima – grubom, suptilnom i uzročnom – budu na Tvoj spomen; neka sve moje riječi u svim formama i stanjima – grubom, suptilnom i uzročnom – budu na Tvoju slavu; i neka sva moja djela u svim formama i stanjima – grubom, suptilnom i uzročnom – budu ništa drugo do izraz mog poštovanja Tebi.”

“O Gospode bezgranične ljubavi i milosti! Vodi me u svojoj pravednosti. Obasjaj moj um i učini da moj put u Tebe bude ravan i svijetao. Očisti me od tajnih i skrivenih mana i grijeha. Spasi me od grešnih misli. Oslobodi moj um od svih iluzija i sumnji i ne dopusti više neznanju da utječe na mene. Gospode! Operi me od sve moje zlobe.”

“O, Gospode! Ti si Otac, Majka i najveći guru univerzuma. Ti si *sat-chit-ananda* (postojanje, znanje i apsolutno blaženstvo). Ti si svemoguć, sveprisutan i sveznajući. Ti si svemilostiv i neograničen. Ti ugošćuješ beskonačno mnogo deva (bogova) i asura (demoni). Samo Tvojom milošću i samilošću nijemi progovaraju, a bogalji prelaze planine. O, Gospode! Ja Te pozdravljam. Neka mi je utočište zauvijek kod Tvojih Svetih Lotosovih Stopala.”

“O, Gospode! Tebi nudim čistoću, svetost, krepost, zadovoljstvo, samokontrolu, viveku, vairagy (razlučivanje i nestrastvenost), Istinu, snagu, nesebičnost, ljubav i mudrost, koje primi, voljeni Gospode, kao da sam se u njih pretvorio. Neka živim i krećem se te imam svoje biće u njima. Otpusti i uništi iz samoga korijena, od ovog trenutka i zauvijek, o, Gospode, sve nečistoće i grijeh mog tijela i uma. Štiti me i čuvaj od svih padova i opasnosti, nevolja i muka, od svih želja i vezanosti, od svih nesporazuma i sramota, od sveg egoizma i samoljublja. Voljeni! Otkrij Sebe u meni ovdje i sada, kako bih Te mogao vidjeti svugdje i u svemu. O, Bože! Daj da mislim o Tebi i da Te se uvijek i zauvijek sjećam, daj da neprestano pjevam o Tvojim slavi i Tvojim milosti. Neka Tvoje sveto ime bude uvijek na mojim usnama i neka se uselim u Tebe zauvijek.

Om Shanti! Shanti!! Shanti!!!

(b) MOLITVA I NJENA UČINKOVITOST

Bog je kao drvo ispunjena želja (kalpa taru). Što god zamolimo, dobivamo. Iskrene molitve su uvijek blagoslovljene prigodnim odgovorom. One imaju veliku duhovnu vrijednost. Niti jedna iskrena molitva ne može biti neuslišana. Odgovor ovisi o intenzitetu i žaru kojim molimo. Svaka plemenita i dobra želja je također nesvjesna molitva i kao takva mora prije ili kasnije donijeti plod. Molitva usnama bez srca nema vrijednosti. Ona mora izranjati iz samog dna naših srca. Kada molimo, budimo jednostavni kao djeca tako da naša želja, misao i riječ budu jedno te isto. Nemojmo moliti za svjetovne stvari. Uvijek molimo za visoke i plemenite stvari kao što su čestitost, snaga, savršen karakter, mudrost, čista i nesebična ljubav prema Njemu i Njegovoj kreaciji, mir i pravilno vodstvo. Molimo – molite predanim srcima – za te stvari svako malo i molimo oprostjenje za sve naše prošle grijeh te Ga preklinjimo da nas spasi od svih grešnih misli. Ustrajmo u visokim i iskrenim molitvama svakodnevno ujutro i navečer te svako malo vremena, usprkos našem zaposlenom svakodnevnom životu. Nemojmo biti obeshrabreni ako ne dođe trenutni odgovor. Svaki put kad iskreno molimo, mi čistimo naša srca i umove, iako to možda isprva ne primjećujemo i ne razumijemo. Zbog toga trebamo nastaviti naš rad i poduzeti mjere predostrožnosti kako ne bismo svjesno počinili grijeh. Čovjek koji je iskren u svojim molitvama Bogu ne može svjesno učiniti nikakav grijeh. Kada netko moli za određenu stvar ili je iskren u napuštanju nekog grijeha, on ne može svojevrijedno počinuti ili ponoviti isti grijeh. Ako netko

počini grijeh svjesno i istovremeno moli Boga da ga oslobodi tog istog grijeha, riječ je o niskoj prevari. Na taj način on vara i ranjava samog sebe. Takve molitve ne mogu primiti odgovor. Čovjek je istinski u stanju kajanja samo onda kad odluči da ne čini isti grijeh ponovno i svjesno. Jedino tada nečije molitve mogu biti od pomoći i izazvati brz odgovor. Bez toga nikakvo kajanje niti ispaštanje nema smisla. Ustvari, čovjek koji je iskren u svojim molitvama svjesno poduzima sve mjere predostrožnosti kako ne bi počinio grijeh ni u mislima, ni u riječima, ni u djelima.

Iskrene molitve čine čuda. Žalosno je što većina ljudi moli sa sebičnim motivima. Misliti o Bogu stalno, ponavljati Njegovo sveto ime uvijek i svagda, i posvetiti svoje tijelo, um i dušu Njemu dobrovoljno i svim srcem bez i najmanjeg očekivanja bilo čega zauzvrat je molitva najvišeg ranga. Takva molitva je primjerena samo visoko produhovljenim ljudima. Drugi obično mole za ispunjenje različitih želja. Većina moli kad su u opasnosti ili nevolji, ili kada im smrt pogleda u lice. Neki mole za svoje bližnje i drage, ili za novac, ime, slavu, uspjeh itd. Ima nekih koji mole za znanje. Ali istinski jnani ne moli nizašto. On neprestano misli na Boga, brahmana ili Jastvo (atmana) i identificira se s najvišim bićem. Tako je njegova molitva najčišći, najviši i najnesebičniji oblik molitve.

Nikada ne bismo trebali moliti s bilo kakvim sebičnim motivom ili moliti za svjetovne stvari. Pretpostavimo da čovjek ide caru koji ima moć da i njega, ako je njime zadovoljan, učini kraljem. Pretpostavimo dalje da čovjek uspijeva udobrovoljiti cara, no umjesto da upita za kraljevstvo, on ga zamoli samo za par njegovih odbačenih cipela. Nećemo li takvog čovjeka nazvati ludim, smiješnim ili glupim? Jednako se događa s našim molitvama ako molimo za svjetovne stvari. Bog je Gospod nad svom gospodom, car nad svim carevima i ako želi, On te može u sekundi učiniti carem. Tražiti takvo svemoćno Biće novac, ime, slavu itd., besmisleno je i smiješno. Samo lud čovjek će imati tako smiješnu molitvu. Mi, dakle, trebamo uvijek moliti za uzvišene i plemenite stvari i podčinjavati se u potpunosti Njegovoj slatkoj volji. Pustimo neka On učini što On misli da je najbolje i primajmo sve kako dolazi od Njega. Predaja Bogu (samopredaja) znači posvećivanje svega našeg božanskome, predajući sve što imamo i što jesmo i ne inzistirajući na vlastitim idejama, željama, navikama itd., nego dopuštajući božanskoj Istini da ih posvuda zamijeni svojim znanjem, voljom i djelom. Samo takav stav može nam pomoći, uzdići nas i sigurno dovesti do najvišeg Cilja.

Čovjek predanog temperamenta osjeća granice svojih umnih sposobnosti i spoznaje svoje slabosti i neuspjehe te padove i opasnosti koje dolaze na njegov put. To je razlog što se, da stekne snagu i izbriše svoje grijeha i slabosti, moli Bogu s predanošću. Molitva ima smisla samo kod vjere u personalnog Boga, stoga osoba koja vjeruje u impersonalni aspekt Boga, ne brine i ne mari za molitvu. Takva osoba ne ovisi ni o čemu; ona stoji na vlastitim nogama i spremna je hrabro se suočiti sa svim i svačim. Štoviše! Ona će ići toliko daleko da se jednom rukom suoči sa čitavim svijetom ako je potrebno. Takvi veliki duhovni divovi su rijetki i malo ih je, a taj stav, stav jnanija, vrlo je teško shvatiti i prakticirati. Većina ljudi nije spremna za jnana margu (jnana yogu). Ona je za sve vrlo teška, gotovo nemoguća. Samo par izabranih je mogu slijediti i tim putem duhovno napredovati. Jnana margu možemo usporediti s bosonogim hodanjem po žiletu. Mala nepažnja i noge će biti sasječene i izranjavane. Da bi slijedio jnana margu, čovjek mora posjedovati oštar intelekt i mora biti učvršćen u Istini, ahimsi (nepovrjeđivanju drugih bića) i brahmacharyi itd., i mora posjedovati osam sljedećih kvaliteta:

1. Sharna (nedopuštanje umu da se očituje prema van)
2. Dama (kontrola vanjskih instrumenata ili indriyasa)
3. Titiksha (podnošenje)
4. Uparati (ne razmišljanje o objektima osjetila)
5. Shradda (vjera, npr. vjera u Boga, gurua (učitelja), religiju i posljedična gorljivost da Ga se dokuči)
6. Samadhana (stalna vježba da se um drži u Bogu)
7. Mumukshutvam (intenzivna želja da se bude slobodan)

8. Nityanitya viveka (razlučivanje između stvarnog i nestvarnog)

Bez posjedovanja gore navedenih kvaliteta, čovjek je nespreman ne samo za slijeđenje jnana yoge već i za pomišljanje o brahmajnani (znanju o Bogu). "Ne bacaj bisere pred svinje", kaže izreka. Stoga, za obične ljude, kao i za većinu obiteljskih ljudi, bilo bi umjesto toga korisno slijeđenje bhakti yoge paralelno s karma yogom (za detaljne informacije o četiri različite yoge molim potražiti u autorovoj knjizi: "Idealni život i moksha (Sloboda)"). Kombinacija bhakti i karma yoge je najsigurniji i najlakši način prakticiranja za obiteljske ljude i aspirante nižeg kalibra. Mnogi ljudi u nepoznavanju ove tajne započinju s prakticiranjem jnana yoge s velikim užitkom. Ono što oni smatraju jnana yogom je samo puko papagajsko ponavljanje određenih formula i čitanje određenih knjiga o toj temi. Na taj način ti ljudi doživljavaju žalostan neuspjeh.

Om Shanti! Shanti!! Shanti!!!

2. BOG

Ocean svijesti po sebi je Bog. Bog ne može biti označen kao On, Ona ili Ono. No isto tako, ne možemo reći da Bog nije On, Ona ili Ono. On je svugdje, u svemu. On je s formom i bez nje. Nigdje ne postoji niti jedna jedincata stvar u kojoj ne bi postojao Bog. Sve stvari postoje zbog Boga i u Bogu. Bog je dovoljan uzrok svih imena i formi ovog univerzuma.

Bog je puna (punina). Nema povećanja ili smanjenja energije i materije u Bogu. Iz Boga proizlazi čitav ovaj široki vidljivi univerzum. Bez obzira na to, Bog je uvijek pun i ostaje takav. U Bogu nema nikakve promjene. Bog nije sastavljena Stvar. On je uvijek Jedan bez drugoga. Kao što para, kad se kondenzira, poprima formu oblaka, vode, leda itd., isto tako i Božja Kreativna Moć evoluirala kao um i materija i postaje ovaj vidljivi univerzum. Bog se prostire i prožima čitav univerzum u uzročnoj (kauzalnoj) formi.

Bog je manji od najmanje i veći od najveće stvari. Stvar koja je manja od najmanje je izvan domašaja uma isto kao i veća od najveće stvari. Kao takav, Bog je izvan koncepcije uma. Bog nije ni svjetlo ni tama. Ideja svjetla i tame je samo u umu. Bog nije ni dobar ni zao, nije užitak ni bol. Svi ti parovi suprotnosti postoje samo u umu, a Bog je izvan domašaja uma.

Ograničeni um ne može pojmiti Boga u njegovom bezličnom (impersonalnom) aspektu. Najviša koncepcija Boga koju ima ograničeni um je sat-chit-ananda (postojanje, znanje i apsolutno blaženstvo). Iznad te ideje konačni um ne može prodrijeti i ne može misliti na Njega. Ideja sat-chit-ananda nije ništa drugo nego ograničavanje neograničenog. No nema alternative za tu ograničenu koncepciju.

S jedne strane, Bog ne može biti spoznat, jer spoznati neku stvar znači objektivizirati ju. Kako Bog, budući da je subjekt svih subjekata, može biti objektiviziran? S druge strane, Bog nam je više nego znan. Budući da je naše Jastvo, kakav je još dokaz potreban da potvrdi naše Jastvo, naše postojanje? Tko može zanijekati vlastito postojanje?

Bog je bez uma. Stoga je on izvan vremena, prostora i uzroka. Ideja o prostoru, vremenu i uzročnosti je samo o umu. Mi ne možemo Boga nazvati inteligentnim ili neinteligentnim Bićem. To je zato jer um i inteligencija dobivaju svoje svjetlo i život od Boga i duguju samo svoje postojanje Bogu. Mi upoznajemo neku stvar samo onako kako nam je osjetila i um predstave. Budući je Bog izvan dosega osjetila i uma, mi ne možemo reći što Bog jest – ova stvar ili ona stvar, ovakav ili onakav. U stvari samo On sam zna što On jest i što On nije.

Bog ne može biti spoznat. Njega se može samo osjetiti i iskusiti u stanju samadhija (transcendentalno stanje). Kad čovjekov um postane čist, jednostavan i jednousmjeren, slobodan od svih vrsta želja i misli, on postiže to stanje samadhija. U tom stanju um se svjesno stapa s Jastvom i tada ostaje samo Ocean svijesti po Sebi ili u Sebi.

Bog je uzrok svih uzroka. On je Gospodar nad svim gospodarima. On je znanje svih znanja. On je primarni uzrok i sve što postoji ili se osjeća je Njegov učinak. On se može doživjeti samo u samadhiju i tada sve u univerzumu postaje znano. Tako bogorealizirani čovjek postaje svemoguć, sveprisutan i sveznajući.

3. NUŽNOST BOGA

Bog je uzrok ovog vidljivog univerzuma. Kao što je zlato osnovna sirovina za razne zlatne ukrase ili kao što je morska voda izvor valova i mjehurića itd., tako je i Bog stvaran uzrok najrazličitijih objekata u ovom univerzumu. Bez zlata se ne mogu proizvesti zlatni ukrasi različitih veličina i oblika. Valovi, mreškanje, mjehurići i pjena ne mogu postojati odvojeno od vode. Tako ni ovaj univerzum ne može postojati bez Boga. Sve u ovom svijetu postoji zbog Boga.

Kao što kuća ne može stajati bez temelja, tako ni ovaj univerzum ne može postojati bez Boga. To je samo Božja Kreativna Moć koja evoluirala kao um i materija. Kako, dakle, možemo negirati Boga? Kako možemo postojati bez Boga?

Čovjek u svom neznanju kaže da nema Boga. Bez obzira na to, on osjeća da postoji nešto što ga kontrolira. On zna da postoji neka sila koja njime upravlja svakog trenutka. Dok god postoji ideja o tijelu, bolesti, bijedi, bolu i smrti, nema pravog ateista u ovom univerzumu. Čovjek ne može negirati postojanje Boga. Oni koji ne vjeruju u Boga izjašnjavaju se da vjeruju u prirodu, a oni koji negiraju postojanje prirode kažu da postoji Jedna Sila koja održava univerzum. Krajnja ljudska glupost je to da odbacuju određeno ime i označavaju istu Stvar drugim imenom. Imena se mogu razlikovati, ali stvar je ista. Tako čovjek ne može nikad odbaciti ili zaboraviti Boga i nakon toga živjeti makar i jednu sekundu. Negirati Boga je isto što i negirati svoje Jastvo ili vlastito postojanje, što je nemoguće. Kako netko može živjeti bez Jastva? Što je čovjek? Treba li se identificirati s nestajućim tijelom, osjetilima i umom i negirati Boga? Ili treba negirati nestajuće tijelo, osjetila, ego i um i prionuti uz Boga? Čovjekovo Jastvo je vladajući monarh tijela. Intelekt, um, ego, osjetila i tijelo dobivaju svoj život i svjetlo od Jastva. Uzrok pokretanja tijela i rada osjetila je um i ego. Um, ego i intelekt rade zbog Jastva. Ništa ne može postojati bez Jastva. Tako je za čovjeka nemoguće u njegovom neznanju negirati vlastito Jastvo ili Boga i nakon toga živjeti.

Kao što je već rečeno, Bog je naše samo Jastvo. Ne možemo negirati svoje Jastvo i na taj način i Boga. No, kako stvari stoje, naši umovi dolaze u dodir s nebrojenim objektima osjetila i u njima se budi želja za njihovim uživanjem. Zbog toga se naši umovi potpuno i stalno počinju identificirati s prolaznim tijelom, osjetilima i egom te, kao rezultat toga, postaju slabi, nemoćni i zaboravljaju istinsku prirodu Jastva. Bezbrojne želje i osjetilni užici oslabljuju um i on počinje gubiti svoje moći. Kao što kamen bačen u vodu namreška mirnu površinu, tako i svaka želja uznemiri mirno stanje uma. Svaki kamen bačen na mirnu površinu vode tako ju namreška da ona više ne može jasno odražavati okolne objekte. Na sličan način svaka želja uznemirava i pokreće mirno stanje uma, da mu ne polazi za rukom uhvatiti slavu Jastva. Stoga, s ciljem da se realizira Jastvo, kontrola uma je apsolutno nužna, a da bi se kontroliralo um neophodna je kontrola osjetila i osjetilnih zadovoljstava.

Um nema vlastite boje ni oblika. On preuzima boju i oblik objekta o kojem stalno misli i u kojem živi. Svijet nije ništa drugo nego projekcija našeg uma. Mi smo ono što su od nas napravile naše misli – što mislimo to i postajemo. Tek kad se odstrani sva prljavština i prašina iz naših umova i kada postignemo samadhi te realiziramo istinsku prirodu našeg Jastva, tek onda razumijemo da ne postoji ropstvo ni Sloboda. Ideja o ropstvu i Slobodi nisu ništa drugo nego kreacije našeg neznanja ili naših nečistih umova. Dakle, sve ovisi o umu i vježbanju kojem je podvrgnut. Potrebno je pravilno uvježbati um, prionuti uz Boga ili uz Jastvo. Potrebna je napor da se lutajući um stavi pod kontrolu i učvrsti u Jastvu. Um ne može živjeti bez nekog objekta razmišljanja i umjesto da mu dopustimo da surađuje s osjetilima i njihovim objektima i time nam

priskrbuje patnju i pakleni oganj, trebamo ga učvrstiti u Bogu. Trebamo živjeti u čistoći, moći i slavi Božjoj i tako uživati vječno blaženstvo i Slobodu.

Kao što se ne može živjeti bez disanja, tako biće ne može živjeti bez Boga. Čitav univerzum imena i formi ne može bez Boga postojati čak ni na sekundu. Odstrani imena i forme i što preostaje? Bog i samo Bog. Smrt označava samo promjenu forme. Duša ili Jastvo ne može nestati. Ono ne poznaje smrt. Ono nema ni rođenja, ni rasta, niti propadanja. Ono je nepromjenjivo i uvijek isto. Bog je uzrok svih uzroka, energija svih energija, duh svih duhova, moć svih moći i um svih umova, mudrost svih mudrosti, život svih života, ego svih ega. Ako je tomu tako, kako netko može i na sekundu postojati bez Boga? To je nemoguće.

Univerzum zajedno s kreacijom dolazi od Boga, živi u Bogu i na kraju nestaje u Bogu. Kako onda univerzum i bića mogu živjeti bez Boga?

Brahman ili Bog samorasprostranjen u vremenu i prostoru je univerzum. Brahman je početak i brahman je kraj. Bog ili brahman je i alfa i omega, uzrok i posljedica sve kreacije, svih kretanja i akcija, svih oblika i formi, svih stvari.

4. KONAČNA ISTINA I NJENO POSTIZANJE

1. Konačna istina je Jedna bez druge i zove se različitim imenima: Bog, brahman, paramatman, itd.

2. Bog ili brahman je neograničen, vječan, nepromjenljiv, nepokretan, sveprožimajući, nerođeni, besmrtni i bespolni. Nema kaste, vjere ni boje, izvan je vremena, prostora i uzroka te izvan tri gune (sattva, rajas i tamas).

3. Sveprožimajući duh Božji nema imena ni forme i iznad je poimanja ljudskog intelekta.

4. Najviša čovjekova koncepcija Boga je sat-chit-ananda (postojanje, znanje i apsolutno blaženstvo). Iznad te ideje ljudski um ne može ići i poimati to biće.

5. Ideja o sat-chit-anandi nije ništa drugo nego ograničavanje neograničenog. Međutim, nema alternative toj koncepciji.

6. Najviši duh je sat-chit-ananda, ali usto i mnogo više.

7. Stvar u Sebi ili Ocean Svijesti po Sebi zovemo brahmanom.

8. Sveprožimajući duh bez ikakvih granica (bez početka i kraja) zove se brahman ili paramatman, a kada taj isti duh preplavi živuće tijelo naziva se jivatman.

9. Uzmi lonac pun morske vode i drži ga na površini mora. Nema razlike između morske vode i vode u loncu; unatoč tome, tako dugo dok postoji lonac, on dijeli vodu i mi pravimo razliku među njima (voda u moru i voda u loncu). Isto tako postoji razlika koju smo mi učinili (u svom neznanju) između paramatmana i jivatmana.

10. Jivatman je vladajući princip u tijelu koje diše i njegov glavni instrument je um.

11. Jivatman živi u tijelu samo kao svjedok i on spoznaje svijet kroz um.

12. Um ima svoje postojanje u jivatmanu. On dobiva svoj život i svjetlo od jivatmana.

13. Um spoznaje ili doživljava svijet imena i formi kroz osjetila.

14. Jedan te isti um dobiva različita imena prema svojim različitim funkcijama. Kad prihvaća ili ne prihvaća stvari zove se um. Kad razlučuje, odlučuje i donosi znanje raznih iskustava zove se intelekt. Kad tjera pokretačku energiju tijela da nešto učini ili ne učini zove se volja, a kada se identificira s tijelom zove se ego.

15. Svijet nije ništa drugo nego projekcija našeg uma. Ideje o dobru i zlu, vrlini i poroku, bolu i užitku itd., samo su u umu.

16. Ne postoji nijedna stvar niti djelo koje bi bilo apsolutno dobro ili zlo. Svaka stvar i svako djelo je mješavina dobra i zla. Stvar u kojoj dominira dobro zovemo dobrom, a onu u kojoj prevladava zlo zovemo zlom.

17. Mi upoznajemo svijet samo kako nam ga predočuju osjetila i um, a to ovisi o tome kako smo uvježbavali um.

18. Drveni stup stoji pored puta. čovjek koji sam noću tuda hoda inače se boji duhova. Iznenada, on ugleda stup u noći i pomisli da vidi duha te počne vikati upomoć. Drugi čovjek koji je kradljivac također prolazi istim putem, a taj se boji policajaca. Ugledavši stup, on ga doživljava kao policajca i počne bježati. Treći čovjek koji prolazi putem s velikom željom očekuje prijatelja. Ugledavši stup, on pomisli da je to njegov prijatelj te potrči radosno prema njemu ali se razočara. Četvrti čovjek prolazi tuda također noću ali njegov um je slobodan te nije zaokupljen brigama ni mislima, i čovjek vidi drveni stup i ne prevari se. Ovdje je objekt (drveni stup) jedan te isti, ali različiti ljudi ga vide na različite načine.

Isto tako, u ovom univerzumu postoji samo Bog, no čovjek u svom neznanju umjesto Boga vidi nešto drugo, već prema tome kako je uvježbao um.

19. To što se podrazumijeva pod "Svijet je lažan a samo Bog je stvaran" jest da je svijet imena i oblika nestvaran. Odstranite sva imena i forme i ono što konačno ostaje je Bog i samo Bog.

20. Nešto se ne može nikad pojaviti iz ničega. To je Shakti (moć) brahmana koja evoluirala kao um i materija. I to je samo Shakti brahmana koja se čini kao da je promijenila punnu (puninu) u apurnu (nepuninu), Neograničeno u ograničeno, bezoblično u oblike i svijest u nespvesnost.

21. Nema razlike između brahmana i njegove Shakti (moći). To su dualni aspekti jedne svijesti. Oboje, i brahman i Njegova Shakti, su svijest, odnosno svijest u svom statičkom i kinetičkom aspektu.

22. Uzmi različit zlatni nakit, kao lančić, narukvicu, grivnu, naušnicu. itd. Iza svih tih imena i formi, zajednička tvar je zlato. Stvaran uzrok tog različitog nakita je zlato. Ako nema zlata, ne može biti ni zlatnog nakita. Takav je odnos i između svijeta imena i formi i Boga. Postoji samo Bog. To je jedina stvarnost. Sve ostalo je nestvarno.

23. Tendencija uma je da luta vani i on to stalno čini kroz osjetila.

24. Tendencija osjetila je da se vežu uz odgovarajuće objekte.

25. Um, kad se veže uz osjetila i njihove objekte, postaje nečist i njegova snaga se raspršuje.

26. Kao što mjevuri i valovi namreškavaju mirnu površinu jezerske vode, tako želje i misli uznemiruju i bune um.

27. Svaka želja i svaka misao na um djeluje kao kamen bačen na mirnu površinu jezera.

28. Um je suptilna tvorevina bez nekog vlastitog oblika i boje. No, on uzima oblik i boju objekta želje i misli.

29. Želja i misao su dva različita pojma. Kada se želja razvije, postaje misao. Najsubtilnija forma misli je želja.

30. Ako silno želimo doznati svoju istinsku prirodu i snagu, moramo kontrolirati sve vrste želja i misli.

31. Želje su kao lanci. One su uzrok ropstva. Dobre želje mogu biti zlatni a zle željezni lanci, no u oba slučaja one su lanci, jer vežu čovjeka.

32. Dobra djela su samo sredstvo za odstranjenje loših posljedica zlih djela. Čovjek se mora uzdignuti iznad obojega da postigne Slobodu.

33. Kontrola uma i osjetila je apsolutno nužna za realizaciju Boga. Bez samokontrole, realizacija Boga je nemoguća.

34. Pretpostavimo da čovjek stoji na obali jezera i njegova figura se odražava na površini vode. Ako je voda čista i mirna, on može jasno opaziti svoj lik. Međutim, ako je voda uzburkana valovima i namreškana, on ne uspijeva vidjeti svoj odraz.

Slično tome, svaka želja je kao val ili mreškanje koje se pojavljuje u umu. Osjetilni objekti i želja da ih se uživa čine um nespokojnim i drže ga uzburkanim. Kao takav, um ne uspijeva uhvatiti odraz Jastva.

35. Želje su te koje čine um slabim i nečistim; osjetila i njihovi objekti su ti koji proizvode želje. Stoga, s ciljem da se izbrišu želje i da se zadobije snaga i čistoća uma, kontrola osjetila i želja je apsolutno nužna.

36. Ako kontroliramo um i osjetila, mi kontroliramo našu sudbinu.

37. Čovjek svakodnevno doživljava tri stanja. U budnom stanju on doživljava ovaj svijet fenomena pomoću svog grubog tijela, uma i osjetila. Kada sanja, on potpuno zaboravlja ovaj svijet i u sasvim je drugom svijetu. Tada mu svijet snova postaje stvaran. On se smije i plače, uživa i pati, kao u stvarnosti. On doživljava svijet snova pomoću suptilnog tijela, uma i osjetila. No, kad isti čovjek uđe u duboki san bez snova, on zaboravlja oba ta svijeta.

38. Kakav je svijet u budnom stanju budnom čovjeku, takav je i svijet snova onome koji sanja. Oba se, u ropstvu neznanja, čine kao stvarnost. Ali kad čovjek postigne samadhi i dosegne nadsvjesno stanje, budni svijet i svijet snova nestaju. Tada čovjek vidi ili opaža Jedinstvo iza sve raznolikosti.

39. Opažati samo Jednu Stvar je znanje; vidjeti dualnost je neznanje.

40. Čovjek najviše realizacije Boga opaža istog atmana (Jastvo) svugdje u svakom objektu. Za njega ne postoje dvije stvari.

41. Da se postigne realizacija Boga, um se mora učiniti čistim, suptilnim i jednousmjerenim. Ta čistoća, suptilnost i jednousmjerenost uma može se steći samo savršenom kontrolom nad osjetilima. Osjetilna zadovoljstva su ta koja onečišćuju um, čine ga slabim i nestalnim.

42. a. Yama

- b. Niyama
- c. Shama
- d. Dama
- e. Titiksha
- f. Uparati
- g. Shraddha
- h. Samadhana
- i. Mumukshutvam
- j. Nityanitya-viveka

Ovo su preduvjeti za postizanje čistoće, suptilnosti i jednousmjerenosti uma te realizacije Boga.

a. Yama

Yama znači: neubijanje (ahimsa), istinitost, celibat, ne krađa i neprimanje poklona koji se mogu smatrati luksuzom.

i. Neubijanje (ahimsa)

Neprijateljstvo uzrokuje povredu; dualitet povećava neprijateljstvo, dok je neznanje uzrok dualitetu. Dok netko misli o drugom biću kao odvojenom od njega samog, kada netko osjeća da je prevaren ili povrijeđen od strane nekog drugog, kad netko nekoga iritira, kad je nečiji vlastiti interes pogođen od strane nekog drugog i kada netko gaji mržnju prema nekom drugom, taj dobiva ideju o povredi. Ideja o povredi čini um nečistim i skriva istinsku prirodu Jastva. Čovjek koji želi realizirati Boga mora biti ljubazan prema svim bićima. On ne samo da ne bi smio povrijediti nikoga bilo mišlju, riječju ili djelom, već ne bi smio biti uzrokom niti odobriti bilo kakvu povredu koju nanosi netko drugi. Samo dobrim i bezazlenim željama, mislima i djelima čovjek može pomoći drugima, a na taj način on pomaže i sebi. Niskim, pokvarenim i ranjavajućim željama, mislima i djelima, čovjek ne samo da ranjava druge; već i samog sebe. Postoji nešto što se zove snaga misli, koja ispunjava prostor. Pomoću dobro koncentrirane misli može se pomoći ili naškoditi nekome tko živi miljama i miljama daleko. Čovjek može biti fizički vrlo slab, ali koncentriranom snagom misli on može pomoći ili naškoditi fizički puno jačem čovjeku. Kad netko povrijedi nekog drugog, tko je fizički vrlo slab i nije u poziciji da vrati jednakom mjerom na fizičkom planu, taj drugi prirodno osjeća bol i neprestano odašilje misli mržnje i povrede onom prvome. Ako su te misli dobro koncentrirane, pretvaraju se u misaonu silu koja ne može da ne djeluje na onoga koji povrjeđuje. Zato povrjeđivanjem drugoga mišlju,

riječu ili djelom, čovjek ne može izbjeći povredu i degeneraciju u povratu. Svaka pojedina ranjavajuća misao djeluje kao bumerang. Eter je pun misaonih vibracija, dobrih i loših. Kada netko ne misli i ne odašilje nikakve misaone valove, kao da živi u zapečaćenoj sobi. Ali kad netko šalje misli, on otvara određeni prolaz za misao koja izlazi i tako pravi prostor za druge, slične misli koje već vibriraju u eteru da prodru u njegov um. Željenjem i slanjem zlih i ranjavajućih misli, čovjek ranjava osobu kojoj su upućene te misli, kao i sve one koji misle slične misli; no, zauzvrat čovjek ranjava i samog sebe. Stoga pokvaren čovjek nikad ne može biti čist i nečist čovjek ne može nikad imati mir uma. Takav čovjek je uvijek daleko od Istine i Boga.

Kada je čovjek učvršćen u neubijanju mislima, riječima i djelima, svo neprijateljstvo iščezava u njemu. Čak i najnečistiji ljudi, pa čak i životinje – krotke su i postaju mirne u prisutnosti čovjeka čvrsto utemeljenog u ahimsi ili neubijanju. Njegova snaga i čistoća osposobljavaju sve koji dolaze u kontakt s njim da privremeno izgube svoju zloću.

ii. Istinoljubivost

Istinoljubivost je božanska kvaliteta koja uzdiže čovjeka. Neistinitost čini um nečistim i oduzima njegov mir i snagu. Da potvrdi jednu jedinu laž čovjek treba izreći stotine laži. Čak i onda, on se uglavnom ulovi u mreže koje je sam ispleo i doživljava sramotu. Neiskren čovjek uvijek pati od grižnje savjesti i sumnja uvijek nagrizi njegov um. Takav čovjek ne može nikada uživati mir. Lažljivac, varalica, kao i čovjek koji je sklon manevriranju i strategijama ne može nikada realizirati Boga. Neistinitost čovjeka vodi u ropstvo i patnju. Neistinitošću čovjek čini da drugi pate i tako čini grijeh koji ga sroza. Čovjek mora biti istinit u mislima, riječima i djelima. Kad je čovjek učvršćen u istinitosti, obistinjuje se što god rekao.

iii. Brahmacharya ili celibat

Seksualna energija je velika moć. To je najviša snaga u ljudskom tijelu koja združuje sve druge snage i pretpostavlja sve forme. S iščeznućem seksualnih želja, um je oslobođen svoje najmoćnije vezanosti. Seksualne želje, misli i djela rasipaju snagu uma. Seksualnim uživanjima um postaje nečist i slab. Umjesto da dopustimo toj energiji da postane gruba sjemena tekućina, trebamo je sačuvati i pretvoriti u ogromnu mentalnu energiju zvanu "ojas" i tako učiniti izvorom spiritualnog života. Za kontrolu uma, kontrola seksualne energije je apsolutno nužna. Svaki neiskren i nemoralan čovjek može pomoću malo intelekta skupiti bogatstvo i zaraditi ime i slavu. Na području spiritualnosti je suprotno – održavanje brahmacharye uvjet je bez kojega se ne može uspjeti. Kako bi slijedio najtajanstvenije tajne dharme, intelekt mora biti vrlo oštar i jak, a to se postiže kroz savršenu brahmacharyu. Duhovni put je vrlo dugačak, zamoran i tegoban. Da bi ga slijedio, čovjek mora posjedovati neograničeno strpljenje i ogromnu snagu volje, koja dolazi samo kroz istinsku brahmacharyu. Ljudska energija se kreće silazno ili uzlazno. Silaznim putem kreće se uslijed seksualnih zadovoljstava, ali kad se taj silazni put zaustavi i stavi pod kontrolu, ona kreće uzlaznom putanjom. Kad se seksualna energija obuzda, kontrolira i pretvori u "ojas Shakti", čovjek automatski stječe najvišu snagu, mir i dugovječnost života. Brahmacharya je apsolutna nužnost čak i za mentalno i fizičko zdravlje. Seksualna energija je sama srž hrane i pića koje uzimamo. Jedna kap sjemena je proizvedena od četrdeset kapi čiste krvi. Iz četrdeset mjera (oko 40 kg) hranjive hrane se proizvede jedna mjera (oko 1kg) čiste krvi, iz koje se dalje proizvede dva tola (24 g) sjemena. Svako seksualno zadovoljstvo znači gubitak od oko jednog i pol tola (18 g) sjemena. Ovo pojašnjava kakav nepovratni gubitak se događa kao rezultat jednog seksualnog zadovoljstva. Stoga, održavanje brahmacharye je apsolutno nužno.

iv. Nekrađa

Nekrađu treba provoditi mišlju, riječu i djelom. Kradljivac, varalica ili nepošten čovjek ne može nikad duhovno napredovati niti uživati mir uma, jer krađa tuđe svojine ili stvari znači stvaranje boli drugome i ta bol povratno djeluje i na kradljivca. Krađa čini um nečistim i vodi čovjeka u grijeh. Grešan čovjek ne može nikada biti religiozan. On je daleko od Boga. Religiozan čovjek,

nasuprot tome, ne može činiti grijeh niti nanijeti bol drugome; on uvijek želi blagostanje i prosperitet drugih, čak i mišlju, riječju i djelom.

v. Neprimanje poklona

Primiti bilo što u vidu stvari ili novca znači da će primatelj ostati s mišlju zahvalnosti prema davatelju i tako se njegov um privezuje za davatelja. Svaka takva vezanost čini um nečistim i srozava čovjeka. Osim toga, primanjem poklona čovjek automatski u određenoj mjeri preuzima grijeh davatelja. Ljudi obično daju poklone s određenim očekivanjima. Takvi pokloni su loši. Pokloni darivani od pokvarenih i grešnih ljudi povređuju primatelja, jer svaki poklon koji se primi mora se naplatiti u bilo kojoj formi. Čovjek mora minimalizirati svoje želje i potrebe te vježbati kontrolu nad željama i mislima. Čovjek ne bi trebao tražiti, primiti ili željeti bilo što od drugoga. To će ga osposobiti da učini postojan duhovni napredak, vodi neovisan život i oživi sjećanje na prošle živote.

b. Niyama

Niyama znači: čistoća, zadovoljstvo, askeza, učenje i samopredaja Bogu.

i. Čistoća

Postoje dvije vrste čistoće; vanjska i unutarnja. Držanje tijela urednim, čistim i zdravim kupanjem i nošenjem čiste odjeće, održavanje životnog prostora čistim i urednim, uživanje jednostavne i zdrave hrane, pijenje čiste vode itd. i kretanje u dobrom društvu, društvu svetih ljudi, ljudi od karaktera, to je sve poznato kao vanjska čistoća. Dobro funkcioniranje uma, ispravno i jasno mišljenje, čiste želje, jednousmjerenost uma, i održavanje uma slobodnim od grešnih želja i misli se zove unutarnja čistoća. Za sveobuhvatan istinski rast nužne su obje čistoće, i vanjska i unutarnja. Ali, svakako, unutarnja čistoća je mnogo važnija od vanjske. Istinska čistoća osigurava stvarnu nezainteresiranost za sve svjetovne stvari uključujući i vlastito tijelo, koje je, dok se ga je držalo tako jako dragim, bilo najveće prokletstvo i uzrok ropstva u ovome svijetu.

ii. Zadovoljstvo

Svaka želja je traženje, a svako traženje donosi nezadovoljstvo i bol. Želja je uzrok bijede i ropstva. Želja potkrada um od njegova mira i snage i čini ga nestalnim. Nepostojani um ne može uživati u meditaciji niti se može koncentrirati; on uživa samo u planiranjima i kalkulacijama. Nemeditativni um ne može imati mir i osoba s takovim umom je daleko od Boga. Pravi mir se može imati kroz zadovoljstvo. Čovjek koji se potpuno predaje božanskoj volji nema nad čime gundati. On je zadovoljan u svim prilikama. On vidi božansku ruku iza boli i užitaka, blagostanja i nesreće itd., i zadržava ravnotežu uma.

iii. Askeza ili samomučeništvo

Priroda uma je da bude opušten i indolentan. On voli zbacivati odgovornost i vezati se uz osjetila i njihove objekte. Nepažljiv čovjek se priveže za osjetilne užitke i postaje slab i glup. Um takvog čovjeka postaje nečist i slab. Askeza pomaže čovjeku da izgradi snažno tijelo, um i snagu volje. Samodisciplinirani čovjek uvijek je na oprezu i savršenog je karaktera. Askeza pomaže čovjeku da lako kontrolira svoja osjetila i um. Ona uništava nečistoće tijela, uma i omogućuje lakšu realizaciju Boga.

iv. Proučavanje Svetih Knjiga

Svete knjige bave se Bogom i Božjim ljudima te sredstvima i putevima koji čovjeka vode do realizacije Boga. Dobre knjige služe kao dobro društvo i satsang, odnosno društvo čistih i svetih ljudi. Kad čovjek proučava svete knjige, čita o životima i učenjima velikih svetaca, proroka i inkarnacija Boga, um automatski živi u društvu Boga i Božjih ljudi, uklanjaju se njegove nečistoće, postaje jednousmjeren i stječe vječni život. Postoje dvije vrste znanja, niže i više. Knjiško znanje

je niža vrsta znanja, dok je stvarno iskustvo viši oblik znanja. Anubhava – nečije osobno iskustvo, daleko nadilazi oba navedena znanja. Međutim, knjiško znanje je potrebno u početnim fazama. Kad netko želi otići u neko novo mjesto, on prvo skuplja znanje o tom mjestu kroz knjige, karte i osobe koje su već bile tamo. To skupljeno znanje pomaže mu da sigurno dođe do mjesta. Isto tako, svete knjige daju čovjeku širu ideju o Bogu i realizaciji Boga. Naposljetku, kad netko realizira Boga, odnosno dođe licem u lice sa Stvarnošću, svo njegovo neznanje biva uništeno i knjige više nemaju vrijednosti. Tako, svete knjige su od pomoći i korisne su za realizaciju Boga, te za potpuno angažiranje uma u slobodno vrijeme.

v. Štovanje Boga (samopredaja Bogu)

Običan um ne može živjeti bez nekog objekta razmišljanja i bez posla. Trebamo raditi nešto. Svako naše djelo je, kad se analizira, mješavina dobrog i lošega. Ono djelo koje se doima vrlo dobrim u sebi sadržava pretežno dobro. Na isti način ono djelo koje nazivamo vrlo lošim, u sebi sadrži najveći dio lošega ili zla. Ne postoji niti jedno djelo koje bismo mogli zvati apsolutno dobrim ili lošim. Svako djelo, dakle, proizvodi i dobre i loše efekte. Naša sadašnja sreća i nesreća, uživanja i patnje posljedica su prošlih dobrih i loših djela, a naša buduća veselja i patnje ovise o sadašnjim dobrim ili lošim djelima. Budući da je svako djelo mješavina dobrog i lošeg, kako da se onda pokušamo osloboditi ropstva? Svijest o ego stvaran je uzrok ropstva i neiskazive bijede. Ako možemo eliminirati tu ego-ideju, ništa nas ne može zaprljati i postat ćemo imuni na efekte karma-phale (plodovi djela). Dok činimo neko djelo trebamo uvijek u vidu imati Boga. Stalno, u svemu i svugdje moramo osjećati Božju prisutnost. Moramo voljeti Boga i obožavati ga svim srcem. Moramo smatrati i posvetiti svako djelo kao bogoštovlje, kao neku vrstu darivanja Bogu. Takvo obožavanje i jednousmjerenost posvećenost će pročistiti um i pomoći realizaciji Boga.

c. Shama

Nedopuštanje umu da luta vani zove se shama. Mi upoznajemo i doživljavamo svijet kroz um, a um upoznaje svijet kroz pet grubih i pet suptilnih osjetila. Tendencija uma je da se konstantno eksternalizira kroz osjetila, a osjetila stalno povlače um prema van. Ona ne mogu funkcionirati sama za sebe. Pokreće ih um. Vezujući se za različita osjetila i njihove objekte um se prlja i postaje slab. Svaki osjetilni objekt proizvodi želje i misli o njegovu uživanju, a svaka želja i misao čine um nestalnim i slabim. Kad je um slobodan od svih vrsta želja i misli, on zadržava svoju iskonsku čistoću i snagu. Takav um lako postiže realizaciju Boga. Čovjek koji dopušta umu da stalno luta vani, bit će slab čovjek, neznalica. Takav čovjek nije bolji od neke životinje. Zato aspirant koji želi napredovati i realizirati Boga mora vježbati kontrolu nad umom i uvijek ga držati na njegovu mjestu.

d. Dama

Provjeravanje vanjskih instrumenata zove se dama. Dubljim proučavanjem uvidamo da um pokreće osjetila ali i obratno, osjetila pokreću um. Tako su oni u interakciji. Neko se djelo radi na tri različita načina, prvo željom i mišlju, drugo riječima i treće samom akcijom. Najgrublji način činjenja nekog djela je kroz Indriye (vanjska ili gruba osjetila). Utisak koji se pruža umu kroz djelovanje želja i misli, riječi i djela može, sukladno tome, biti blag, srednji ili intenzivan.

Stoga tražitelj Istine mora prvo vježbati kontrolu nad grubim osjetilima, a zatim nad riječima i mislima. Čovjek koji uživa u osjetilima bez ikakvog suzdržavanja ne može imati mir, jednousmjerenost i čistoću uma te je nesposoban za realizaciju Boga.

e. Titiksha (podnošenje)

Sreća se okreće kao kotač s uobičajenim usponima i padovima. Stalna promjena je zakon života. Onaj koji se smije mora također i plakati, kao i obratno. Svi parovi suprotnosti idu paralelno, jedno ne može stajati samo bez drugoga. Onaj tko želi užitek mora se suočiti i s bolom. Opet, kao što je ponovljeno već više puta, ne postoji ni jedna stvar ili djelo koje je apsolutno dobro ili loše.

Stav uma je taj koji se vrednuje. Čitav svijet nije ništa drugo nego projekcija uma. Želja za užitkom, trčanje za bogatstvom i naizgled dobrim stvarima svijeta te želja da se uspije i izbjegne bol i patnja su ono što čovjeka čini nestrpljivim i nesretnim. Onaj koji želi mir uma mora se uzdići iznad ideja o boli i užitku, dobrog i lošeg te svih drugih sličnih parova suprotnosti. On mora prihvatiti sve te parove suprotnosti mirno kako oni dolaze. Samo tada može uživati mir uma i postići realizaciju Boga. Ponovo, strpljivost i prilagođavanje sebe prilikama su ono što omogućava postizanje snažnog tijela i razvoj divovske snage volje.

f. Uparati

Nerazmišljanje o objektima osjetila zove se uparati. Um općenito živi u osjetilnim objektima. Čovjek može željeti i razmišljati o osjetilnim objektima koje je već vidio, čuo, okusio, omirisao ili dodirnuo. Te želje i osjetilni objekti koje je čovjek uživao ili nije uživao, čine um nespokojnim i čine da se zaboravlja nečiji Cilj. Te želje za osjetilnim objektima moraju se zbog toga obuzdati i kontrolirati. Samo tada um sjaji u svojoj prvobitnoj čistoći.

g. Shraddha

Shraddha podrazumijeva vjeru – vjeru u Boga, vjeru u svete knjige, vjeru u riječi gurua i vjeru u samoga sebe. One su apsolutno nužne za postizanje mokshe (Slobode). Sve dok čovjek nema vjeru u Boga, ili brahmana, ili atmana (Jastvo), u vječnost svojeg Jastva i u vječni život poslije ovoga, ne može raditi na postizanju mokshe. Svete knjige se bave životom, i ovim i onim nakon ovoga. One se bave Bogom i realizacijom Boga. One su riječi i iskustva osoba koje su realizirale Istinu. Ako čovjek nema vjere u njih on ne može ići prema tom kraju. Guru mora postići realizaciju Boga. Samo takav guru može služiti kao posrednik između Boga i učenika. Sve dok i osim ako čovjek nema beskonačnu vjeru u riječi gurua, on ne može slijediti ono što učitelj kaže i duhovno napredovati. Konačno, čovjek mora imati vjeru u sebe. Čovjek koji za sebe misli da je slab i nije oboružan samopouzdanjem nije skrojen za ovaj svijet. On konstantno trpi pakleni ogranj i nikad ne može ništa postići u duhovnom, pa čak ni u materijalnom svijetu.

h. Samadhana

Stalna vježba da se um drži u Bogu zove se samadhana. Kao što smo vidjeli, um ne može a da ne misli o nekom objektu. Umjesto da mu dopustimo da misli o prljavim osjetilnim objektima, trebamo ga uposliti u razmišljanju o Bogu, Njegovoj moći i slavi te tako postati slični Njemu.

i. Mumukshutvam

Intenzivna želja da se bude slobodan zove se mumukshutvam. Snaga želje varira. Može biti mlaka, osrednja ili intenzivna. S mlakom i osrednjom vrstom želja čovjek ne može zdušno činiti napor da postigne realizaciju Boga. Ta želja za realizacijom Boga mora biti *vrlo* intenzivna, ako se razmišlja o uspjehu.

j. Nityanitya Viveka

Razlučivanje između stvarnog i nestvarnog, ili između duha i materije zove se nityanitya viveka. Tijelo je lažno; osjetila i njihovi objekti su lažni; svijet imena i formi je lažan; um je lažan; ego je lažan; intelekt je lažan; jer sve to se stalno mijenja. Iza svih tih promjenjivih stvari postoji jedna nepromjenjiva stvar – Bog. Pažljivim razlučivanjem treba odbaciti nestvarno, prionuti uz stvarno i držati um u Njemu. Viveka i vairagya (diskriminacija i nestrastvenost) trebaju uvijek ići zajedno. Samo diskriminacija bez odbacivanja nestvarnog je bezvrijedna.

5. DUHOVNO UČENJE

1. Najviša Istina je samo jedna i Ona je zajednička svojina sviju. Nijedan narod, nijedna sekta, nijedna vjera, nijedna doktrina i niti jedna osoba ne može imati apsolutno pravo na Nju. Onaj tko je iskren i koji Je traži, taj Je i nalazi. Bez iskrenosti i gorljivog rada Ona ne može biti realizirana. Istina je kao središte kruga čiji su radijusi koji vode u središte različiti, kao različiti putevi i doktrine. Aspirant odabire svoj put sukladno svojoj zrelosti, ukusu i sklonosti. Iako su putevi mnogi, cilj, odredište i konačna točka stremljenja je jedna te ista – Najviša Istina.

2. Cilj života je Sloboda. Sve naše aktivnosti naginju tom jednom objektu. Nitko ne želi bol. Nitko ne želi bijedu. Sama ideja o bolesti i o smrti svima je odbojna. Ideja o Slobodi ugrađena je čak i u vlat trave. Svatko želi Slobodu, ali vrlo malo ih zna gdje stvarna Sloboda leži. Većina ljudi, budući da su njihova djela odlutala u perverznom smjeru, padaju u ropstvo umjesto da zadobiju Slobodu, doživljavaju bijedu umjesto sreće.

3. Čovjek misli da sreća leži u uživanju osjetila, u gomilanju bogatstva, u postizanju imena i slave. Čine li te stvari čovjeka *uistinu* sretnim? Ne. Nikakva količina osjetilnih užitaka čovjeka ne može učiniti sretnim. Suprotno, oni uzrokuju i produbljuju njegovu nesreću. Novac je samo sredstvo za uživanje u osjetilnim zadovoljstvima. Kao takav, on ne može čovjeka učiniti sretnim. Ime i slava vuku čovjeka dolje i čvrsto ga vežu uz neznanje. Istinska Sloboda leži samo u poznavanju svoje istinske prirode.

4. Šire govoreći, um ima četiri glavne sposobnosti: voljnu, osjećajnu, mislenu i skupljajuću (stremljenje koncentraciji). A da bi se zadovoljila dominantna funkcija, koja se razlikuje kod različitih pojedinaca, postoje četiri glavna puta u religiji: karma yoga, bhakti yoga, jnana yoga i raja yoga. Sve religije svijeta, sve propisane metode i svi putevi dani na raspolaganje za postizanje konačnog Cilja moraju odgovarati jednom od ovih puteva.

5. Iako um ima sve četiri sposobnosti, sve nisu jednako razvijene u čovjeku. Kod većine ljudi jedna od tih sposobnosti je dominantna nad drugim trima. Tako čovjek bira svoj put, odnosno rad, štovanje, filozofiju ili psihičku kontrolu, već prema dominantnoj funkciji svog uma.

6. Muškarci i žene kao vrsta su jedno. Oni su iste vrste, ali ne i istog stupnja. Oni se jako razlikuju po svojim kapacitetima. Ta razlika prouzročena je njihovim unutarnjim rastom i čistoćom njihova uma.

7. Yama i niyama (yama: neubijanje, istinoljubivost, celibat, nekrađa, neprimanje poklona koji se mogu smatrati luksuzom; niyama: čistoća, zadovoljstvo, jednostavnost, učenje i predanost Bogu) zajednički su svim četirima putevima. To su, ustvari, početne točke, pa čak i sami temelji na kojima počiva moralna i religijska građevina. Oni su apsolutno nužni za duhovni rast i bez njihovog pridržavanja nikakav napredak na duhovnom putu nije moguć.

8. Svaki pojedinac ima neograničenu latentnu snagu. Ali u većine ljudi, ta snaga leži uspavana. Većina nas ne poznaje vlastite kapacitete i sposobnosti. Taj skriveni trezor snage je obično ostavljen neprimijećen i neiskorišten. Tako dugo dok čovjek ne dođe do pristupa toj snazi, nema duhovnog buđenja.

9. Svaka neiskrena i nemoralna osoba s malo intelekta može nagomilati bogatstvo i zaraditi ime i slavu u ovom svijetu. Ali u duhovnom području nije tako. Čist i savršen karakter igra najvažniju ulogu u religiji. Bez savršenog karaktera ne može biti duhovnog napretka. Brahmacharya ili celibat je sam temelj na kojemu superstruktura religije čvrsto stoji. Uspjeh u brahmacharyi nagovještava i uspjeh u duhovnom području.

10. Seksualna energija ispunjava čitavu sferu života i sačinjava veliku snagu tijela i uma. Ta energija se izražava u različitim formama mentalnog i fizičkog napretka. Kad se ta životodajna energija sačuva i pretvara u mentalnu energiju zvanu "ojas Shakti", ona povećava snagu volje, oštri intelekt, pojačava pamćenje, povećava snagu imaginacije i kreativne energije i konačno pojačava funkciju doživljavanja ljepote u umjetnosti, poeziji, književnosti itd. "ojas Shakti" čini

čovjeka sveobuhvatno moćnim. Običan čovjek gubi tu energiju u seksualnim zadovoljstvima i pada kao plijen raznim vrstama bolesti, prijevremenom starenju i smrti. Ali savršena brahmacharya povećava dugovječnost života povećavanjem snage tijela i uma te osposobljava čovjeka da postigne potpuni mir i blaženstvo. Postizanje Slobode (mokshe) bez brahmacharye je nemoguće. Kako bi se postigao uspjeh u bilo kojoj sferi religijskog ili duhovnog života, brahmacharya je apsolutno nužna. Ne može biti realizacije Boga bez provođenja striktno brahmacharye.

11. Kada u nekoj zemlji ili narodu paralelno krenu siromaštvo i gubitak brahmacharye, taj narod ili zemlja će sigurno degenerirati. Indija je dobar primjer toga. Kada je cijeli zapadni svijet bio utopljen u neznanju i barbarstvu, i kad su praoci današnjih civiliziranih zapadnih naroda živjeli po spiljama i šumama zajedno s divljim životinjama, Indija je bila u zenitu svoje slave, zemlja je bila vrlo bogata, u modi su bili ašrami i prakticirala se varnašrama dharm. Momci i djevojke iz triju viših kasti su u određenom uzrastu odlazili živjeti sa svojim guruima (učiteljima) radi obrazovanja. Tamo su živjeli vrlo čistim životom. Nije ih se samo poučavalo idealu jednostavnog života i uzvišenog mišljenja, već su ga oni i prakticirali. Živjeli su strogim životom brahmacharye i samodiscipline. Upravo to striktno provođenje brahmacharye bio je jedan od glavnih razloga njihove dugovječnosti i sveobuhvatne slave.

Indija kakvu vidimo sada u strašnom je siromaštvu. Pokazuje žalosni spektakl i paradoks siromaštva usred obilja. S propadanjem ašrama i varnašrame dharme ljudi su gotovo potpuno zaboravili vrijednost brahmacharye. Siromasi, koji nemaju priliku okusiti viša zadovoljstva života, prirodno su spali i valjaju se u zadovoljavanju niskih osjetilnih užitaka uzrokujući zloupotrebu brahmacharye. A što je s bogatima i školovanima? Oni nisu ništa bolji. Njihovo školovanje puno mana srozava ih na životinjsku razinu.

12. Čak i u službi narodu, vodstvu itd., karakter igra vrlo važnu ulogu. Bez savršenog karaktera niti jedan muškarac ni žena ne mogu aspirirati k tome da postanu istinski vođe ili voditi narod. Koje kvalitete čine istinskog vođu? Na prvom mjestu, on ili ona moraju imati prvoklasan karakter. Drugo, on ili ona moraju biti gospodari svog uma i osjetila. Treće, on ili ona moraju biti slobodni od želje za imenom i slavom. Četvrto, on ili ona moraju biti iskreno nesebični. Ako vođi nedostaje bilo koja od ovih kvaliteta, on ili ona nikad ne može biti počašćena naslovom istinskog vođe. Ako bilo tko bez tih potrebnih kvalifikacija pokuša voditi narod, on ili ona čine veliku štetu ne samo svom narodu, već i cijelom svijetu. Kako netko tko nije u stanju upravljati vlastitim umom i osjetilima može voditi druge? Ako je vodstvo povjereno takvim nezrelim umovima, sudbina zemlje ili nacije je zapečaćena. Kao kada slijepac vodi slijepca, obojica moraju nastradati. Slabić ne može učiniti stvarno dobro zemlji ili naciji. Nasuprot, takva osoba s bezbrojnim željama, slabim karakterom i nezrelim umom često pada pod utjecaj slabih sklonosti svog uma. Isto se odnosi i na svaku sferu života. Tako karakter svugdje igra vrlo važnu ulogu.

13. Sadašnji sustav školovanja, kako za dječake tako i za djevojčice, pogrešan je. On žalosno ignorira izgrađivanje karaktera i ima tendenciju da vodi studente ravno u uništenje. Studenti općenito izlaze iz škola, koledža i univerziteta s ropskim mentalitetom. Oni dolaze s krivom predodžbom o slobodi. Često su zavedeni i krivo upućeni u odnosu na najvitalnije probleme života i nađu se prilično bespomoćni i zarobljeni određenim krivim pojmovima, navikama i običajima.

14. U svijetu prevladavaju dvije kulture, istočna i zapadna, ili duhovna i materijalistička. Indija predvodi sve nacije u duhovnoj kulturi. Velika materijalistička kultura koju slijedi i veliča zapadni svijet u stvari je stara grčka kultura. Istok ima mnogo toga za naučiti od zapada u sferi znanosti, dok zapad ima za naučiti mnogo toga od istoka u području duhovnosti. Od ovih dviju kultura, jedna ne može napredovati bez druge. Za sveobuhvatan istinski rast, mir i napredak nacija, prilagodba tih dvaju kultura je apsolutno nužna, kako bi se svijet učinio sigurnim od krvavih ratova i kako bi se postiglo međunarodno prijateljstvo, harmonija i sloga trajne prirode.

15. Obrazovanje koje nije čvrsto utemeljeno u moralnosti promašuje sam cilj obrazovanja i ljudskog života. Obrazovanje koje pojedinca odvaja od Boga ili Istine povećava njegovu nesreću.

Obrazovanje koje zapostavlja ili ignorira temelje svjetovnog napretka čini nekoga bespomoćnim i neuspješnim u životu. Sadašnje nesreće, krvavi ratovi, tlačenje slabih i nevinih, sve su to posljedice krivog odgoja koje pružaju sadašnji sustavi obrazovanja različitih nacija. Stoga je nužno da svi odgovorni ljudi svih nacija, i muškarci i žene, i kler i svjetovnjaci, posvete odgovarajuću pažnju kako bi uvidjeli da je istinsko obrazovanje koje se daje njihovoj djeci u interesu svjetskog prijateljstva i mira te napretka svih ljudskih bića. Ne može biti bolje, jednostavnije, brže i učinkovitije metode podizanja nacija do njihove pune visine i do ublažavanja ljudskih patnji. Neka On u Svojoj bezgraničnoj ljubavi i milosti blagoslovi sve nacije i ispravno vodi njihove vođe!

16. Kako bi bio blagoslovljen uspjehom u religiji, čovjek mora biti istinski iskren do same srži. Dnevne duhovne vježbe ili sadhana moraju biti redovite i sustavne. Jutarnje i večernje vrijeme za Jap i Tap mora biti fiksno i mora ga se pridržavati pod svaku cijenu. Čitav dnevni rad, uključujući i vrijeme molitve i odmora mora biti fiksno i održavati se bez promjena. Bez održavanja točnosti u vremenu dnevnog rada, obožavanja i odmora, čovjek ne može postići željeni rezultat tako dobro i brzo, jer um je opasna stvar i ne smije mu se nikada u potpunosti vjerovati. On zavarava čovjeka na mnogo načina. Već po svojoj prirodi on pokušava naći sve vrste neadekvatnih opravdavanja da zbací odgovornost. Tako čovjek uvijek mora biti oprezan i striktan. Samo kroz sustavan rad kroz duže vrijeme um se može se naviknuti na razmišljanje o Bogu barem u fiksirano vrijeme, ako već ne uspijeva misliti o Bogu u svako vrijeme. Najbolje vrijeme za meditaciju je ponoć. Jedan sat meditiranja u ponoć vrijedi kao dva sata meditiranja po danu. Iduće najbolje vrijeme za meditaciju je između tri i šest sati ujutro i navečer od šest do osam.

17. Sadhake (duhovni aspiranti) moraju obratiti osobitu pažnju prehrani. To je apsolutno nužno. Želudac nikad ne smije biti prepun, inače neće biti jednostavno održavati Brahmacharyu ili se posvetiti meditaciji. Večera bi uvijek trebala biti lagana. Za održavanje Brahmacharye vrlo je dobro popiti čašu hladne vode netom prije spavanja.

18. Osoba koja previše priča, ima snažnu želju da se kreće u visokim krugovima, ili koja previše čita svete knjige, nikada ne može postati yogi. Kontrola govora je nešto vrlo važno što treba naučiti. Toliko mnogo energije se gubi ispraznim razgovorima i ogovaranjima. To proizvodi nepostojanost uma i sadhaka to treba izbjegavati pod svaku cijenu.

19. Mnogo je jednostavnije odreći se zlata i učvrstiti srce kako ne bi palo kao plijen pohote, no odreći se i pobijediti želju da se stekne ime i slava orah je koji je jako teško zdrobiti. Nakon pobjeđivanja želje za pohotom i zlatom, mnogi se nađu bespomoćni suočeni sa željom za imenom i slavom. No bez nadilaženja ove jedne želje nitko se ne treba nadati postizanju Cilja.

20. Svaka je akcija popraćena reakcijom. To se u većini slučajeva ne može izbjeći. Za vrijeme akcije, um radi s punim elanom. Fizičko zdravlje je dobro i cijela okolina se doima kao da je od pomoći. Ali ovo stanje uma i stanje stvari ne može potrajati dugo. Kad dođe reakcija, um postaje lijen a meditacija bljutava. Također se čini da se i fizičko zdravlje pogoršava, a čitava okolina doima se kao pakao. Nepoznata tuga bez ikakvog uzroka obuzima um. Za to vrijeme mnogi izgube nadu, neki i polude prenaprežući um i mozak, a neki čak, zbog ozbiljnosti reakcije, izgube svu nadu, postanu očajni i počine samoubojstvo. Ja sam svjedok dvaju slučajeva gdje su dvojica sadhua (redovnika) počinila samoubojstvo za vrijeme perioda reakcije. Najbolje što treba učiniti da bi se nadišlo taj opasan period je

- a) gorljivo i neprestano se moliti Bogu,
- b) družiti se i kretati u društvu svetih ljudi ili svog gurua,
- c) postiti uz laganu dijetalnu prehranu i
- d) održavati redovno vrijeme sustavnog rada

Oni koji rade sustavno i redovito mogu jednostavno prebroditi taj opasan period. Taj period reakcije razlikuje se kod ljudi. Neki trpe kontinuirano nekoliko dana. Kod drugih reakcija dolazi povremeno u vrlo ozbiljnoj formi i traje dugo vremena. Prorok Muhamed trpio je ovakvu

reakciju pune tri godine, a njegova žena je bila ta koja ga je ohrabrila i spasila. Tako, sadhaka mora doznati o tom periodu reakcije i biti spreman.

21. Uspjeh i neuspjeh jedan drugoga prate. To je zakon života. Svi parovi suprotnosti su nerazdvojni – dobro i zlo, vrlina i porok se izmjenjuju. No mnogi se obeshrabre neuspjehom i napuste svoju borbu ili *sadhannu*. To je vrlo veliko nazadovanje. To usporava nečiji rast. Za takve sadhake nema baš nikakve nade. Strpljivost povezana s ustrajnošću usprkos svim neuspjesima *uvjet je bez kojeg se ne može* uspjeti. Usponi i padovi u sadhani kao i u životu su prirodni i s njima se mora suočiti muški. Neuspjesi daju slast uspjehu i s njima se treba suočiti hrabro te stupati naprijed bez kolebanja.

22. Vjera je velika sila. Ona može činiti čuda – vjera u sebe, vjera u Boga i svete knjige, vjera u svog gura i njegove riječi. Onaj tko živi, kreće se i čitavim svojim bićem živi u vjeri ima sve, ali onaj tko izgubi vjeru gubi sve.

23. Sumnja je veliki neprijatelj sadhaki. Čovjek koji sumnja neće nikad postići svoj Cilj. Tako je za sadhaku bolje da dopusti da mu metak prođe kroz srce nego da dopusti da mu sumnja uđe u um.

24. Snaga je život, a slabost je smrt. Slabost je najveći grijeh na ovome svijetu. Slabi ne napreduju u svjetovnom smislu, a još mnogo manje postižu na duhovnom planu. Samo istinski hrabri heroji i heroine blagoslovljeni su sigurnim uspjehom u svakoj sferi života. Čovjek, dakle, mora skupiti istinsku hrabrost, i oviseći potpuno o Bogu ustrajati u izabranom putu nepoljuljan ničime. No moramo zapamtiti da snaga koja jača ego nije istinska snaga.

25. Mi smo ono što su od nas učinile naše misli. Kako mislimo, takvi i postajemo. Stalnim razmišljanjem o Bogu mi postajemo Bog, dok stalnim razmišljanjem o našim slabostima, nedostacima, grijesima itd., postajemo slabi i grešni. Naš ideal i cilj moramo stoga držati vrlo visoko. Moramo uvijek hrabro prionuti i slijediti visoke ideale. Ne smijemo se nikad zadovoljiti ili biti zavedeni tričarijama od uspjeha. Suprotno! Ne bismo smjeli stati na pola puta već se gorljivo truditi postići Najviše. Bog pomaže onima koji si i sami pomažu. To je velika činjenica. Bez marljivog, ispravnog i postojanog truda ništa se ne može postići.

26. Kad čovjek učini duhovni napredak sustavnim radom, on iskusi dolazak božanskog svjetla u različitim vidovima – kroz božanske vizije, kroz izvjesne božanske zvukove kao što je pranava, itd., te biva blagoslovljen izvjesnim natprirodnim moćima. To su samo indikacije nečijeg napretka i ništa više. Ništa trajno se time ne postiže. Ali kad čovjek napreduje *postojano*, osjeća se izmijenjen. Prava vizija mijenja čitav um i karakter osobe. Obične vizije su kao oznake ili označeni stupići uz cestu za umorne putnike. No mnoge sadhake rade veliku predstavu nad tim sitnim uspjesima i zavaravaju sebe i druge također. To je vrlo opasno. To samo ukazuje koliko je sadhaka slab i priprost. Ako dopusti svom umu da se slobodno naslađuje u manifestiranju svojih snaga, izgubit će iz vidika svoj ideal i popločiti put vlastitoj vječnoj propasti. Prema tome, sadhaka koji silno želi postići Najviše mora gledati na te moći ne samo kao na smeće nego kao na nešto uistinu štetno te prionuti uz svoj najviši ideal.

27. Kad čovjek postigne koncentraciju kroz mantra jap ili neki drugi proces, mantra jap ili neki drugi proces stane sam od sebe. Um tada ide dalje zaokupljen značenjem. Disanje postane usporeno, glatko i mirno. Kako um prosljeđuje dalje sa značenjem, ono se stapa s božanskim svjetlom (neka vrsta srebrnastog sjaja) i automatski polako nastupi kumbhaka (prestanak disanja). Ideja tijela se ili izgubi ili se čini da ono postaje sve veće i veće, sve dok ne postane jedno sa beskonačnošću. Nakon nekog vremena božansko svjetlo se transformira u bezsvjetlost, odnosno širok prostor koji nije ni svjetlo ni tama. Kad se to dogodi, ideja o tijelu se potpuno istopi i disanje prestane potpuno i automatski. Um se tada stopi s beskonačnošću i ideja o subjektu, objektu i znanju nestaje. Tada ostaje samo Stvar po Sebi ili Ocean Svijesti po Sebi. To je najčišći i najviši samadhi.

28. Rođenje u određenim okolnostima i okruženju određeno je prošlom karmom (djelima iz prošlih života). Nije u čovjekovim rukama živjeti životom odricanja niti životom kućedomačina. Božja volja je ta koja djeluje i vodi život nekog pojedinca. Realizacija Boga je samo pitanje

vremena. Svaka sadhana je samo priprema. Realizacija Boga nije isključiva privilegija Sannyasinna (redovnika), nedostupna kućedomaćinima. U smislu svoje prošle karme, svaki pojedinac mora prijeći određenu udaljenost prije nego se sretne licem u lice s Najvišom Stvarnošću. Vrijeme se može skratiti ispravnim nastojanjem, iskrenošću, potpunom predajom Božjoj volji i čistom nesebičnom ljubavlju prema Njegovim Svetim Lotosovim Stopalima. Ideja o "ja" i "moje" je samsara (ovaj svijet rađanja, rasta, propadanja i smrti). Na tom putu leži ropstvo i pakao. Takva ideja mora se potisnuti. Umjesto nje, treba pustiti da raste ideja o "ti" i "tvoje". Ideja i misao o Bogu treba doći na prvo mjesto u životu. Čovjek treba jesti za Boga, piti za Boga, spavati za Boga, pa čak i otkucaji srca trebaju biti posvećeni Bogu. Svako djelo treba postati obožavanje. Ako čovjek čini tako, on će zasigurno uživati mokshu (Slobodu) u samom ovom životu, bez obzira na činjenicu da je kućedomaćin.

Gospod Krishna kaže u Giti: "O, Arjuna! Onaj tko Mene vidi u svim stvarima i sve stvari vidi u Meni, nikad se ne odvajava od Mene, niti se Ja odvajam od Njega". To je zaista istina. Ljubav i napor sadhake u realizaciji Boga mogu biti trovrsni, odnosno mlaki, osrednji ili intenzivni. Zamislimo npr. osobu koja kreće iz Calcutte prema Banarasu. Ako putuje pješke, trebat će mu nekoliko mjeseci da stigne u Banaras. Ta mala brzina u putovanju može se usporediti s trudom koji smo označili kao mlak. Isti čovjek može putovati vlakom. U tom slučaju, iako je udaljenost ista, on će stići u Banaras za i dan – dva. Ta povećana brzina putovanja može se usporediti s osrednjim trudom u sadhani. Ali ako isti čovjek putuje avionom, stići će u Banaras za nekoliko sati, usprkos istoj udaljenosti. To možemo usporediti s naporom koji se zove intenzivnost u sadhani. Zbog toga je intenzivnost djela koja netko poduzima ono što skraćuje vrijeme i ubrzava realizaciju Boga, u slučaju kućedomaćina kao i u slučaju sannyasina (redovnika).

6. VIVEKA I VAIRAGYA (RAZLUČIVANJE I NESTRASTVENOST)

Moć razlučivanja (diskriminacije) jedna je od sposobnosti uma i djeluje u moždanom centru. Ta sposobnost se potpuno razvija i doseže svoj klimaks kod sveca (čovjeka koji je realizirao Boga); osrednje radi kod svjetovno inteligentne osobe; slabije kod prosječne osobe, a vrlo slabo kod idiota ili nižih oblika života. Razlika u funkcioniranju moći razlučivanja određena je stupnjem čistoće ili nečistoće uma. Upravo je ova razvijena moć rezoniranja ili diskriminacije ta koja pomaže čovjeku shvatiti i razlučiti razliku između dobra i zla, dobitka i gubitka, slobode i ropstva itd. Budući da se ona potpuno manifestira samo kod čovjeka, njega zovemo razumnim bićem. I uz pomoć te razvijene sposobnosti, među svim ostalim živim bićima jedino čovjek može postići mokshu ili Slobodu. Međutim, većina ljudi zloupotrebljava tu dragocjenu sposobnost uma za postizanje niskih svjetovnih stvari i prolaznih osjetilnih užitaka i tako oni upadaju u ropstvo i nesreću, umjesto u Slobodu i blaženstvo.

Čovjek sam jedini je odgovoran za svoja uživanja i patnje, uspjehe i neuspjehe u ovome svijetu. Neke religijske sekte propisuju kako sve dobre stvari dolaze od Boga, a sve loše dolaze od Sotone, Mare ili zla. No zapravo su sve to proizvodi uma. Početna točka djelovanja je želja. Želja se razvija u misao, a misao dalje vodi k djelovanju. Ali prije nego što netko počne djelovati, on razlučuje ili rezonira i tada uvijek dvije stvari dođu u sukob – unutarnji glas (nalog čiste Svijesti) i nečist um. Netom prije nego što se počini neko zlo ili grešno djelo uvijek se mora proći kroz borbu. Unutarnji glas upozorava na oprez, a nečist um tjera na djelovanje. Tu borbu prati rezoniranje i, ako je ono ispravno, čovjek obuzdava i kontrolira zlu želju, a time i zlo djelo. S druge strane, ako rezoniranje nije ispravno ili ako nedostaje moć rezoniranja, čovjek će počinuti zlo djelo. Ta unutarnja borba između savjesti i nečistog uma je dvoboj između božanskog i zlog u ljudskoj prirodi. Unutarnji glas predstavlja Boga, a nečist um Sotonu ili Maru. Ono što sijemo, to ćemo i žeti. Ako posadimo ružin grm, očekujemo da ćemo kroz neko vrijeme dobiti prekrasne ruže, ali ako posadimo bodljikavi grm, ne možemo očekivati ubrati ništa osim trnja. Što smo prije posijali u obliku dobrih i loših želja, misli i djela, sada žanjemo u ovom životu u formi užitaka i

boli, sreće i nesreće. Usponi i padovi u našem sadašnjem životu su izravna posljedica naših prošlih radnji; na isti način će uživanje i patnja u našem budućem životu potpuno ovisiti o dobrim i lošim željama, mislima i djelima koja činimo u ovom životu.

Sudbina i napor djeluju paralelno u životu osobe. Sudbina je samo drugo ime za posljedice naših prošlih djela. Sudbina i ispravan napor su kao dva bika koja se međusobno bore. Ako bik sudbine postane snažniji i pobijedi, čovjek postane fatalist. Ali ako bik napora nadjača bika sudbine, čovjek postaje pristalica ispravnog napora i podsmjehuje se fatalistima. U slučaju da su oba bika podjednako jaka, čovjek ne može odlučiti prevladava li sudbina ili napor i njegov život je konstantna borba. Kao ilustraciju, uzmimo olovku. Ako s njom pažljivo rukujemo, ona će raditi ispravno mnogo godina, ali ako se prema njoj odnosimo nepažljivo i grubo, ona će se brzo pokvariti. Ali katkad se dogodi da, usprkos našoj pažnji, olovka ispadne iz ruke na tvrdi pod i razbije se. Ovdje bi pažljivo i nepažljivo rukovanje moglo biti uspoređeno sa ispravnim ili pogrešnim rasuđivanjem i naporom, a slučajan pad i razbijanje olovke sudbinom. Tako, mnogo se toga događa u čovjekovu životu usprkos njegovoj pažnji i ispravnom nastojanju, što je posljedica sudbine ili prošlih djela. Postoji tako mnogo stvari koje čovjek želi, o kojima misli i planira i tada provodi u djelovanje. On ta djela čini jer to on želi. Ali, ako poželi, on ih može i odbiti činiti. U njegovim rukama je izbor i snaga da ih čini ili ne čini. Kao ilustraciju uzmimo slučaj čovjeka koji želi otići na određeno mjesto, Prije odlaska on prvo ima želju, zatim rasuđuje, razmišlja, rezonira, planira i konačno odlučuje. Ići ili ne ići potpuno ovisi o njegovom izboru. Nitko ga ne prisiljava. On poduzme put prema svom vlastitom izboru i trudu. Ali za vrijeme puta mogu ga snaći neki incidenti i nesreće koje ne bi nikad očekivao niti poželio. Ta nesretna zbivanja usprkos nečijoj pažnji itd. su posljedica njegove sudbine ili efekti njegovih prošlih djela. Tako sudbina i napor u životu čovjeka rade zajedno.

Kao što vatra prži, vjetar suši, a voda moči, svaki prema svojoj suštinskoj prirodi – tako grešna djela u svom začetku donose bol i nesreću, a plemenita djela sreću i blaženstvo, što je stvar usmjerenja. Nitko ne može izbjeći ili pobjeći od radosti ili tuge, uspjeha ili neuspjeha kao rezultata svojih dobrih ili loših djela. Čovjek trpi neizrecivu nesreću kroz činjenje gnjusnih djela, a sve u nedostatku ispravnog rasuđivanja. Jedino pročišćavanjem uma, razvijanjem moći ispravne diskriminacije i slijeđenjem diktata svog unutarnjeg glasa čovjek se može izbaviti iz problema i nevolja svjetovnog postojanja. Nečistoća uma prekriva oštricu snage rasuđivanja. I tako um gubi svoju prvotnu čistoću kroz požudu (kama), ljutnju (krodha), gramzljivost (lobha), slijepa zaljubljenost (moha), ponos (mada) i mržnju (matsarya). Tih šest osnovnih emocija su stvarni čovjekovi neprijatelji. Od njih je požuda nedvojbeno najgori. Ona je početna točka i priprema zaleđe iz kojeg se pojavljuju i hvataju korijen mnoga zla. Luda ljubav za lovom i kockanjem, pretjerano spavanje čak i danju, prostitucija, klevetanje, opijanje, plesanje, pjevanje ljubavnih pjesama, uživanje u vulgarnim dramama, glazbi i razgovorima te besciljno lutanje – sve su to proizvodi požude. Ljutnja rađa nepravdu, grubost, ljubomoru, mržnju, proganjanje siromašnih i bespomoćnih, protuzakonito oduzimanje tuđeg vlasništva, okrutnost i naglost te bahatost u govoru i djelovanju. Te emocije uzrokuju nevolje u umu i u sustavu. U nedostatku rasuđivanja čovjek postaje plijenom ovih emocija – koje ga zauzvrat kroz nerazumna i grešna djela vode u pakleni oganj. Pijanci, luđaci, idioti i životinje imaju malu moć rasuđivanja, zato oni djeluju bez razuma. Rezoniranje kod nečistih umova ide kroz krivi kanal, što uzrokuje da ljudi čine grešna djela. Kako bi se um i osjetila stavili pod kontrolu i uživao mir i blaženstvo, mora se ispravno koristiti sposobnost rasuđivanja, vježbati je i obazrivo upotrebljavati. Inače, ona može krenuti krivim smjerom i odvesti čovjeka u vječnu propast.

Istinski i brz rast čovjeka ovisi o četiri faktora: nasljeđu, okruženju, sposobnosti i ispravnom nastojanju. Svatko rođenjem od roditelja nasljeđuje određene dobre i loše osobine. Djeca istih roditelja razvijaju se na različite načine pod različitim okolnostima; bolje rečeno okruženju – mjesto, klima, društvo i trening u ranim godinama i kasnije igra također vrlo važnu ulogu. Jednako tako je istina da se djeca istih roditelja odgojena u istom okruženju razvijaju na različite načine. Neka ostaju priglupa, dok druga postaju inteligentna, neka su fizički slaba ali mentalno

bistra, dok su druga i tjelesno jaka i mentalno bistra, itd. Ovdje u igru ulazi treći faktor, a to je sposobnost. Sposobnost ovisi o nečijoj unutarnjoj čistoći i mentalnom rastu, djelomično naslijeđenima kroz zasluge iz prošlog života, a djelomično naknadno razvijenima. Čovjek može biti blagoslovljen uzvišenim naslijeđem, pogodnom okolinom i dobrom sposobnošću, ali ako mu nedostaje ispravan napor, on će po svoj prilici promašiti Cilj i učiniti svoj život nesretnim. Neispravan napor je kao trčanje ravno prema istoku ili zapadu da bi se stiglo do nekog mjesta ili stvari koja leži točno na sjeveru ili jugu.

Ideja o dobrom i lošem, boli i užitku itd., u potpunosti ovisi o nama – o načinu na koji rasuđujemo i odlučujemo. Svjetovno nastrojen čovjek ima mnoge želje koje mu ostaju neispunjene. On je nesretan zbog toga što ne uspijeva postići objekte svojih želja. Nezadovoljan je čak i usred obilja. Ali kad isti čovjek postane istinski oslobođen strasti i odrekne se svega, on je sretan i spokojan čak i bez posjedovanja jednog jedinog novčića. Slično tome, naše radosti i žalosti, kao i sve drugo u ovome svijetu, ovise o našem načinu rasuđivanja i odlučivanja.

Čitav ovaj svijet nije ništa drugo nego kreacija naših vlastitih umova kako nam odražavaju naše rasuđivanje i odluke. Čovjek općenito osjeća ekstremnu tugu kada izgubi komadić dragog kamena, dok dijete ne poznaje nikakvu tugu nad tim gubitkom, ali ono plače i plače kad izgubi svoju bezvrijednu igračku. Nadalje, ako na stol postavimo vrlo skupocjeno drago kamenje i neko zamamno jelo jedno do drugoga i upitamo dijete ili nekog idiota da izabere što hoće, on će zasigurno izabrati slasno jelo, a ostaviti drago kamenje. Tako, vrijednost stvari ovisi o našoj vlastitoj moći rasuđivanja i odlučivanja. Kad neki nedisciplinirani mladić ugleda prekrasnu mladu djevojku, on se nehotice osjeti privučeni, ali čovjek koji je već razlučio i odlučio se za održavanje stroge brahmacharye (celibata) nije nimalo uznemiren niti omamljen njenim izgledom. Tako, korisnost neke stvari i njena privlačnost ili odbojnost potpuno ovisi o nečijem rasuđivanju i odluci.

Nečije razumijevanje i koncepcija svijeta ovise o njegovom rasuđivanju i odlukama. Crv koji je rođen i živi u prljavoj bari, poznaje svijet kakav mu se prikazuje u bari. Ali riba koja živi u nekom jezeru ili oceanu ima višu koncepciju svijeta. Još bolju koncepciju ima žaba koja živi i u vodi i na kopnu. Koncepcija svijeta neke životinje koja živi u džungli određena je tim uvjetima. Ptica koja leti stotinama milja preko kopna, šuma i mora ima bolju koncepciju ovog svijeta. Trogodišnje ili četverogodišnje dijete gotovo ništa ne zna o svijetu. Njegov svijet je ograničen na njegov dom, gdje živi, kreće se i igra. Nepismen odrastao čovjek ima bolju koncepciju svijeta u usporedbi s djetetom, ali on ipak nije svjestan velikih oceana, mora i kopna koji čine ovaj svijet. Obrazovan čovjek koji je čitao o zemljopisu, astronomiji itd. i koji je išao na daleka putovanja, ima još bolje razumijevanje

univerzuma. Sve ove različite koncepcije svijeta su proizvod nečijeg primljenog znanja, rasuđivanja i odluke koju donosi.

Rasuđivanje i nestrastvenost idu jedno uz drugo. Istinsko rasuđivanje vodi u nestrastvenost. Ispravno rasuđivanje i pažljivo mišljenje otkrivaju da je sve na ovome svijetu promjenjivo i nestalno. Naš svijet je svijet imena i formi koji je podložan stalnim promjenama. Nema realnosti u osjetilnim užicima. Sam um se mijenja, a isto je i s intelektom. Ali iza svih tih promjena postoji samo jedna Stvar koja ne zna za promjenu. To je Jastvo. To Jastvo ili *atman* je vječno isto, neizmjenjivo, nepromjenjivo, nerođeno, sveobuhvatno, bespolno, bez rođenja, bez rasta i smrti. Ono je izvan vremena, prostora i uzročnosti i samo je Jedno. Samo ispravnim rasuđivanjem možemo shvatiti nestvarnost ovoga svijeta te ništavnost osjetilnih užitaka i njihovih objekata. U nedostatku toga, čovjek zaboravlja nestvarnost osjetilnih užitaka i veže se uz imena i forme prolaznih stvari ovoga svijeta te time povećava svoje nesreće, brige i patnje. Oslobođen od svojih imena i formi, ovaj univerzum predstavlja Sveobuhvatni duh kojeg zovemo Bog. Ne postoji ništa osim Njega. Jedino istinsko rasuđivanje nam omogućava odbacivanje tog svjetovnog svijeta i njegovih objekata.

Rasuđivanje ima sedam stupnjeva što ovisi o nečijoj čistoći uma i mentalnom rastu. Prva četiri stupnja pripadaju objektivnoj strani, a zadnja tri subjektivnoj. Na prvom stupnju čovjek uči

neprestano rasuđivati i sposoban je napraviti razliku između Stvarnog i nestvarnog. Čovjek tada odbacuje nestvarno, prijanja uz Stvarnost i sve sumnje u vezi sa Stvarnim i nestvarnim iščezavaju. Čovjek se osjeća uvjerenim u stečeno znanje i zadovoljan je njime te ne teži više ni za čim drugim. Tako on stječe savršeno vladanje osjetilima i umom te intenzivnu žeđ za *mokshom* ili Slobodom. Na drugom stupnju čovjek stječe moć ispravnog istraživanja. Čovjek razmišlja o onome što je čitao i čuo i realizira to u vlastitom životu te stječe sigurno uvjerenje da je iznad bola. Postizanjem trećeg stupnja diskriminacije ili rasuđivanja, um napušta ideju o *moštvu* i ostaje čvrsto fiksiran na Jednu nepromjenjivu Stvar, odnosno Istinu, Boga ili Jastvo. Na četvrtom stupnju čovjek stječe čistu *sattva gunu* (*sattva guna* dominira) i jasno raspoznaje Istinu u sebi: "Sada sam ispunio sve svoje dužnosti i ja sam najviši brahman ili Bog". Na petom stupnju rasuđivanja čovjek ostaje nepoljuljan i hladnokrvan čak i prema najprimamnijim *siddhijama* (nadnaravnim moćima) koje se očituju. Sva rastrojenost uma nestaje i on stječe i zadržava savršenu ravnotežu. Onome tko postigne šesti stupanj rasuđivanja, sve vanjske stvari s imenima i formama iščezavaju i njegov um boravi samo u brahmanu ili Bogu. Takav čovjek se čak i na fizičke dužnosti kao što su jelo, piće itd., ne osvrće bez ukazivanja drugih i apsolutno je slobodan od djelovanja triju *guna*, koje potpuno nestaju ili na njega nemaju nikakav utjecaj. Na zadnjem stupnju rasuđivanja, čovjek se uzdiže iznad odrađivanja bilo kakvih dužnosti jer on više nema dužnosti koje bi trebao izvršiti, bilo sam ili zbog ukazivanja drugih. Takav čovjek ostaje u neprekidnom *samadhibju* i s čvrstim uvjerenjem o vlastitoj istinskoj prirodi i stječe savršeni mir, blaženstvo i mudrost.

Privezanost za osjetila i njihove objekte (svjetovne stvari svijeta) je ta koja nosi ropstvo. Ideja o "ja" i "moje" uzrok je vezanosti. Ta ideja o "ja" i "moje" zaista je pakao. S tom "ja" idejom u središtu, čovjek gradi svoje kraljevstvo ili carstvo. Sav stres i borbe kojima svjedočimo u ovome svijetu posljedica su želje za zadovoljavanjem ovog "ja". Neprisutnost ili negiranje ega čovjeka čini skoro trenutno Slobodnim. Međutim, čovjek kroz svoje neznanje uporno prijanja uz taj slabašni ego i podnosi pakleni oganj.

Čovjek glupo misli da se sreća sastoji u gomilanju bogatstva, uživanju osjetilnih užitaka i u sticanju imena i slave. No, čine li te stvari uistinu čovjeka sretnim? Ne. One ga čine još nesretnijim i jadnijim. Gdje onda leži prava sreća? Sigurno u odricanju i odbacivanju svih prolaznih osjetilnih užitaka i njihovih objekata. Kao što je već rečeno, svijet nije ništa drugo nego projekcija našeg uma. Čitav svijet i same ideje o boli, užitku itd. su sve u umu. Vrijednost stvari leži u njezinoj korisnosti koja je određena nečijim umom. Osjetila su ta koja stalno izvlače um prema van. Različite želje i misli o brojnim osjetilnim objektima čine um nespokojnim i rastresenim. Te želje i misli su te koje raspršuju snage uma i čine da um gubi moć koncentracije. S ciljem da se stekne stvarni mir i sreća, čovjek mora staviti um i osjetila pod kontrolu, za što je apsolutno nužna potpuna nestrastvenost prema svjetovnim stvarima. Bez odricanja od prolaznih osjetilnih zadovoljstava, čovjeku je jednostavno nemoguće pokušavati tražiti mir i Blaženstvo.

Odricanje mora biti i vanjsko i unutarnje, i s oba je podjednako nužno započeti. Međutim, unutarnje odricanje je ipak mnogo važnije. Onaj tko je postigao unutarnje odricanje može živjeti usred gomile osjetilnih objekata bez i najmanjeg rizika ili straha od prijanjanja uz njih. Vairagya (odricanje) ima pet stupnjeva. Na prvom stupnju (*yatamanam*), *sadhaka* (aspirant) pokušava ne popustiti umu da prione uz osjetila ili da bježi za njihovim objektima. Na drugom stupnju (*vyatirekam*) on pokušava sasjeci sve veze i vezanosti prema privlačnim osjetilnim objektima. Na trećem stupnju (*eken-driyam*), *sadhaka* čuva osjetila zatvorenima, ali ideje o privlačnosti ili odbojnosti prema osjetilnim objektima su prisutne u umu u vrlo suptilnoj formi. Na četvrtom stupnju odricanja (*vasikaram*), *sadhakina* osjetila i um su pokoreni i bez ikakve ideje o privlačnosti ili odbojnosti (ljubavi ili mržnji) prema osjetilnim objektima nad kojima on svjesno ima nesumnjivu vlast. Na posljednjem stupnju odricanja (*para vairagya*), *sadhaka* postaje *siddha*, postiže najviše ili istinsko znanje o Jastvu, prima i zadržava stanje savršene beželjnosti i transcendirira tri gune (*sattva*, *rajas* i *tamas*).

7. ISHTA-DEVATA I ISHTA-MANTRA

1. Brahman ili najuzvišenije biće je bezimeno i bezoblično. Bezlični aspekt brahmana nadilazi razumijevanje ljudskog bića osim kada ono uđe u nirvikalpa samadhi (transcendentalno stanje). Ocean svijesti po sebi uočava se samo u tom stanju samadhija gdje prevladava savršena adwaita (monizam). Tu se ideje o subjektu, objektu i znanju potpuno stapaju jedna s drugom. Izvan tog stanja, u području relativne svijesti, čovjek živi u dwaiti (dualitetu). U nižim stadijima ime i forma uvijek idu zajedno i gotovo su nerazdvojni. Zbog toga običan čovjek ne može razmišljati o Bogu bez pomoći imena i forme.

2. Zajedno s nagoviještanjem imena, čovjek projicira suptilnu formu u moždani centar sukladno značenju tog imena. Tako kad čovjek izgovara riječ "Bog", on u moždani centar projicira određenu suptilnu formu Boga. Čak i oni koji mrze i odbacuju štovanje Boga kroz slike kao grešno i smatraju da mogu razmišljati o Bogu u Njegovom bezličnom aspektu, ipak ne mogu bez pomoći slike, koliko god suptilna ona bila. Kada o Bogu, sat-chit-anandi (postojanju, znanju i apsolutnom blaženstvu) i bezličnom želimo razmišljati kao o sveprožimajućem biću, to možemo samo uz pomoć predočenja nebeskog prostranstva ili sveprostruće morske vode. Ovdje nebo i more poprimaju ulogu slike. Zapravo, konačni um ne može pojmiti beskonačnost bez pomoći imena i forme. Samo one osobe koje posjeduju snagu da odstrane iz uma sve želje i misli voljno i koje mogu držati um u Praznini mogu percipirati, razumjeti i uživati pravi bezoblični aspekt Boga.

3. Najviše biće je bez sumnje bezoblično i bezimeno; Ono je samo jedno bez drugoga; pa ipak, On isto tako uzima bezbrojna imena i forme. On je oboje: i nirguna i saguna.

Dok uči pucati, vojnici na početku koristi prilično velike objekte ili znakove za mete. Kako ih uspijeva pogoditi, za vježbu dobiva manje i finije mete, sve dok ne postane vrstan strijelac. Na sličan način postupa i početnik, koji ne može misliti o Bogu u Njegovom bezličnom aspektu, pa uzima određenu sliku, fotografiju ili simbol kao pomoć. Toj slici, fotografiji ili simbolu on pridaje sve božanske kvalitete i voli, obožava i štuje ga svom svom vjerom. Kako duhovno napreduje, njegov um postaje čist, suptilan i jednousmjeren, njegove meditacije i objekt njegovih meditacija postaju suptilniji i finiji, i konačno, kad postigne samadhi, on percipira i poima bezlični aspekt Boga. Taj simbol – bog ili božica koju koristi kao pomoć u upasani (duhovnoj praksi) poznat je kao ishta devata.

4. Shakti (moć) brahmana ili Boga je ta koja manifestira Sebe ili evoluirala kao um i materija u ovom univerzumu. Iako je najviša sila samo jedna, ona se manifestira na različite načine.

5. Kad se Božja volja (iccha shakti) manifestira u Kreaciji zove se *nada* (najsuptilniji aspekt zvuka). Nada je nemanifestirana suština manifestiranog zvuka, odvojena od posebnih stvari kao što su zvuk, značenje i mentalno shvaćanje. Kada Božja volja dosegne stupanj Kreacije, zove se *bindu* (točka) ili *shabda brahman* (brahman kao zvuk ili kreativni brahman). Shabda brahman je izvor svih manifestiranih zvukova, značenja i mentalnih shvaćanja. Shabda brahman je izvor cijelog univerzuma i njegovih bića. Zvuk prvog kreativnog pokreta shabda brahmana je "Om". Iz te riječi "Om" dolaze svi posebni zvukovi, odnosno zvukovi koji imaju transkripciju i značenje, kao i zvukovi bez transkripcije i značenja. Riječ "Om" i njeno značenje označavaju kompletnost univerzuma, zbog čega se "Om" naziva *maha bija*. Pod komandom Jedne Najviše Energije, postoji pedeset vrsta energija koje djeluju u Svemiru, a aktivnosti tih energija proizvode pedeset različitih vrsta zvukova. Prirodno ime neke stvari je suptilni zvuk proizveden aktivnošću pokretačke sile od koje je načinjen. On se može čuti yogičkim umom. Ti zvukovi, nazvani bijas, zajednički su svim jezicima. Kao rezultat toga, naši rišiji su sanskritskom jeziku pridružili pedeset slova alfabetu. Zvukovi nemaju zasebno pismo. Bilo koje pismo se može koristiti za njihovo predstavljanje. Zbog toga i imamo toliko pisama na ovome svijetu.

6. Bog ili Božica koja se osobi najviše sviđa, koju voli i obožava, je njena ishta-devata i Njeno ime je ishta-mantra. Svako i bilo koje ime ne postaje mantra. U mantri treba biti maha bija, bija i konkretno ime Boga ili Božice. Samo bogorealizirani čovjek – pravi guru ili učitelj – može dati mantru učeniku. To se zove mantra dikša (inicijacija). Mantra bez svoje bije nije efikasna.

7. Kod davanja mantra dikše, guru bira ishta-devatu i ishta-mantru prema ukusu, sklonosti i duhovnom rastu učenika. Učenik prima mantru i ishta-devatu i počinje s mantra japom, štovanjem itd. On štuje svoju ishta-devatu izvanjski u slici ili fotografiji, a unutarne u svom srcu. On si predočuje samog brahmana u formi svoje ishta-devate i doživljava svoju ishta-devatu kao svog atmana ili Jastvo. Stoga on ne štuje lik u kamenu ili fotografiju već Najviše Biće samo. Ta vrsta imaginacije i obožavanja ne uključuje grijeh i nije uzrok smetnje ili konfuzije na putu dostizanja Najvišeg Bića. Baš nasuprot, ovo u ogromnoj mjeri pomaže u čišćenju uma, tijela i nadija što omogućava uspon do postizanja Najvišeg.

8. Nema razlike između Boga i mantre (Božjeg imena). Svaka mantra posjeduje veliku moć. Kad je mantra dobro usmjerena, ona pomaže čovjeku i vodi ga do realizacije Boga, no kad je ista mantra zloupotrijebljena, ona uništava čovjeka i vodi ga u vječni izgon.

9. Što um pomišlja, to ima tendenciju i postati. Kada čovjek stalno misli o svojoj ishta-devati i ponavlja japu ishta-mantre, njegov um počinje konstantno živjeti u formi njegove ishta-devate. I to stalno jednousmjerenom mišljenju vodi ga ravno u savikalpa samadhi (duboko uranjanje uma u formu), a konačno i u nirvikalpa samadhi (duboko uranjanje uma u Prazninu).

10. Mantra pomaže čovjeku na sljedeće načine:

1. Svaka mantra posjeduje ogromnu moć. Izgovaranje mantre prema propisanim pravilima proizvodi ogromnu shakti (energiju) u sadhaki (aspirantu).

2. Pravilna upotreba mantre spašava sadhaku od padova i opasnosti te od nevolja i problema.

3. S ciljem odstranjenja bezbrojnih nadolazećih želja i misli, čovjek mora prionuti umom uz jednu misao i jedan objekt. Sadhaka ispunjava tu svrhu jednostavno posezanjem za ishta-mantrom i razmišljanjem o svojoj ishta-devati.

4. U svrhu odstranjivanja prošlih samskara (impresija) iz chitte (tvari uma), čovjek mora dati umu i tvari uma (chitti) određene dobre i snažne impresije (stvoriti izvjesne dobre samskare). Ishta-mantra i ishta-devata u velikoj mjeri pomažu učeniku da ih proizvede.

5. Običan um ne može živjeti bez objekta razmišljanja. Um mora razmišljati o nečemu, a razmišljanjem o Bogu i stalnim ponavljanjem mantre, um koji je bez oblika i boje poprima formu ishta-devate i konačno, ovaj proces čovjeka dovodi do Krajnjeg Cilja, odnosno do nirvikalpa samadhija ili realizacije bezličnog aspekta Boga.

8. GURU I NUŽNA POTREBA ZA NJIM

Kvalitete gurua (duhovnog učitelja)

Guru je onaj koji je realizirao svoju istinsku prirodu (postigao brahmanstvo, realizaciju Boga ili Samorealizaciju). Čovjek koji je realizirao Boga gospodar je svojeg uma i osjetila. On je uvijek čist, iskren, skroman, ljubazan, suosjećajan i strpljiv te ima savršenu ravnotežu uma i u dobru i u zlu.

Bez neprijateljskog stava prema ikome i s Istinom kao svojom snagom, on je isti prema svima, dobročinitelj svijetu. Sa svojim intelektom nepomućenim bilo svjetovnim bilo božanskim željama, bez i najmanje pomisli o imenu i slavi, on uvijek ostaje stabilan i meditativan s umom fiksiranim u

najvišem Jastvu. Živeći na odmjerenoj i ispravnoj prehrani, on je uvijek budan, gospodar je šestero zala, kao što su: glad, žeđ, žalost, zaludenost, propadanje i smrt. On je prijateljski nastrojen prema veselima i milostiv prema patnicima. On može zaboraviti svoje fizičko tijelo u bilo koje vrijeme i ući u Samadhi svojevrijedno. On živi odvojeno od fizičkog tijela, baš kao suhi kokosov orah unutar svoje ljuske i djeluje u tijelu s pročišćenim egom.

Pravi gurui mogu biti klasificirani u dvanaest kategorija:

1. *Dhatwadi guru* – On vodi svoje učenike do spasenja kroz praksu raznih vrsta sadhane (duhovnih praksi).

2. *Chandana guru* – Postoji izreka da sandalovo drveće u određenoj sezoni pod utjecajem određenog povjetarca ugrađuje svoj miomiris u ostala obližnja drveća i pretvara ih u sandalova drveća. Slično tome, takav guru ugrađuje duhovnost, uzdiže i konačno oslobađa svoje učenike kroz svoju prisutnost.

3. *Vichara guru* – On otklanja lijenost intelekta svojih učenika, bistri njihove ideje o vječnoj Istini i o nestvarnosti svjetovnih stvari te ih polako ali sigurno vodi konačnom Cilju stalnim pozivima na rezoniranje i neprekidno rasuđivanje između Stvarnog i nestvarnog.

4. *Anugraha guru* – Kad je zadovoljan, on vjernog i duboko predanog učenika blagoslivlja samom svojom milošću.

5. *Paarasa guru* – Komad željeza, kad je taknut kamenom mudraca, pretvara se u zlato. Isto tako je i učenik osposobljen dostići konačni Cilj samim dodiranjem gurua iz kojeg se na sve strane izljevaju nadnaravne moći (On čini da se kundalini shakti digne u učeniku iz muladhare do sahasrare, što rezultira postizanjem nirvikalpa samadhija).

6. *Kachchhapa guru* – On oslobađa učenika od grijeha samim pogledom i čini da se kundalini shakti u njemu podigne do sahasrare te da postigne nirvikalpa samadhi i Konačni Cilj.

7. *Chandra guru* – Kad se podigne mjesec i njegove zrake padnu na čandrakanta kamen (mjesječev kamen), iz njega počne probijati voda. Na sličan način, idealan i vjeran učenik koji živi daleko od ovakvog gurua prima prosvjetljenje kroz njegove izvanredne moći.

8. *Darpana guru* – Ogledalo odražava nečiji lik. Slično tome, ovakav guru predanom i idealnom učeniku odražava njegovo istinsko Jastvo i, kad se s njim nađe licem u lice, gotovo trenutno otkriva potpunu Istinu.

9. *Chbayanidhi guru* – čayanidhi je mitološka ptica čija sjena pretvara čovjeka na kojeg padne u kralja. Slično tome, sjena ovog gurua, kad padne na vrlo vjernog i poslušnog učenika, ugrađuje svu mudrost i osposobljava za dosizanje Cilja.

10. *Nadanidhi guru* – nadanidhi je mitološki dragulj čiji sam zvuk pretvara bezvrijedne metale u zlato. Slično tome, guru je dirnut i pokrenut iskrenim vapajima svog predanog učenika i blagoslivlja ga mokshom (Oslobođenjem).

11. *Kraunchapakshi guru* – Tu je ponovo mitološka izreka koja kaže da posebna vrsta ptice koja se zove kraunchapakshi hrani svoju mladunčad samim razmišljanjem o njima. Takav guru daje spasenje svojem učeniku samim razmišljanjem o njemu.

12. *Suryakanta guru* – Kada zrake sunca, koncentrirane i fokusirane lećama, padnu na komad papira ili tkanine, oni se zapale, bez i najmanje namjere sunca da ih spali. Slično tome, čak i najnenamjerniji pogled takvog gurua koji padne na učenika dovoljan je da on (učenik) dosegne najviši Cilj.

Od ovih, gurui prve tri kategorije su obični, dok su ostalih devet vanserijski i samo jako napredni, dobro disciplinirani i krajnje vjerni i predani učenici imaju dovoljno sreće da budu blagoslovljeni tim guruima. Da ti vanserijski gurui posjeduju natprirodne moći nije nikakvo čudo. Kad nađe učenika spremnog primiti milost, pravi guru iz zadovoljstva, uz pomoć svojih natprirodnih moći, može za njega učiniti bilo što i sve. Poznavalac brahmana postaje sam brahman. Zato se kaže da je guru Brahma (stvoritelj univerzuma), guru je Vishnu (održavatelj univerzuma) i Shiva (uništavatelj univerzuma). Ustvari, nema razlike između Božje milosti i milosti pravog gurua.

Međutim, svi aspiranti nisu spremni primiti milost i općenito je ne primaju. Primatelj milosti treba biti duhovno jako napredna osoba. Samo osobe koje su provele nebrojene živote u samodisciplini i samokontroli nalaze takve vanserijske gurue i lako primaju milost kao rezultat svojih prošlih zasluga. Grešni ljudi s nečistim umovima i okorjelim srcima ne mogu nikad očekivati da će ih sresti. Kada je igla sa svih strana prekrivena debelim slojem blata, čak i najjači magnet, kako god bio blizu, nema snage da ju privuče k sebi. Ali kad se blato odstrani, magnet privuče iglu čak i s veće udaljenosti. Isto takva je milost Boga ili gurua. Pravih gurua i istinskih učenika nema mnogo. Nema sretnijeg od istinskog učenika kad sretne pravog gurua, a postizanje Cilja slijedi automatski.

Svitanje dvadesetog stoljeća proizvelo je novi tip gurua čija slava leži u lažnoj propagandi. Ovi guruji imaju novac i uživaju besplatnu hranu i stanovanje gdje god se nalazili. Oni uživaju patronat jednih ili dvaju novina ili magazina i imaju u službi nekoliko svjetovnjaka ili takozvanih iniciranih da ih razvikuju, katkad i na vulgarne načine. Neki čak imaju i plaćene muškarce i žene u gradovima i mjestima da im nađu bogate i obrazovane ljude, osjećajne, predane i religiozne prirode uma, te ih upoznaju s tim guruima uz pomoć svakovrsnih bajki o njihovim nadnaravnim moćima. Oni također laskaju tim bogatim i obrazovanim budalama koji, primamljeni divnim obećanjima, padaju u iskušenje i postaju lak plijen njihovim makinacijama. Takvim guruima je na taj način posve jednostavno izvoditi svoje predstave s priličnim uspjehom.

Prava vairagya (odricanje) je nešto nesvakidašnje. Kada čovjek napusti svoje bližnje i dom u istinskom duhu odricanja, on ne može podleći nikakvom iskušenju. Takav čovjek se ne može osjećati zadovoljan svjetovnim stvarima. On ih odbacuje čim mu se približe. Prava Vairagya dolazi tek kad je čovjeku udobno svugdje i kad nema nikakvih briga ni zabrinutosti. Takva osoba kroz ispravno rasuđivanje potpuno shvaća nestvarnost svijeta i njegovih objekata, odbacuje ih i zaboravlja sebe u traženju Stvarnog. On traži Istinu i samo Istinu, i nije zadovoljan sve dok ne dođe do kraja, jer za takvog čovjeka nema odstupanja od pravog puta ni padova u iskušenja svjetovnih stvari i osjetilnih objekata.

Ipak, neki dožive neku vrstu momentalnog duha odricanja zbog nekog šoka ili duboke žalosti, nezadovoljstva, nesreće itd. Ne nalazeći utjehe i bez sredstava za ispunjenje njihovih želja, oni prema svijetu osjećaju odvratnost, odriču ga se i postaju redovnici. U prvo vrijeme se čini da su iskreni, no ubrzo dolazi period reakcije. Tijekom ovog perioda reakcije, neki se vraćaju u bračni život, dok se drugi, srameći se učiniti isto, priklone uz svoj tobožnji asketizam i iznalaze putove, prave planove i osiguravaju sredstva da žive lagodan život propagandista te prisvajaju sebi ulogu pune ili siddha gurua. Neki od ovih varalica čak se predstavljaju avatarima (Inkarnacija Boga) ili kao Majka univerzuma (Creatrex) i slično. Te pretpostavke s njihove strane su, dakako, besmislene. To je niska bogohulnost koja može uspjeti prevariti mnoge neznalice neko vrijeme. čak i veliki rishiji kao što su Vasishta, Viswamitra, Yajnavalkya itd., koji su imali vrhunsku mudrost i veliku duhovnu snagu nisu sebi pridjevali ime avatara. Kako je žalosno što ti lažni učitelji nazivaju sebe avatarima i Majkama univerzuma! U staro vrijeme, carevi i kraljevi su bili uporišta dharme i religije te njeni glavni branitelji i čuvari; ali u ovim danima tzv. slobode i prosvjećivanja dvadesetog stoljeća, takvim licemjerima je dopušteno bez zabrane i ograničenja podučavati svoju ireligioznu i sramotnu praksu. To samo pokazuje do kakve degradacije smo došli. čitava građevina religije stoji na temeljima etike kao što je istinitost, ljubav, celibat, nesebičnost itd. To što ti ljudi dok poziraju kao redovnici i redovnice a odvojeni su od svih moralnih i etičkih kodeksa čine nije ništa drugo nego izrugivanje religiji i dharmi.

Lažljivac ili varalica ne može nikad učiniti čak ni pedlja duhovnog napretka. Za njega će realizacija Boga zauvijek ostati san. Nijedna osoba istinske mudrosti ne može se služiti lažnom propagandom. Ona ne može imati baš nikakvu želju za imenom ili slavom. Kao što tama i svjetlo nikad ne mogu postojati zajedno, tako ni mudrost i neznanje (lažna propaganda i želja za imenom, slavom itd.) ne idu zajedno. Tražitelji istine stoga trebaju biti vrlo oprezni i čuvati se tih lažnih propagandista, inače će pasti kao lak plijen makinacijama ovih prevaranata.

Nužna potreba za guruom

U ovome svijetu susrećemo se s različitim ljudima. Ima nekih koji su duhovni divovi. Oni su rođeni gotovo savršeni, s dominacijom sattva gune. Rođeni su s nasljedstvom dobrih samskara (zasluge iz prošlih života) i potpuno su svjesni svrhe svog rođenja i poruke koju trebaju uputiti. Oni uvijek imaju pred očima svoj Cilj. Oni počinju izgrađivati svoj karakter već od ranog djetinjstva, drže se stroge brahmacharye i razviju ogromnu snagu volje. Oni donose brze odluke odlučnim "da" ili "ne", kod njih nema odugovlačenja. Kad ti duhovni i moralni divovi odluče i kažu "da", oni to sprovode usprkos svemu. Oni preskaču sve prepreke i ne poznaju poraz. Ali ako kažu "ne", ništa i nitko ih ne može prisiliti i nagovoriti ih da idu protiv svoje volje. Njihova tijela, osjetila i umovi djeluju ujedinjeno i pokoravaju se njihovoj volji. Budući da su u svojim prošlim inkarnacijama radili uporno i teško, oni započinju svoju novu karijeru kao prosvijetljeni i bez pomoći bilo kakvih knjiga ili učitelja, oni slijede diktat unutarnjeg glasa, sami otkrivaju put istine, slijede ga zdušno i realiziraju Najvišu Istinu. Takvi ljudi nemaju potrebe za duhovnim učiteljima ili guruima. Koliko takvih duhovnih divova može biti? S njima se zasigurno vrlo teško susresti.

Osim ovih velikih duša, postoje milijuni ljudskih bića koja trebaju pomoć i vodstvo. Duhovni put je dugačak, naporan i pun mnogih opasnosti i padova. Nema prečaca do realizacije Boga. Čitanje svetih knjiga i konzultiranje s učenjima te vodstvo ljudi koji su realizirali Boga i dobro znaju put, su im, zato, apsolutno nužni za postizanje duhovnog napretka i izbjegavanje nepravilnosti, ponora i vrtloga kojih je prepuno, kao i za primanje potrebnog ohrabrenja. Sadhake ili duhovni aspiranti mogu biti klasificirani u tri glavne grupe. Postoji oni vrlo inteligentni ljudi, koje možemo usporediti s pčelama. Kao što pčela leti s cvijeta na cvijet, skuplja slatki i mirisni sok i pretvara ga u čisti med, tako isto i ti sadhake shvaćaju i probavljaju što god pročitaju i čuju, slijede to odlučno u svojim životima i postižu Cilj. U ovom slučaju, knjige i njihovi autori, svete knjige i njihove upute imaju ulogu gurua. Postoje drugi sadhake, koji trebaju biti instruirani samo jednom. Oni shvaćaju stvar samo kad je čuju od gurua, ali izvršavaju sadhanu (duhovnu praksu) sami i tako postižu Cilj. I još postoji treća vrsta sadhaka koji trebaju instrukcije iznova i iznova. U nekim od ovih slučajeva guru ne samo da treba ponavljati Istinu i pokazivati put vrlo često, već treba katkada upotrijebiti silu kako bi ih naveo da shvate i rade.

Duhovni napredak i postizanje brzih rezultata ovisi o izboru ispravne ishata-devate, božanstva koje se nekome sviđa, koje voli i obožava najviše, kao i ishata-mantre. To nije jednostavno naći. To ne može učiniti svatko. Samo pravi guru sa svojom visokom intuitivnom moći može naći ispravnu ishata-devatu i ishata-mantru koje se kod različitih ljudi razlikuju prema njihovim ukusima, tendencijama i čistoći njihova uma. Davanje mantra-deekshe (inicijacije) ima, bez obzira na to, i dublje značenje. Dok ju daje, guru daje učeniku novo tijelo, darma-kayu (pravedničko tijelo), uklanja njegove grijeha i usađuje u njega duhovne snage kako bi ga uzdigao. Obični ljudi, koji uzimaju ulogu gurua i iniciraju učenike, tonu mnogo dublje i vrlo često pate od neizlječivih bolesti. Čak i pravi gurui katkada fizički pate kad iniciraju učenike zbog toga što preuzimaju na sebe njihove grijeha. Ali te velike duše, dok trenutno trpe, uništavaju grijeha svojih učenika za koje bi im trebalo (učenicima) nekoliko rođenja i konsekvantna patnja. Te činjenice u koje je običnom čovjeku teško povjerovati temelje se na iskustvima tih velikih gurua.

Kako izabrati gurua

Svaka je velika osoba obično okružena s tri vrste ljudi: poklonicima, protivnicima i indiferentnima. Većina tih ljudi pripada prvim dvjema kategorijama a samo nekolicina ostaje neopredijeljena. Obje prve grupe, i poklonici i protivnici, vuku na jednu stranu i gube iz vida pravu istinu. Poklonici pridaju vrijednost i značenje čak i greškama i grijesima velike osobe. Njihova ljubav i poklonstvo prema njemu čini ih slijepima. S druge strane, protivnici obezvrjeđuju čak i dobre i uzvišene osobine karaktera te osobe i uvijek su spremni pronaći i

isticati njegove greške i nedostatke. Ti ljudi često posežu za sramotnim načinima i sredstvima kako bi umanjili njegovu slavu. Oni također često zakuhavaju i izmišljaju vulgarne incidente koje mu pripisuju. Njihova mržnja prema njemu tako izopačuje njihovu vizuru da oni ne vide u njemu ništa osim lošega i učinit će gotovo sve kako bi ga nagrdili i diskreditirali. Sudac bi, pak, trebao biti strogo nepristran. On treba biti iznad ljubavi i mržnje za bilo koga. Samo tada on može uhvatiti istinu i donijeti istinit sud. Na isti način, kod izabiranja gurua čovjek ne smije postati žrtva preuveličavanja od strane poklonika ili zlobnih klevetanja protivnika. Guru se ne bi nikad smio birati aljkavo ili bez promišljanja. Treba ga se dobro proučiti i uočiti njegove dobre i loše strane. Tu se ne smije žuriti. Guruu isto treba neko vrijeme da prouči svog potencijalnog učenika. Učenik se kod donošenja odluke treba poslužiti svim svojim intelektom i ispravnim rasuđivanjem. Trebao bi se moliti Bogu ponizna srca da ga vodi, uputi, prosvijetli i pomogne mu u donošenju ispravnog izbora pri odabiru pravog sad-gurua. To je najbolji i najsigurniji način.

Često ljudi izabiru svoje gurue a guru prihvaćaju učenike bez odgovarajućih testova. Takva povezivanja su uvijek završavala u nerazumijevanju, nezadovoljstvu, svađi i nesreći. Neki ljudi postanu učenici samo zbog nedostatka prenoćišta i hrane. Neki drugi to rade zbog oblačenja narančastog odijela (redovničko odijelo u Indiji) ili zbog lagodnosti i komfora. Takvi se ljudi ubrzo osvijeste i okajavaju svoju glupost. Oni postaju utučeni zbog plitkosti njihovog gurua i napuštaju i njega i njegov ashram. Na kraju postaju putujuće skitnice ili prosjaci i uništavaju cijelu svoju karijeru. Mi smo osobno došli u doticaj s takvim slučajevima.

Kako ugoditi guruu

Kad čovjek jednom odabere svog gurua nakon zrelog ispitivanja, on bi trebao imati čvrstu vjeru u njegove moći i mudrost. On ne bi smio obraćati pažnju na njegove nedostatke, ako ih ima. On bi ga trebao tretirati (gurua) kao Boga, voljeti ga svim srcem i služiti mu predano. Riječi gurua moraju mu biti zakon. Njegove upute bi se trebale provoditi čak pod cijenu života. Ne bi mu nikad smio reći ne, čak i ako ga guru zatraži da skoči s krova kuće. Guru koji bi upitao učenika da takvo što učini ima također i moć da ga spasi od svakog rizika i opasnosti. Gurua bi se trebalo bezuvjetno slušati. Učenikov um, tijelo, posjed i sve ostalo trebalo bi se darovati pred njegove svete noge. Mora postojati stvarna samopredaja od strane učenika. Ne bi trebalo biti nikakvih tajni koje bi se pred njim krile. Guru mora poznavati i dobro i zlo, i poroke i vrline itd. učenika. On bi se trebao smatrati samim atmanom učenika i prema njemu ne bi smjelo biti rezerviranosti. Čovjek bi trebao predati sve Bogu i guruu (oba su isto), ne raditi preko volje i mrmljajući, čekati strpljivo i tako, sigurno kao što iza noći slijedi dan, guru će mu s vremenom pomoći, uzdići ga i voditi do realizacije Boga.

9. SADHANA (DUHOVNA PRAKSA)

1. Zamislite sunčevu svjetlost koja pada izravno na čisto ogledalo, a tada se reflektira na površinu i) tekuće blatne vode, ii) tekuće napola čiste vode iii) čiste stajće vode neznatno namreškane valovima. Reflektirano sunčevo svjetlo pada na te tri različite površine podjednako, ali mi u potpunosti ne uspijevamo opaziti odraz sunca u prvom slučaju, hvatamo ga samo pomalo u drugom slučaju, a u trećem vidimo odraz, iako mreškanje pomalo pomućuje čistu sliku. Samo kad je površina vode mirna i čista, mi vidimo reflektiranu sliku sunca na vodi. Ometajući faktori koji uzrokuju ove razlike u percepciji leže u vodi, a ne ogledalu ili suncu. Sunce možemo usporediti s Bogom ili brahmanom, ogledalo s jivatmanom (Jastvom), a tri površine vode s tri vrste uma, odnosno um u kojem dominira tamasa, um s dominacijom rajasa i um s dominacijom sattve (umovi ljudi mogu biti dalje podijeljeni u mnogo više klasa, ali ovdje će nam zgodnija biti ova podjela na tri vrste). Metoda koja se upotrebljava da bi se um učinio čistim i smirenim kako bi mogao u potpunosti odraziti Jastvo poznata je kao sadhana.

2. Vrhovno Biće koje živi unutar tijela zove se jivatman i Njegov glavni instrument je um. Um dobiva svoje svjetlo i život od jivatmana. Jivatman spoznaje svijet kroz um, dok um spoznaje svijet imena i formi kroz pet osjetila. Svijet je projekcija uma i ta projekcija ima prirodu gune koja dominira u umu. Tako se jedan te isti svijet doživljava na tri različita načina prema trima različitim umovima. Um s dominacijom tamasa je u potpunom mraku i odvojen od mudrosti. Um s dominacijom rajasa aktivan je i nespokojan, dok je um s dominantnom sattvom bistar, oštar, miran i dobro ustrojen. Kao takav, tamastičan um uopće ne uspijeva uhvatiti slavu Jastva (atman ili jivatman). Rajastičan um hvata nešto malo od slave Jastva i pomalo je shvaća, ali zbog svojih intenzivnih aktivnosti ne uspijeva je shvatiti u većoj mjeri. Samo u sattvičnom umu se Jastvo čisto odražava te čovjeka osposobljava da uhvati pravi odraz moćne, veličanstvene i divne slave Jastva. Kako bi potpuno realizirao Jastvo, čovjek mora sebe uzdići čak iznad ovih guna, a trud koji u tom smjeru čini zove se sadhana.

3. Odgajateljica, glavna i odgovorna u dječjem vrtiću, djeci za igru daje najrazličitije igračke. Djeca se vežu uz svoje igračke i postaju zavedena njihovim imenima i oblicima, bez poznavanja njihove prave prirode. Kad dijete izgubi svoju igračku ili kad mu je zgrabi drugo dijete, ono plače i plače sve dok ne promukne. Dijete je, dakako, u neznanju što se tiče materijalne i propadljive prirode igračaka; ali dadilja zna njihovu pravu vrijednost i ona ni najmanje nije zavedena njihovim imenima i formama. Na sličan način se razlikuje kut gledanja sveca i čovjeka koji živi u neznanju o ovome svijetu. Ta neznalica se veže uz stvari svijeta koji se sastoji od imena i oblika, ali svetac vidi samo Jednu Stvar, odnosno Boga iza svih bezbrojnih imena i formi. Svetac zna da su ta imena i forme promjenjivi i lažni i samo jedna nepromjenjiva i sveobuhvatna Stvar na toj promjenjivoj sceni je Bog ili brahman. Metode kojima se služimo da bismo odstranili tu iluziju uma te spoznali *pravu prirodu* stvari i konačno realizirali Boga poznate su pod imenom sadhana.

4. Kada čovjek postigne nirvikalpa samadhi, ideje o Slobodi i ropstvu, bolu i užitku, rođenju i smrti itd. iščeznu i izgube svoju vrijednost. Čak i ovaj svijet za njega prestaje postojati. Tu postoji i prevladava samo Ocean Svijesti po Sebi. No broj ljudi koji postignu taj stupanj samadhija je zaista vrlo malen. Običnim ljudima svijet se doima stvarnijim od Boga samog. Uloženi napor i putevi koje slijedimo da dostignemo to stanje nirvikalpa samadhija poznati su pod imenom sadhana.

5. Kada stojimo na zemlji i gledamo oko sebe, primjećujemo različite stvari, kao što su drveće, kuće itd., ali kad sjedimo u avionu i uzdižemo se više i više, kuće i drveće izgledaju gotovo isto i uzdižući se još više, više ne primjećujemo ništa osim otvorenog prostora, u kojem nestaju sve stvari koje smo prije vidjeli. Na sličan način čovjek koji živi u neznanju vidi različite stvari u ovom svijetu, ali kad učini duhovni napredak, njegov kut gledanja se mijenja, sve dok ne postigne nirvikalpa samadhi u kojem za njega sve nestaje. Proces kroz koji mora proći da dostigne takve visine zove se sadhana.

6. Dobra i zla djela su kao zlatni i željezni lanci koji vežu ljude. Oboje može biti jednako upotrijebljeno za vezanje. U svrhu odstranjivanja posljedica grešnih djela, čovjek mora činiti dobra djela, a kada je grijeh uklonjen čovjek se mora izdići iznad oboje. Kad nogu nabodemo na trn, mi u svrhu vađenja tog trna upotrebljavamo drugi svježi trn ili iglu. Kada je trn odstranjen, mi ga bacimo, a isto tako odstranimo i iglu ili bacimo drugi svježi trn. Grešno djelo je kao trn koji se zabode u tijelo, a dobro djelo je kao novi trn ili igla koje upotrebljavamo da odstranimo prvi trn. Metode kojima se služimo kako bismo odstranili posljedice loše karme (prošlih grešnih djela), naučili tajne rada, uzdigli se iznad ideja o dobru i zlu te, konačno, postigli realizaciju Boga, zovu se sadhana.

7. Um ima četiri glavne sposobnosti; voljnu, osjećajnu, misaonu i usmjeravajuću (tendencija za koncentriranjem). No sve nisu jednako razvijene u običnom čovjeku. U većine bića bilo koja od tih sposobnosti je dominantna nad drugim trima. U skladu s određenim predominantnim sposobnostima uma, postoje četiri različita puta u religiji i to: nesebičan rad (karma yoga) za dominantnu sposobnost volje, predanost (bakhti yoga) za sposobnost osjećaja, filozofija (jnana yoga) za misaonu funkciju uma i psihička kontrola (raja yoga) za dominantnu funkciju

koncentracije. Pravila i propisi izneseni za različite puteve koje sadhake (aspiranti) prihvaćaju i slijede kako bi dosegli konačan Cilj poznati su kao sadhana.

8. Uvijek govoriti istinu i prionuti uz nju u mislima, riječima i djelima čak i pod cijenu smrti; prakticirati nenasilje prema svim živim bićima u mislima, riječima i djelima; prakticirati savršenu brahmacharyu (celibat) u mislima, riječima i djelima; misliti ispravno, biti darežljiv iz milosrđa pravim osobama koje to zaslužuju; prakticirati poniznost čak i ako je čovjek jak, moćan i uspješan; sve ovo je sadhane. Asketizam je sadhana, a isto tako i obuzdavanje osjetila i kontrola uma. Prakticirati mantra-jap (ponavljanje Božjeg imena), činiti samopožrtvovna djela, raditi radi samog rada bez i najmanjeg očekivanja plodova tog rada, voljeti Boga svim srcem i štovati Ga s predanošću je također sadhana. Stalno rasuđivanje između Stvarnog i nestvarnog, odbacivanje nestvarnog i prijanjanje uz Stvarnost zove se sadhana. Meditacija, vježbanje pranayame (vježbe disanja), voljno oslobađanje uma od svih vrsta želja i misli, djela potpune samopredaje, besplatno služenje naciji, pomaganje siromašnima, potrebitima i odricanje želje za imenom i slavom isto je sadhana.

10. SAMOPREDAJA

1. Potpuno se osloboditi ideje o egu čak i u mislima, kao i u riječima i djelima, te staviti tijelo, osjetila, um, volju, ego i intelekt pred Sveta Lotosova Stopala Boga i podrediti se djelovanju božanske volje, djela su potpune samopredaje.

2. Nema razlike između potpune samokontrole i potpune samopredaje. Ustvari, potpuna predaja može prakticirati samo čovjek koji posjeduje potpunu samokontrolu.

3. Čovjek koji je postigao potpunu predaju djeluje kao otpali suhi list koji nema svoje vlastite volje već je potpuno u milosti i nemilosti vjetrova. Slično tome, čovjek potpune predaje podčinjava se djelovanju božanske volje. On nema vlastitog izbora – ne postoji izbor koji bi trebao učiniti. Radost ili tuga, bol ili zadovoljstvo, dobro ili loše itd., što god mu dođe bez i najmanje želje s njegove strane, on prima kao poslano od Boga. On se suočava sa svim parovima suprotnosti strpljivo, snažno i bez gundanja. On se nikada ne uzdiže kad postigne uspjeh niti pada kad doživi neuspjeh.

4. Uz savršenu samopredaju Bogu čovjek ne može imati želja niti planova. To je stoga što su želje i planovi samo posljedica prljavog ega.

5. Bez snažnog i trajnog napora, nije moguće postići potpunu samopredaju. Čak i nakon teških borbi, kad se čovjek suoči s neuspjesima, problemima i teškoćama, kad ego dobiva snažne udarce sa svih strana, tek onda čovjek razumije i prepoznaje ograničene moći svog uma i intelekta, i tek tada se počne polako pokušavati podrediti djelovanju božanske volje i žuditi za Božjom milošću.

6. Božja milost je svugdje kao slobodni povjetarac. Od nebrojenih brodica koje na obali čekaju da zajedre, neke imaju otvorena jedra, dok neke imaju zavezana. Povjetarac puše slobodno, ali brodice čija su jedra zavezana ne mogu se pokrenuti, dok drugi hvataju povjetarac, kreću se i dolaze do odredišta. Čin razvezivanja jedara brodica možemo usporediti s pravilnim trudom koji čovjeka osposobljava da osjeti Božansku milost, koja mu daje sigurno utočište do Božjih Svetih Lotosovih Stopala.

7. Ljudski intelekt je ograničen, isto kao i vježbanje snage volje. Oboje može djelovati unutar malog kruga i ne može ići izvan toga. Oni se ponašaju kao krava svezana užetom za kolac, koja se može kretati ili pasti slobodno unutar kruga dokle joj dopušta uže kojim je svezana. Izvan kruga ona ne može ići. Uže ju zateže i ne dopušta dalje. Nakon mnogo napora i neuspjeha, krava uočava svoje ograničene snage i moći, te shvaća da je čvrsto vezana kolcem i užetom, i tada napušta svaki napor i počinje čekati da dođe gospodar. Napor koji čini krava i koji je dovodi do čekanja svog gospodara, možemo usporediti s vlastitim trudom i samopredajom.

8. U svom neznanju čovjek misli da može učiniti sve i sva. Na početku života on je vrlo optimističan u svojim pogledima i osjeća se ponosnim s nekim tricama uspjeha koje nagrađuju

njegove napore. Nakon nekog vremena on počinje primati udarce sa svih strana, suočava se s neuspjesima, problemima i teškoćama i kroz patnju spoznaje svoje greške i slabost i tada se polako ali sigurno počinje približavati Bogu te se moli za pomoć i vodstvo. Tako vidimo da samo nakon mnogo truda i neuspjeha čovjek počinje stjecati pravu vjeru u Boga i prakticirati samopredaju.

9. Čovjek koji je postigao potpunu samopredaju uživa savršenu uravnoteženost uma u svako vrijeme i u svim uvjetima; jer on vidi Božju ruku u boli i užitku, dobitku i gubitku, dobrom i lošem itd.

11. MANTRA (IME BOGA ILI BOŽICE)

Kreativna Moć Boga je ta koja evoluirala kao um i materija i proizvodi najrazličitija imena i forme u ovom univerzumu. Ta Kreativna Moć sastoji se od tri gune i to sattve, rajasa i tamasa (priroda sattva gune je da otkrije Pravu Prirodu Duha; rajas tjera čovjeka u aktivnost, dok ga tamasa čvrsto drži u neznanju i ropstvu). Te gune su supstanca kao i kvalitete Kreativne Moći Boga. Kao što vatra pali, voda moči, vjetar suši, svako po samoj svojoj prirodi, tako je i sama priroda Božje Kreativne Moći da stvara, održava i uništava svjetove i svjetovne objekte pomoću ovih triju guna. Gdje god postoji kreacija, gdje god je ime i forma, ove tri gune moraju prevladavati. Nema niti jednog objekta odvojenog od tih guna. Gune su te koje razlikuju biće od bića, čovjeka od čovjeka, muškarca od žene i ljudsko biće od životinje itd. Kada su te tri gune u ravnoteži to je stanje zamršenosti. Tada nema kreacije. Kad dođe do poremećaja među gunama te izgube ravnotežu, dolazi do kreacije. Baš prije te pobude, gune proizvedu vrlo suptilan zvuk i taj zvuk se naziva shabda-brahman, odnosno brahman ili Bog kao zvuk. Taj zvuk je "Om". Iz riječi "Om" proizlazi ovaj vidljivi univerzum. Ta riječ "Om" naziva se maha bija. Ona predstavlja vrijeme, prostor i uzročnost; stvaranje, održavanje i uništavanje; tri gune, različita božanstva i boginje, različite svjetove i njihove objekte, tri Vede, itd. Iz "Om" dolaze sve ideje, jezici ili zvukovi u kojima se te ideje izražavaju kao riječi i pripadajući objekti.

Mantra je manifestirani zvuk. Ona je određeno ime boga ili božice. Najviša Stvar je samo jedna i ona je impersonalna i beskonačna. Ipak, ona manifestira sebe kroz mnoga imena i forme kako bi zadovoljila ukuse i sklonosti svojih štovatelja. Bog ili Boginja izabrana da bi očistila i kontrolirala um zove se ishta-devata, a njeno ime postaje ishta-mantra. U svakoj mantri leži velika snaga. Moć mantre je moć božanstva. Ne postoji razlika između Boga i Njegova imena. Kada je mantra ispravno usmjerena, ona spašava čovjeka, kao i suprotno, kad se loše usmjerava potpuno ga uništava. Svaka mantra sastoji se od tri dijela, i to: maha bija, bija, i određeno ime boga ili božice. Kao što smo već rekli, "Om" je maha-bija. Svaka mantra počinje s "Om" i to je zajedničko svim mantrama. Različiti bogovi i božice su ustvari različite kozmičke slike koje djeluju pod upravom Jedne Vrhovne Energije ili Kreativne Moći Boga. Kad se te energije pokrenu i počnu djelovati, one proizvode određene suptilne zvukove koji se mogu čuti yogičkim umom (jako čist, suptilan i jednousmjeren um). To su bija mantre različitih bogova i božica. Nadalje, ti bogovi i božice imaju određena imena rasprostranjena među običnim ljudima. Dakle, u Mantri postoje tri stvari, i to: maha bija, bija i određeno ime boga ili božice koje je općenito poznato među ljudima. Svako i bilo koje ime boga ili božice ne postaje mantra. Svako ime boga ili božice bez svoje bija-mantrne ne donosi neposredne plodove. Vrlo često ljudi u prakticiranju svoju sadhanu (duhovnu praksu) bez ispravne mantre, postaju razočarani, pa čak i nakon duge prakse. Guru (duhovni vodič), bira za učenika ishta-devatu i ishta-mantru prema njegovom ukusu i sklonostima. Svaki i bilo koji čovjek ne može zauzeti tu uzvišenu ulogu gurua i znati točno ukus, sklonost i naginjanje učenika da bi mu dao ispravnu ishta-mantru i da bi mu ukazao na pravu ishta-devatu. To može učiniti samo bogorealizirani čovjek. Samo takav čovjek može biti pravi guru koji daje ishta-mantru drugima i da ih vodi sigurno duž dugog, mučnog, zamornog i nepoznatog duhovnog puta. Kad čovjek dobije svoju pravu ishta-devatu i ishta-mantru od pravog

guru, on brzo postiže rezultate i dostiže konačni Cilj bez mnogo poteškoća i odgoda. To je zato što pravi guru dodjelom mantrе daje jedan podstrek učeniku, jedno pogurnuće prema višem. Ustvari, idealni guru za vrijeme mantra-deekshe (inicijacije) daje učeniku novi život i novo tijelo (duhovno tijelo).

12. MANTRA-JAP (PONAHLJANJE BOŽJEG IMENA)

Svetac koji je realizirao Boga vidi Ga i primjećuje Božju ruku i Božju svrhu u svakom objektu, događaju i incidentu. Ali običan čovjek vidi ovaj svijet u sasvim drugačijem svjetlu. Čovjek u ovom svijetu pati zbog krivih želja, misli i djela. Naše sadašnje uživanje i patnja su posljedica naših prošlih dobrih i loših želja, misli i djela. Naša budućnost potpuno ovisi o našim sadašnjim željama, mislima i djelima. Želje su uzrok ove samsare (kotač rođenja, rasta, starenja i smrti). Kada želje u čovjeku potpuno nestanu, on ili ona postiže samadhi (transcendentalno stanje) i dostiže emancipaciju. Neki bi se mogli upitati – „Je li moguće ostati bez ijedne želje i misli? Može li um ostati bez objekta razmišljanja?“. Na to pitanje odgovor je odlučno "da". Kao primjer – u dubokom snu (bez snova), um nema želja i ne razmišlja ni o kakvom objektu. Čovjek doživljava to stanje uma kao rezultat iscrpljenosti i umora. No kultiviranjem i vježbanjem uma i sticanjem savršene kontrole nad njim, čovjek ga može učiniti slobodnim od svake želje i misli i držati ga u Praznini (nirvikalpa samadhi) voljno. To zahtijeva sustavan i težak rad. To je zaista herkulski zadatak. To nije posao od jednog ili dva dana, ili mjeseca – to je za većinu doživotna borba.

Kako bi um stavili pod kontrolu, različiti ljudi i različite sekte upotrebljavaju različite simbole i simbolizme. Različiti rituali, slike bogova, božica, svetaca i drugi rekviziti religija prošireni su naprosto zato da pomognu čovjeku dovesti um pod kontrolu. Najviša Istina je samo Jedna. Ona je bezimena i bezoblična. Taj bezoblični aspekt Boga ne može se poimati konačnim ograničenim umom. On se može doživjeti samo u nirvikalpa samadhiju. Osim u transcendentalnom stanju, ime i suptilna forma uvijek idu jedno uz drugo i kad god se pojavljuje želja ili misao, s njima se uvijek pojavljuje i suptilna forma u moždanom centru.

Dobre i loše želje i misli uzrokuju vezanost. One su kao zlatni i željezni lanci koji jednako mogu biti iskorišteni za vezanje čovjeka. Ali u svrhu da se odstrane grijesi i nečistoće iz naših umova, trebamo željeti dobre i ispravne stvari i raditi dobra i korisna djela. Kad um postane čist i jednousmjeren, čovjek automatski nadilazi ideje dobra i zla i postiže samadhi. No prije nego što je osposobljen za postizanje tog stanja, čovjek mora napustiti čak i samu želju za mokshom (Oslobođenjem ili Slobodom), jer svaka želja (čak i dobra) stvara okove i smeta na putu postizanja samadhija.

Od mnogobrojnih metoda koje služe za čišćenje uma i njegovo stavljanje pod kontrolu, najjednostavnija, najsigurnija i najefikasnija je mantra-jap. Kao što je već rečeno, svaka mantra je velika sila i nema razlike između Boga i Njegovog imena. Kad se Božje ime neprestano izgovara, Ono pročišćava tijelo, nadije (živce) i um. Ono također pomaže lutajućem umu da se ustabilji umjesto da bježi za osjetilnim užicima. Božje ime ima enormnu moć u svojoj pozadini i ono spašava čovjeka od svih vrsta patnje, nesreće i različitih nevolja i problema. Također, radeći mantra-jap čovjek automatski postiže dobro mentalno i fizičko zdravlje.

Čak i djeca i starije osobe mogu početi s mantra-japom i imati od njega koristi. Nitko ništa ne može izgubiti čineći to, već može mnogo profitirati. U provođenju mantra-japa nema nikakve opasnosti. Jedino se mora provoditi s čistim i predanim srcem. Čovjek pred Bogom treba biti jednostavan, iskren i sličan djetetu. Treba se služiti Njegovim imenom s punom vjerom i ljubavlju. Mantra-jap se mora provoditi u smirenom stanju uma i tijela i u sjedećem položaju ujutro i navečer. Mora se fiksirati vrijeme i broj Japa koji se čine svakodnevno. Ne bi se nikada trebalo ustajati s mjesta dok se ne dovrši određeni broj Japa. Osim provođenja mantra-japa u fiksirano vrijeme, čovjek mora zaposliti um u mantra-japu dok radi kroz cijeli dan, tako da svaki

djelić posla postane vrsta obožavanja. Kada se mantra-jap sprovodi s iskrenošću, čistom ljubavi i vjerom, postižu se brzi rezultati.

Neki rade mantra-jap uz pomoć brojanice. Drugi se služe prstima, a drugi opet izgovaraju mantru bez brojanja. Dok neki brojanicu nalaze lakom i korisnom, drugima smeta i stvara teškoće. Čovjek zato treba vidjeti što mu više odgovara, primiti instrukcije od gurua i postupati sukladno tome.

Mantra-jap se provodi na tri različita načina. Najbolji način je ponavljanje mantre u umu. Drugi način je tiho šaputanje mantre, koje treba biti nečujno za sve koji se nalaze u blizini. Treći način je glasno izgovaranje mantre koje svi u blizini mogu čuti. To je najniži način rada s mantra-japom. Ta tri načina rada s mantra-japom zovu se: satvični, rajastični i tamastični. Duhovno napredniji ljudi mogu bez poteškoća izgovarati mantra-jap mentalno. Osobe s ne baš čistim umom koji tu i tamo odluta nalaze drugu metodu lakšom, dok duhovnim početnicima odgovara treća metoda i na taj način dovode lutajući um na objekt meditacije.

Kao što smo već objasnili, mantra-jap se radi uz pomoć imena nečije ishta-devate (izabrano božanstvo; bog ili božica koja se nekome najviše sviđa, najviše je voli i obožava). Dok se izgovara mantra i radi mantra-jap, mora se zamisliti da njegova ishta-devata sjedi na rascvjetanom lotosu u središtu njegovog srca i mora usmjeriti, povući i prisiliti lutajući um na srčani centar i pokušati ga fiksirati na Svetim Lotosovim Stopalima njegove ishta-devate. Kada se to neprestano čini, lutajuća tendencija uma slabi i postepeno stječe svoju prvobitnu čistoću i snagu te čovjek realizira Boga i postiže Oslobođenje.

12. UPUTE DUHOVNIM ASPIRANTIMA

Održavajte brahmacharyu (celibat) u mislima, riječima i djelima. Bez učvršćivanja u brahmacharyi ne može se na duhovnom putu napredovati ni pedlja. Brahmacharya je snaga. Brahmacharya je život. Samo kroz brahmacharyu čovjek može aspirirati prema brahmajnani (realizaciji Boga i mudrosti). Bez učvršćenja u savršenoj brahmacharyi ne može se ni pomišljati o brahmajnani. Brahmacharya je sam temelj na kojemu stoji čitava nadgradnja religije. Kad je učvršćen u brahmacharyi čovjek je automatski zgotovio 3/4 svoje sadhane (duhovne prakse). Čak i oženjeni muškarci i žene koje žele mir, sreću i uspjeh moraju održavati brahmacharyu nakon rođenja jedno ili dvoje djece.

Na početku običan čovjek ili žena ne mogu prakticirati brahmacharyu u mislima budući da oni još nemaju kontrolu nad umom i misaonim funkcijama. Takvi ljudi moraju pridati osobitu pažnju brahmacharyi u riječima i djelima. Kad čovjek učini stabilan napredak u tome, um postaje čist, suptilan i jednousmjeren pa je održavanje brahmacharye u mislima olakšano.

Ne miješajte se slobodno s osobama suprotnog spola u početnim fazama i izbjegavajte nepotrebne razgovore s njima. Održavanje brahmacharye podrazumijeva seksualnu apstinenciju koja čini osjetila vrlo osjetljivima. Ali postoji i vrijeme kad se aspirant uzdiže iznad opasnosti, odnosno kad postigne samadhi i tada on može živjeti, pa čak i spavati na osamljenom mjestu s osobom suprotnog spola bez i najmanjeg rizika od javljanja tjelesnih želja i misli. No prije postizanja tog stanja čovjek mora biti vrlo pažljiv i poduzeti sve mjere predostrožnosti kako bi izbjegao neuspjeh i razočaranje.

Držite crijeva čistima. Nikad ne zadržavajte ispražnjenje mokraćnog mjehura i crijeva. Urinirajte prije odlaska na spavanje. Nikad ne odlazite na spavanje neposredno nakon jela. Popijte čašu hladne vode netom prije lijezanja. Nikad nemojte naglo ustati iz meditacije niti raditi ili ići na spavanje odmah nakon nje. Pridržavanje ovih uputa bit će od velike pomoći za održavanje brahmacharye. (Za detaljan opis brahmacharye i njezinih pravila, poslužite se autorovom knjigom: "*Put do mira, snage i dugog života*").

Budite redoviti i sustavni u radu, bogoštovanju i odmoru. Napravite plan rada i pridržavajte ga se pod svaku cijenu. Imajte fiksirano vrijeme za obavljanje različitih vrsta poslova, itd. Ne zanemarujte niti jedan poslić, čak i ako je nevažan. Redovitost u dnevnom životu u velikoj mjeri pomaže u kontroli uma i jačanju snage volje.

Um je sklon odbacivanju rada i odgovornosti. To je u samoj njegovoj prirodi. On uvijek nalazi sve vrste lažnih opravdanja i rupa kako bi vas zavarao. Zbog toga čvrsto prionite uz plan. Kada je netko odlučio napraviti neku stvar, mora to učiniti tada i tamo, a ne čekati sutra. Sutra nikada neće doći.

Budite jednostavni u odijevanju, jelu i piću itd. Ne budite ekstravagantni ni u čemu. Budite nježni i ljubazni prema svakome. Nikad se ne saginjite pred bogatstvima i svjetovnim moćima, niti prezirite siromašne i slabe. Ne budite ni najmanje ponosni na bilo što.

Sadhaka (duhovni aspirant) mora izbjegavati tri stvari ako želi biti uspješan. To su: želja za kretanjem u visokim krugovima, želja za prekomjernim čitanjem svetih knjiga i previše govora.

Pravi se sadhaka nakon izvjesnih težih napora odriče kamini i kanćane (požude i zlata), ali želja za imenom i slavom uporno ostaje kod mnogih i djeluje podsvjesno. Vrlo teško se nadilazi ta latentna želja, ona je tvrd orah za razbiti i mnogi upleteni u njenu mrežu zaboravljaju svoj pravi cilj i objekt i promašuju svrhu. Tako, budite na velikom oprezu od tih đavolskih želja i uništite ih u zametku.

Izbjegavajte isprazne razgovore. Ne miješajte se slobodno sa svim i svakim. Vježbajte kontrolu nad govorom. Nepotreban razgovor oduzima nam veliku mentalnu i fizičku snagu. Svaka izgovorena riječ nije ništa drugo nego određena količina energije koja napušta tijelo. Općenito, osobe koje sudjeluju u ispraznim razgovorima nisu ljudi od akcije. Oni gube svoje vrijeme u ispraznim i dugim razgovorima.

Budite praktični. Budite redoviti u svakodnevnom japu (ponavljanje Božjeg imena), tapu (meditaciji), učenju itd. Pokušajte sjesti u meditaciju četiri puta dnevno, ujutro, u podne, navečer i u ponoć, ako želite postići brze rezultate. Jedan sat meditacije u ponoć odgovara dva sata meditacije po danu. U početku se može učiniti teškim ustati u ponoć i meditirati, ali nakon malo težih napora naći ćete to vrlo jednostavnim i pravim zadovoljstvom.

Kako biste bili uspješni u meditaciji i pobijedili san i umor, morate regulirati svoju prehranu i piće. Nikad ne pretrpavajte želudac niti uzimajte samo jedan obrok dnevno. Navečer uzimajte laganu hranu i piće. To će očuvati vaše mentalno i fizičko zdravlje u normalnom funkcioniranju i tako vas osposobiti za stabilan duhovni napredak i zadovoljstvo u meditaciji.

Oni koji se hrane samo jednom dnevno prirodno preopterećuju želudac i onesposobljeni su za bilo kakav mentalni rad naredna dva do tri sata. Tako ih automatski obuzima letargija.

Napori koje poduzima sadhaka (duhovni aspirant) mogu biti grupirani u tri glavne grupe i to: mlaki, srednji i intenzivni. Pretpostavimo da netko treba otići na određeno mjesto udaljeno pet milja. Udaljenosti se može prijeći pješice, biciklom ili automobilom. Vrijeme potrebno da se prijeđe udaljenost na tri različita načina će se u svakom od slučajeva razlikovati. Isto tako, ispravnim intenzivnim trudom čovjek može postići realizaciju Boga u vrlo kratkom vremenu. Ipak, intenzitet rada ne bi smio biti prenao i sa svim elementima istovremeno, već se treba povećavati polako i mirno.

Ne prenaprežite um. Ne preopterećujte tijelo. Također izbjegavajte teške fizičke poslove. Uz težak fizički posao čovjek ne može nastaviti sa stabilnim mentalnim radom ni uspjeti u kontroli uma.

Miješajte se s dobrim ljudima, ljudima od karaktera i onima koji su realizirali Boga. Služite im s dubokom ljubavlju i poštovanjem i bez očekivanja ičega zauzvrat. Volite i štujte svog gurua svim srcem i imajte jaku vjeru u njega. Takav odnos pročišćava um i srce i pomaže u meditaciji te olakšava realizaciju Boga. Ne pričajte ružno o drugima i nikad ne tražite krivnju u tuđim slabostima. Pričanje ružnog o drugima i o grijesima drugih prenosi zarazu i čini i tebe grešnikom. Stoga izbjegavajte to zlo i posljedičan pad.

Imaj suosjećanja prema slabima i onima koji pate. Ako si u mogućnosti, pokušaj im predložiti besplatne usluge. To će ti pomoći i uzdići te.

Na početku izbjegavaj duža samovanja. Novak ne može uposliti um u meditaciji svih dvadeset i četiri sata. Za vrijeme aktivnog perioda može ti se to učiniti ugodnim i možeš čak pomisliti da si se skoro približio Cilju i da je realizacija Boga samo pitanje nekoliko dana. Ali takvo stanje uma ne traje dugo. Dolazi reakcija. Tada um ne uspijeva raditi. Okolina se počinje činiti nesnosnom. Fizičko i mentalno zdravlje ostaju subnormalno, skrivene i potisnute želje dolaze na svjetlo dana, osjetila i želje da se uživaju njihovi objekti postaju vrlo izražena i moćna a neka nepoznata tuga ovlada sadhakom. Novak to sve ne može izdržati i abnormalno naprezanje uma uzrokuje nered u mozgu pa čak i ludilo, a ima nekih koji su čak počinili samoubojstvo. U početnim fazama duži boravak u samoći je isto tako štetan kao i život među osjetilnim užicima i njihovim objektima. Samo napredni sadhaka (duhovni aspirant) može sigurno živjeti u samoći duže vrijeme i uposliti um u meditaciji čak i za vrijeme reaktivnog perioda. On čak može voljno nadići i reakciju. Za duhovne početnike samo nekoliko dana samoće mjesečno trebalo bi biti sasvim dovoljno i pokazati se kao pomoć.

Ti si najbolji sudac kad je prehrana u pitanju. Moraš poznavati svoju konstituciju i klimatske uvjete i vidjeti koja vrsta hrane i pića će ti odgovarati i održati tvoje mentalno i fizičko zdravlje u dobrom stanju. Izbjegavaj bilo koju hranu koja proizvodi abnormalnu toplinu ili hladnoću i koja se ne može potpuno i lako probaviti. Izbjegavaj svaku hranu koja može dovesti do pobuđivanja osjetila ili letargije. U vrlo hladnim klimama, hrana i piće koji potiču toplinu mogu biti nužno potrebni, ali u vrlo toploj klimi bit će potrebni samo rashlađujuća hrana i piće. Tako svete knjige nisu propisale bilo koju vrstu hrane i pića koja bi bila zajednička za sve ljude širom svijeta. Sama priroda je opskrbila različite zemlje različitom faunom i florom u raznim godišnjim dobima. Uči od prirode i ne pravi nered oko jela i pića.

Jezik postaje nečist laganjem, klevetanjem i ogovaranjem; srce požudom, ljutnjom, pohlepom, ljubomorom, mržnjom itd.; oči putenim prizorima a uši slušanjem klevetanja drugih. Osiguraj se stoga da izbjegneš te stvari pod svaku cijenu.

Pčela slijeće na različito cvijeće najraznovrsnijih mirisa i dobrih i loših, ali ona uzima samo slatki sok iz cvjetova i pretvara ga u čisti med. Tako i ti, uzmi najbolje od svakoga, čak i od mrava, i izgradi svoj karakter. Pronađi sam svoje nedostatke i mane i pokušaj ih se riješiti. Vodi idealan život. Na taj način ćeš služiti čitavom čovječanstvu više i istinitije nego takozvani reformatori.

Kad god se pojavi konflikt između glave i srca (savjesti), uvijek se povedi za diktatom srca (čiste svijesti). Na taj ćeš način uvijek imati ispravno vodstvo.

Nikad ne zapostavi tijelo ali nikad se ne vezuj za njega. Prionuti uz tijelo ili ga zapostaviti znači smrt. To su dvije krajnosti koje se moraju izbjegavati budući da uvijek vode k neuspjehu. Ono što se traži je kontrola uma i osjetila. Tijelo je samo alat u rukama uma. Ono što je čovjeku kuća to je atmanu (Jastvu) tijelo. Tako dugo dok čovjek živi u kući on je mora držati urednom i čistom i vršiti potrebne popravke uvijek kad zatreba. Ako to ne čini, neće imati sretan život. Ista je veza tijela i atmana. Tijelo nam je dano u svrhu realizacije Boga. Stoga ga trebamo držati čistim i pružiti mu neophodno tako da um može nesputano raditi i realizirati Boga. Nezdravo tijelo proizvodi i nezdrav um, a s nezdravim umom realizacija Boga je nemoguća.

Budi gorljivo neostrašćen za svjetovne stvari i njihovo uživanje. Vježbaj striktnu kontrolu nad umom i osjetilima. Obuzdavaš želje i misli i drži um čistim i svetim. Dopusti da u tvom srcu izraste velika žeđ za realizacijom Boga. Teži biti Slobodan. Imaj taj visoki ideal uvijek ispred sebe. Nikad se nemoj zadovoljiti s beznačajnim malim uspjesima. Radi zdušno svim svojim srcem. Budi iskren do samog korijena svog srca, i ako to zaista budeš, sigurno ćeš primiti odgovor na vrijeme.

Duhovni put je vrlo dug i zamoran. Padovi će doći i oni moraju doći. Zapreke i opasnosti također zakrčuju put. Kao i u životu, tako i na duhovnom području, moramo se suočavati s usponima i padovima. Ono što se traži je bezgranično strpljenje i upornost. Slabima nema mjesta na duhovnom putu. Samo najhrabriji i najjači su blagoslovljeni uspjehom. Stoga ispuni se

hrabrošću, budi jak. Imaj bezgraničnu vjeru – prvo vjeru u sebe, zatim u Boga i u svete knjige. Onaj koji izgubi vjeru u sebe, gubi sve. To je razlog zašto se kaže da čovjek može imati milost Boga i gurua (duhovnog učitelja), ali ako ne postoji milost njegova vlastita uma, neće biti blagoslovljen uspjehom. Srimad Bhagavad-Gita kaže: "Dobro uvježbani um postaje nečijim prijateljem i vodičem, a loše uvježbani um postaje mu vlastitim neprijateljem". Stoga ispravno vježbaj um, pronadi pravog gurua i pravi put i uložij jak i ispravan napor da postigneš Cilj. Ustani! Probudi se! I nemoj stati dok Cilj nije dostignut!

14. JNANA YOGA, ISPRAVNO SREDSTVO, NIRVIKALPA SAMADHI, VIDEHA-MUKTI, JIVAN-MUKTI, JIVAN-MUKTA I PRARABDHA-KARMA

Najviša Stvar ili Istina zove se Bog, brahman ili Jastvo. Ne postoji razlika između Boga i Jastva. Sveobuhvatni duh bez ograničenja zove se Bog, a isti duh koji živi unutar živućeg tijela zove se jiva ili Jastvo. Akasha (eter) je sveobuhvatan ali postaje ograničen, kao kad bi ga se stavilo u posudu. Tada ga zovemo akashom unutar posude. Takva je razlika i između Boga i Jastva. Bog je ovdje kao sveobuhvatna akasha, a jiva je kao ista akasha unutar posude.

Jastvo je nerođeno, bez rasta, ne propada i nema spola. Ono je Vječno i uvijek isto. Ideja o ropstvu i Slobodi Njemu nema značenja. Nije bilo vremena kada Jastvo nije postojalo i neće nikad biti vremena kad bi Jastvo prestalo postojati. No tada, što se podrazumijeva pod ropstvom i mokshom (Slobodom)? Kako ideje o ropstvu i Slobodi nastaju? Na konačnom stupnju, odnosno kad čovjek postigne nirvikalpa samadhi, te ideje ne postoje. One nemaju nikakvo značenje. Tako ideja, bilo o ropstvu bilo o Emancipaciji, postoji samo u nečistom umu čovjeka koji živi u neznanju. Um je taj koji trpi ropstvo i um je taj koji uživa u mokshi. U stanju nirvikalpa samadhija prevladava samo Ocean Svijesti po Sebi. Tako sva iskustva života kao što su bol i užitak, dobro i loše i svi parovi suprotnosti ovise samo o umu.

Pretpostavimo da majka svome dragom djetetu donese gumene igračke različitih oblika i boja. Dijete je očarano divnim bojama i oblicima igračaka i veže se uz njih pa ako mu slučajno netko uzme igračku ili ju on izgubi, počne strašno plakati. Ali kada bi netko oduzeo čak i sve igračke majci, ona ne bi plakala i jadikovala kao dijete. Ona zna da su sve igračke bile napravljene od gume i da su je stajale samo nekoliko rupija. Oboje, i majka i dijete vide igračke, ali majka zna njihovu vrijednost, dok se dijete, tu u apsolutnom neznanju, veže uz imena, oblike i boje igračaka. Tako se kut gledanja majke i djeteta jako razlikuje. Takva je i razlika između pogleda mudrog bogorealiziranog čovjeka i neupućenog čovjeka. Tu možemo majku usporediti s bogorealiziranim čovjekom, a dijete s neupućenim čovjekom. Čovjek najviše realizacije Boga opaža samo Jednu Stvar iza svih imena i formi ovoga svijeta, a neupućeni čovjek je zaveden imenima i formama pa prijanja uz njih i zaboravlja Boga, koji je djelatni uzrok ovoga svijeta. Zapravo postoji samo Jedna Stvar i ta Jedna Stvar je uvijek ista. Svetac ovo percipira neprekidno i uvijek je slobodan i sretan.

Um je glavni instrument Jastva (jive). Jastvo spoznaje svijet kroz um, a um doživljava svijet kroz pet suptilnih i pet fizičkih osjetila. Um je stalno povlačen tim osjetilima prema van i na taj način gubi svoju snagu i čistoću. Ta nečistoća je uzrok što zaboravlja pravu prirodu jastva i stoga se osjeća kao u ropstvu, slab i jadan. Uzmimo na primjer sunce. Sunčeve zrake padaju na veliko ogledalo i s ogledala se reflektiraju na tri različite vodene površine i to: mutnu i namreškano vodu punu valova, napola mutnu vodu s nešto valova i mreškanja i bistru, čistu vodu bez ikakvih valova i mreškanja. Iako reflektirano sunčevo svjetlo pada na sve tri vodene površine jednako, nimalo nam ne polazi za rukom vidjeti odraz na prvoj, nejasno ga vidimo na drugoj i tek na trećoj vodenoj površini vidimo čist odraz. Ovdje smo sunce usporedili s brahmanom ili Bogom, ogledalo s Jastvom (individualna duša ili jiva), a tri vodene površine s tri vrste uma, i to:

tamastičan um, rajasičan um i satvičan um (vrlo nečist i inertan um, vrlo aktivan i nečist um, čist i jednousmjeren um).

Svaka želja je traženje, a svako traženje nastaje samo u dualnosti. Čovjek opaža dualnost u svom neznanju, a neznanje je uzrokovano nečistoćom uma. Um postaje nečist vezivanjem uz osjetila i njihove objekte. Svrha života je učiniti um čistim i bez ijedne mrlje, tako da može vratiti svoju prvotnu čistoću i uhvatiti odraz Jastva. To hvatanje odraza je, drugim riječima, poznato kao realizacija Boga, moksha ili nirvikalpa samadhi.

Svaka želja, misao i djelo je čudna mješavina dobrih i loših efekata. Ne postoji niti jedna dobra želja, misao ili djelo koje je apsolutno dobro i ne postoji niti jedna loša želja, misao ili djelo koje je apsolutno loše. Želja, misao ili djelo koje nosi više dobra a manje zla zove se dobrom željom, mišlju ili djelom, a želja, misao ili djelo koje nosi više zla a manje dobra, zove se lošom željom, mišlju ili djelom. Najviša vrsta čistoće je učiniti um slobodnim i od dobrih i od zlih želja i misli. Moramo eliminirati zle želje i misli pomoću dobrih, uzvišenih i uzdižućih želja, misli i djela pa kada um postane čist, suptilan i jednousmjeren idite čak i iznad ideje o dobrim, plemenitim i uzvišenim željama, mislima i djelima. Jer svaka vrsta želje, misli i djela, kako god bila dobra, nije ništa drugo nego prekidanje savršenog mira i spokojsva uma. Svaka vrsta želje i misli je samo kao kamen bačen na mirnu površinu jezera. Kamen, kako god bio malen i fin, mora prouzročiti valove, a time i uzburkavanje mirne vodene površine. Da postigne savršeni mir, da uhvati tračak Jastva i da stalno živi u Njegovoj slavi, čovjek mora izbrisati sve vrste želja, tako da mora zaboraviti čak i želju za samom mokshom (Slobodom).

Ako želimo provući konac kroz ušicu igle, moramo vrtjeti kraj konca tako da niti jedno vlakance ne izlazi iz niti. Svaka želja, kako god dobra i plemenita bila, samo je stršeće vlakno iz niti konca koje mu ne dopušta da ga se provuče kroz ušicu igle. Svaka želja usporava postizanje mokshe. Stoga, kako bi postigao Slobodu, čovjek prvo mora potpuno izbrisati sve grijeh; drugo, mora zaboraviti sve želje; tada i samo tada će biti sposoban postići nirvikalpa samadhi. Kad je jednom postigao nirvikalpa samadhi, u čovjeku ne ostaje ni traga grijesima i neznanju. Postaje savršen kao Bog. Jer čovjek koji je postigao nirvikalpa samadhi živi stalno u moći i slavi Boga ili brahmana te njegov um preuzima tu formu i virtualno to i postaje.

Jnana yoga

Koji god put čovjek slijedio, a to može biti jnana yoga, bhakti yoga, karma yoga ili raja yoga, mora postići nirvikalpa samadhi kako bi potpuno odstranio neznanje, učinio um apsolutno čistim, neumrljanim i jednousmjerenim i, konačno, postigao Slobodu. Bez postizanja tog transcendentalnog stanja, čovjek nikada ne može postići savršenu jnanu (mudrost). Ustvari, savršena jnana (vijana) i nirvikalpa samadhi uvijek idu jedno uz drugo. Mnogi rade zbrku oko ove stvari. Oni smatraju da jnani ne treba postići nirvikalpa samadhi. S druge strane, stalnim rasuđivanjem između stvarnog i nestvarnog on postaje samo svjedok djelovanja uma, osjetila i intelekta. On nema potrebu potiskivati, uništavati ili kontrolirati nadolazeće želje i misli, kao što to radi raja yogi, već usprkos svim svojim tjelesnim aktivnostima i čak usprkos svim mogućim željama i mislima, on ostaje nedjelatan u aktivnosti. Neki drugi misle da Jnani čak može imati i djecu jer za njega nema potrebe za brahmacharyom. Nadalje, ti zavedeni ljudi sva zla i grešna djela koja čine u svakodnevnom životu pripisuju prarabdha karmi (posljedice prošlih djela). Bit će stoga vrijedno posvetiti malo pažnje ovim teorijama i baciti na njih svjetlo.

Na prvom mjestu potrebno je znati tko je podobna osoba za praksu jnana yoge i koje glavne kvalitete se od nje traže. Svete knjige zabranjuju čitanje ili čak slušanje o jnana yogi od čovjeka tamastičnih i rajastičnih sklonosti. Svatko jako voli svoje dijete. Ali niti jedan otac mu ne bi dao žilet da se njime igra, makar dijete strašno plakalo. Čim dijete odraste u adolescenta, svaki bi otac trebao biti spreman povjeriti mu žilet bez straha. Jnana yoga, kao i žilet, opasna je za upotrebu. Njena ispravna upotreba je iznad poimanja muškarca ili žene običnog kalibra. Samo osoba koja je

visoko razvijena moralno i duhovno može i treba započeti s jnana yogom. Prema svetim knjigama, čovjek koji želi početi prakticirati jnana yogu mora posjedovati sljedećih osam kvaliteta:

1. Savršena kontrola nad umom
2. Savršena kontrola nad pet fizičkih i pet suptilnih osjetila
3. Moć uzdržavanja i savršene ravnoteže u svim okolnostima bola ili užitka itd. koje ga mogu zadesiti
4. Negacija svih misli o osjetilnim objektima
5. Vjera u Boga, u svete knjige i u riječi njegova duhovnog vodiča (guruja).
6. Strastvena i konstantna misao o brahmanu ili atmanu i život prožet tom jednom mišlju
7. Intenzivna želja za Oslobođenjem
8. Oštar intelekt da razluči i odbaci nestvarno od Stvarnog i da prione uz Stvarno

Onaj tko ne posjeduje te kvalitete nije odgovarajuća osoba za započinjanje jnana yoge. I ako ju bilo tko bez tih kvalifikacija počne prakticirati, doživjet će žalostan neuspjeh i neće napraviti nikakav duhovni napredak. Neke neznalice bez tih potrebnih kvalifikacija čitaju neke knjige iz područja jnana yoge i misle da su postali savršeni jnani. Takvi prevaranti krivo tumače svete knjige te zloupotrebljavaju i ocrnjuju religiju.

Čovjek koji bi želio započeti s jnana yogom treba biti duhovno vrlo napredan, trebao je već prakticirati meditaciju, pokoriti svoja osjetila i staviti pod kontrolu um te ga učiniti uravnoteženim i usredotočenim. On mora biti visoko iznad brbljajućih želja i misli običnih ljudi. Ustvari, čovjek s nepostojanim umom i bezbrojnim nadolazećim željama i mislima ne može nikad biti jnani. Jnani je onaj koji je odbacio taj svijet imena i formi kao lažan i koji nema ni najmanje navezanosti za svoje tijelo i prolazne osjetilne užitke i njihove objekte. Takav čovjek ima za svoj najviši Cilj realizaciju brahmana ili Boga. On ne može nikad imati nikakvih želja osim jedne – realizacija brahmana. Stoga, čovjek koji sebe naziva jnanijem uistinu je licemjer ako njegov um pliva u željama. Ukratko, jnani ne može imati nikakav um do mirnog, blagog, dobro izgrađenog i jednousmjerenog uma.

Nirvikalpa samadhi

Stanje nirvikalpa samadhija je jedinstveno stanje koje daleko nadilazi poimanje ljudskog intelekta. Um, intelekt, volja, ego i chitta (tvar uma) potpuno se stapaju u Jastvu ili brahmanu u tom transcendentalnom stanju. Tu čovjek gubi ideju o subjektu, objektu i znanju. Sve želje i misli zamiru, čak i otkucaji srca automatski prestanu i ono što ostaje je Ocean Svijesti po Sebi. Vrlo mali broj ljudi postiže taj najviši stupanj samadhija. Mnogi stanu daleko ispod tog stupnja i pogrešno misle da su postigli nirvikalpa samadhi. Oni su bez sumnje postigli određenu visinu, ali to previše napuhuju, rade veliku propagandu i zavaravaju druge kao i sebe. Danas postoji mnogo takvih. Podupire ih lažna propaganda i novac. Raspolaganjem s ta dva moćna sredstva, čovjek se može čak predstavljati i Avatarom dvadesetog stoljeća. No ostaje činjenica da kada obična jiva jednom postigne nirvikalpa samadhi, ona se ne može ponovo spustiti u relativnu svijest. Ona ostaje u samadhiju dvadeset i jedan dan i tada napušta mrtvo tijelo zauvijek. Kao što kap vode koja padne u ocean sama postaje ocean zauvijek, tako i on postaje jedno s brahmanom. I kao što kap vode ne može ponovo poprimiti svoje prvotno stanje, tako niti jiva ne može povratiti svoju individualnost. No, pored tih običnih jiva, neke velike duše kao što su inkarnacije Boga (avatari), proroci, mesije i drugi veliki sveci dolaze na ovu zemlju s božanskom svrhom ili Porukom. Te velike duše (rođeni kao savršeni ljudi), čak i nakon postizanja nirvikalpa samadhija, vraćaju se natrag na relativni nivo svijesti, zadržavaju pročišćeni ego, te rade i prenose svoju Poruku svijetu. Kako se oni vraćaju na relativni nivo svijesti zaista je neshvatljivo. Bez toga ne bismo imali baš nikakvog znanja o nirvikalpa samadhiju.

Bilo bi dobro razjasniti razlike između videha-mukti i jivan-mukti. Prema vedanti postoje dvije škole mišljenja, jedna podržava ideju o tome da čovjek može imati mokshu samo nakon tjelesne

smrti (videha-mukti), a druga vjeruje u jivan-mukti (živjeti Slobodan). Oba mišljenja su ispravna, ali čini se da su obje škole promašile pravu bit. Mnogi vedantisti su samo načitaniji ljudi bez postizanja prave jnane. Njihova jnana (znanje) sastoji se od proučavanja Upanishada, Gite i Yoga Vasishte, bez postizanja samadhija. Bilo kakva količina knjiškog znanja ne može čovjeka nikada učiniti istinskim jnanijem. Vijnana (vrhovno znanje) takvom čovjeku ostaje zapečaćena knjiga. Govori i pisanja takvih ljudi su ono što uzrokuje tako mnogo nesuglasica i krvoprolića u ime religije u svijetu. Svaki i bilo koji čovjek ne može uživati jivan-mukti. Obični jiva nakon postizanja nirvikalpa samadhija stapa se zauvijek s brahmanom; drugim riječima, takva jiva postiže videha-mukti. No velike duše koje su rođene s božanskom porukom i vraćaju se natrag na relativni nivo svijesti iz nirvikalpa samadhija uživaju jivan-mukti.

Jivan-mukti stanje

Jivan-mukta je onaj koji je već postigao nirvikalpa samadhi. On je slobodan od svih obmana i neznanja. Veći dio njegova uma živi stalno u brahmanu (Bogu) i samo vrlo mali dio je u doticaju s njegovim tijelom i osjetilima. Tijelo i osjetila, kao što smo već više puta ponovili, ne mogu raditi sami od sebe bez ideje o egu. Jivan-mukta zadržava pročišćeni ego i oni rade, ali se to čineći ne poistovjećuje s njim. On zna vrlo dobro da je atman (Jastvo), a ne tijelo i osjetila. Jivan-mukta vidi Boga ili brahmana iza svih imena i formi univerzuma i nimalo njima nije zaveden. On vidi ovaj svijet imena i formi kao i običan čovjek, ali njegov kut gledanja je prilično različit. Običan čovjek doživljava ta imena i forme kao stvarne te gubi iz vida brahmana ili Boga, stvaran uzrok univerzuma. Drugim riječima, dok jivan-mukta opaža jedinstvo u različitosti, pogled običnog neznanice potpuno je suprotan. Jivan-mukta zadržava savršenu ravnotežu uma u svim stanjima i okolnostima, blagostanju i bijedi, boli i zadovoljstvu, dobitku ili gubitku i u svim parovima suprotnosti. On ne žudi ni za čim, dobrim ili lošim, već umjesto toga prihvaća svaku stvar kako dođe i suočava se s njom neuznemiren, hrabro i bez gundanja. Jivan-mukta je visoko iznad triju guna, koje na njega više ne mogu imati utjecaja. On uvijek ostaje u turiya-stanju, odnosno nadilazi budnost, san i duboki san bez snova. On postiže supersvjesno stanje u kojem ima stalnu i neprekidnu viziju atmana ili Jastva. Jivan-mukta živi i radi u ovom svijetu bez i najmanje vezanosti ili očekivanja plodova svog rada. Zato se kaže da jivan-mukta čak i dok izvršava bilo kakvo djelo ustvari ne radi ništa i nema tijela.

Nužnost nirvikalpa samadhija za postizanje vijnane (vrhovnog znanja)

Ustvari, ne postoji razlika između nirvikalpa samadhija i vijnane. Ljudi pribjegavaju različitim metodama i slijede različite putove kako bi postigli najvišu Istinu i mudrost, no sve te različite metode i putevi kulminiraju u nirvikalpa samadhiju. Nirvikalpa samadhi i vijnana uvijek idu ruku pod ruku. Nirvikalpa samadhi uništava sve grijehe i um stječe svoju prvobitnu čistoću. Bez postizanja nirvikalpa samadhija nečija jnana (mudrost) ostaje nesavršena i nečije znanje o brahmanu nepotpuno. Čak i u slučaju jnanija (praktikant jnana yoge) postoji apsolutna nužnost za postizanjem nirvikalpa samadhija kako bi se učvrstio u brahmanu i stekao znanje o svojoj istinskoj prirodi. Kao što je rečeno, pravi jnani nema svjetovnih želja i on uvijek teži realizaciji Boga ili brahmanstvu. Kada um stalno misli o brahmanu ili atmanu i živi u Njemu, on postaje kao brahman. To znači da će onaj čiji um nema drugih želja i misli osim onih o brahmanu i koji stalno živi u toj jednoj misli, sigurno automatski postići nirvikalpa samadhi. Ako uzmemo komad čistog leda i držimo ga u vodi kontinuirano neko vrijeme, on će se otopiti i postati jedno s vodom. Isto tako, ako um stalno živi u jednoj misli, misli o brahmanu, on se tijekom vremena automatski stapa s brahmanom. Tako bez postizanja nirvikalpa samadhija čovjek nikad ne može postići vijnanu, a bez postizanja vijnane, njegovo znanje o brahmanu je uvijek nepotpuno i nesavršeno.

Jastvo ili atman je uvijek slobodno i savršeno. Ono je u tijelu samo svjedok uma, intelekta, ega i osjetila. To Jastvo je slobodno i savršeno ne samo u vijnaniju već i u običnom čovjeku. No, ideja

o ropstvu i slobodi je u umu. Nečist um je uzrok ropstva, dok je čist um uzrok Slobode. Snage nečistog uma ostaju raspršene, dok su one čistog uma ujedinjene i koncentrirane. Kad budu uništene sve njegove nečistoće, kad zamre njegova tendencija da luta po vani, kad sve želje budu pokorene, um stječe svoju prvobitnu čistoću i snagu i takav um odražava Jastvo. Čovjek postiže takvu savršenost uma samo u nirvikalpa samadhiju, u stanju u kojem također postiže i vijnanu. Postoji još jedan jak razlog za tvrdnju da nirvikalpa samadhi i vijnana idu jedno s drugim. To je brahman Shakti (prakriti Shakti) koja evoluirala kao um, materija, pet elemenata i vidljiv univerzum imena i formi. U ljudskom tijelu (molim vas, znajte da postoji vrlo velika sličnost između makrokozmosa i mikrokozmosa – brahmande i tijela) početna točka ili statički centar ove shakti je sahasrara (krunska točka na glavi). U tom centru shiva i shakti ostaju kao jedno u svojoj uzročnoj formi. U evoluiranju i spuštanju ta shakti stvara um i ostalih pet osjetila. Ta brahman Shakti ili Shiva Shakti naziva se različitim imenima: prakriti, kundalini, Zmijska Snaga, Središnja energija tijela itd. (Za detaljan opis kundalini shakti, molim pogledati autorovu knjigu: "Primarna snaga u čovjeku ili kundalini shakti"). Shakti nakon kreiranja uma, akashe, zraka, vatre, vode i zemlje ostaje u tattvi zemlje, tj. u muladhara čakri u svojoj dinamičkoj formi i pokreće tijelo i um. Ako ta shakti nastavi biti i djelovati u osobi iz muladhara čakre, u karijeri čovjeka prevladavat će tamas. Taj čovjek pati od velike sklonosti i vezanosti za hranu, spavanje i seks. Kod većine ljudi shakti djeluje iz najdonjeg centra i to je razlog zašto je većina ljudi utopljena u te tri stvari i ne mari za Boga, dharmu (pravednički život) i vječni život te trpe pakleni oganj.

Tako dugo dok ta shakti ostaje u najnižem centru, brahmajnana (vijnana) je nedostupna čovjeku te nije zreo čak ni čuti o vrhovnoj jnani ili riječima mudrosti. One za njega nemaju značenja budući da je sav zaokupljen prolaznim osjetilnim zadovoljstvima. On za to nema niti srca. Već smo u ovom poglavlju obrazložili kvalitete koje čovjeka osposobljavaju za prakticiranje jnana marge. U takvom čovjeku kundalini shakti već je trebala krenuti naviše i djelovati između muladhare i anahata čakre ili je možda već dosegla i visuddha čakru. Samo tada sattva prevladava u osobi i ona postaje zrela za jnana yogu. Takva osoba je vrlo budna za dharmu i potpuno indiferentna prema tijelu, osjetilima i njihovim objektima. Osoba osjeća intenzivnu želju i poriv za postizanjem Slobode i čezne za povučenim životom i meditacijom. Tada je to prirodna sklonost. Ali usprkos postizanju tog stanja i intenzivnom porivu za realizacijom Boga i vođenjem striktno čistog života dharme, čovjek ne postiže vrhovnu mudrost ili vijnanu. Da rastvori kreaciju (individualnu), Shakti se mora ponovo ujediti sa Shivom koji je u sahasrari. Tako dugo dok su Shakti i Shiva odvojeni, prevladava dualnost i postoji neznanje. Kada se Shakti ponovo sjedini sa Shivom u sahasrari, individualno Jastvo zajedno s umom, voljom, egom i chittom (tvari uma) sjedinjuju se s Vrhovnim Bićem u transcendentalnom stanju nirvikalpa samadhija. Nemoguće je steći brahmajnanu (Vrhovnu Mudrost) prije tog jedinstva Shakti i Shive ili, drugim riječima, prije nirvikalpa samadhija. Sljedbenici jnana yoge, ipak, ne prihvaćaju tu teoriju djelovanja Shakti. Svejedno, činjenica ostaje i samo oni koji su zaista iskusili blaženstvo samadhija razumiju što je ta shakti i kako ona djeluje te kako se dolazi do samadhija i postiže vijnana.

Može li vijnani imati djecu?

Vijnani ne može nikad imati djecu. On ne može nikada sanjati o seksualnim zadovoljstvima. Savršeni plesač nije u mogućnosti napraviti bilo kakav krivi korak. Dan i noć ne mogu nikad postojati zajedno, a jednako je s mudročću i neznanjem. Kontrola seksualne energije i njena pretvorba u ojas shakti (velika mentalna energija), kontrola uma, kontrola prane i postignuće nirvikalpa samadhija uvijek idu ruku pod ruku. Da se učvrsti u mudrosti, da stekne punu spoznaju o Vrhovnom Biću i da se učvrsti u vijnani, nečiji um mora postati savršeno čist, suptilan i jednousmjeren. Osim toga, čovjek mora biti savršeni gospodar nad osjetilima i umom, jelom, pićem itd. – sudjelovanje ljudi u održavanju osnovnih tjelesnih potreba je kao kod beba i djece, bez imalo vezanosti za njih. Ali bilo kakvo seksualno zadovoljstvo je tabu jer ono vodi do sjedinjenja Shive i Shakti u njihovoj najgrubljoj formi, dok blaženstvo samadhija to donosi u

uzročnoj formi. Da bi se postigao samadhi, seksualna energija mora se sačuvati, kontrolirati i pretvoriti u svoje uzročno stanje te ponovo ujediniti sa Shivom. To sjedinjenje se događa u sahasrari kod punog dizanja kundalini shakti. Kako bi se kundalini shakti podigla, čovjek mora održavati savršenu brahmacharyu (celibat) u mislima, riječima i djelima i samo tada shakti kreće uzlaznim smjerom. Bez savršenog celibata shakti se ne može nikad podići u potpunosti i postizanje vijnane je nemoguće. Tako dugo dok shakti ostaje u donja tri centra, čovjek može imati seksualna zadovoljstva, ali kad se jednom dignu do visuddha čakre, ona se više ne može spustiti i čovjek se osjeća mrtav za takva zadovoljstva. Zaista, kundalini shakti (molim vas, za detalje o brahmacharyi poslužite se autorovom knjigom: *"Put do mira, snage i dugog života"*), je ta koja u donja tri centra proizvodi sjeme i regulira seksualne funkcije. No kad jednom ta shakti dostigne peti centar, genitalije se smanje, sekrecija sjemena stane i nastupa kraj seksualnih zadovoljstava. Kod vijnanija, kundalini shakti dolazi u sahasraru kad on postigne nirvikalpa samadhi i svo neznanje iščezava. Tako je čovjek koji sebe smatra brahmajnanijem i istovremeno ima djecu najveća varalica koja zavodi nevine i neupućene ljude.

Jivanmukta i prarabdha karma

Kao što je već rečeno, jivanmukta je onaj tko je postigao nirvikalpa samadhi, realizirao brahmana i čije je biće u brahmanu. On uživa Slobodu još dok živi u tijelu te se zato zove jivanmukta (živi u Slobodan). Poznavalac brahmana postaje brahman sam i blagoslovljen je novim rođenjem i novim tijelom. On stalno živi u svijesti brahmana, ne poistovjećujući se niti najmanje s tijelom. On nema osjećaj ograničenosti i konačnosti, već stalno boravi u apsolutnoj svijesti.

U početnim stadijima duhovni aspirant koji poduzme jnana yogu razgovara o jnani, čita svete knjige, rasuđuje između Stvarnog i nestvarnog i vježba nepristrasnost prema svemu svjetovnom. Sa svim tim, njegova spoznaja i osvjedočenje o spolutnoj Istini (brahmanu) ostaje vrlo površno. Pravo znanje i istinska mudrost rađaju se samo s nirvikalpa samadhijem. Već smo iznijeli kako obični jiva postiže videha mukti kroz nirvikalpa samadhi. Takav se čovjek više nikada ne može spustiti na razinu relativne svijesti. Međutim, velike duše koje su rođene na ovom svijetu s božanskom svrhom vraćaju se na razinu relativne svijesti na najnesvatljiviji način, čak i nakon postizanja nirvikalpa samadhija. To je uzrokovano specijalnim Božjim moćima za ispunjenja Njegove božanske volje. Samo te velike duše su jivanmukte i one ni na koji način nisu vezane prarabdha karmom (posljedicama prošlih djela).

Prije pokušavanja postizanja nirvikalpa samadhija osoba mora pročistiti svoj um, učiniti ga jednousmjerenim i slobodnim od svih vrsta grijeha bez čega nikad ne može postići nirvikalpa samadhi. Kad osoba jednom postigne nirvikalpa samadhi, svi njeni grijesi su izbrisani i ona se uzdiže iznad triju guna. Ona je slobodna od ideje o tijelu i tjelesnih vezanosti i oslobođena je svih vrsta obaveznih dužnosti. Pripisati prarabdha karmu takvom čovjeku značilo bi ograničiti brahmana samog, što je besmisleno. Dok se spuštaju na razinu relativne svijesti, te velike Duše spuštaju kundalini shakti iz sahasrare do ajna čakre ili do visuddha čakre, ali nikada ispod visuddha čakre. Oni mogu svjesno dovesti kundalini shakti do sahasrare i jednako tako je spustiti dolje, tako da kundalini shakti ostaje djelovati između visuddha čakre i sahasrare kako bi im to omogućilo da ponovo zadobiju i zadrže relativnu svijest.

Samo nakon postizanja nirvikalpa samadhija prava intuicija radi u potpunosti. Čovjek postaje svemoćan, sveznajuć i sveprisutan. Razlike između brahmajnanija su uzrokovane različitim centrima iz kojih djeluje kundalini shakti. Čovjek u kojemu kundalini shakti djeluje iz ajnana čakre živi u stalnoj božanskoj opijenosti (u stanju polusamadhija) i ne može mnogo propovijedati ni poučavati. Ali onaj u kome kundalini shakti djeluje iz visuddha čakre nije u stalnoj božanskoj opijenosti i živi na nešto nižem stupnju uma, ali u potpunoj mudrosti, tj. znanju o Jastvu. Brahmajnani (jivanmukte) u kojima kundalini shakti radi iz visuddha čakre su oni koji mnogo poučavaju i propovijedaju u ulogama velikih reformatora.

Jivanmukta živi i radi kao gospodar, bez i najmanje ideje o "ja" i "moje". On ne poznaje bilo kakvu privrženost ili averziju ni prema čemu. On ne očekuje plodove svojih aktivnosti. U Srimad Bhagavad Giti, poglavlje II, stih 54 – Arjuna postavlja sljedeće pitanje Sri Krishni: "Keshava, kako se može opisati čovjek čvrstog Znanja spojen sa samadhijem? Kako on (jivanmukta) govori, sjedi i hoda?" Na to Sri Krishna odgovara: "Partha, kada čovjek u potpunosti odbaci sve želje uma i osjeća se zadovoljan u Sebi samome i po Sebi, za njega se kaže da je čovjek učvršćen u mudrosti (ovo je odgovor na prvo pitanje). Onaj čiji um nije uzdrman različitostima, koji ne žudi za srećom, koji je slobodan od ljubavi, straha i bijesa, uistinu je *muni* (čovjek meditacije) stabilan u mudrosti. Onaj koji je svugdje nevezan, ne osjeća zadovoljstvo pri primanju dobrog i nije ojađen kad prima zlo, čovjek je učvršćen u mudrosti (on niti hvali niti okrivljava) (ovo je odgovor na pitanje o tome kako takva osoba govori). Kada je sposoban potpuno povući osjetila od njihovih objekata kao što kornjača uvlači ekstremitete, njegova mudrost postaje stabilna (čovjek koji je postigao nirvikalpa samadhi može u svakom trenutku potpuno otresti sa sebe sve dojmове osjetilnog svijeta i otići u samadhi vrlo jednostavno i prirodno, kao što kornjača uvlači svoje udove). Kao što u pun i miran ocean utječu vode rijeka, isto tako i *muni* u kojeg ulaze sve želje – on, a ne želitelj želja – postiže mir" (na ocean rijeke koje se u njega slijevaju sa svih strana nemaju utjecaja; slično tome, nema reakcija na želje proizvedene objektima zadovoljstva na koje jivanmukta nailazi na svom proputovanju na zemlji) (to je odgovor na pitanje – kako hoda).

Ove točke zahtijevaju nešto više razjašnjenja. Stanje jivanmukte je savršeno prirodno stanje i trajno je postignuće. Nakon nirvikalpa samadhija um se transformira zauvijek i živi u stalnom zajedništvu s Jastvom. Kad običan čovjek upotrebljava riječ "ja", on se poistovjećuje s propadljivim tijelom, tj. egom. Ali "ja" jivanmukte označava atmana ili Jastvo. Za vrijeme budnog stanja, običan čovjek se poistovjećuje s tijelom i osjetilima i doživljava ovaj svijet. Tada mu se on čini kao nešto vrlo stvarno. No isti čovjek zaboravlja svijet budnog stanja u svojim snovima, te tada gleda na snove kao stvarnost. Kada isti taj čovjek uđe u stanje dubokog počinka bez snova, on zaboravlja oba prethodna svijeta. Čovjek svakodnevno doživljava ta različita stanja. Ali kad čovjek postigne nirvikalpa samadhi i postane jivanmukta, njegov um prirodno živi u sasvim drugačijem stanju, četvrtom stanju poznatom kao turiya stanje. On pokreće um, tijelo i osjetila, ali zadržava očišćeni ego i zna sasvim dobro da je on atman (Jastvo), a ne tijelo i osjetila. Takav čovjek čak i kad čini bilo što sasvim dobro zna da nije on taj koji čini. Drugim riječima, on djeluje bez i najmanje ideje o egu i bez i najmanje privrženosti, jer se on neprestano poistovjećuje s Jastvom, koje uvijek ostaje kao svjedok uma, osjetila, ega i intelekta. Zato se katkad kaže da jivanmukta nema tijela. Skuhani krumpir zadržava oblik sirovog krumpira, ali on nikada ne može prokljati – iz njega ne može izniknuti mladica kad ga prerežemo i stavimo u zemlju. Slično tome, aktivnosti jivanmukte ne proizvode karma phalu (efekte). To je stoga što njegov um nije navezan ni na aktivnosti, niti na plodove tih aktivnosti, i on radi bez ideje o egu. Čovjek ubire plodove svojih djela sukladno pravom motivu. Kada um nema motiva, nema želja ni potreba, djela odnosno aktivnosti ga ne vežu i ne mogu proizvesti nikakav efekt. Djelovanje na taj način je isto tako jedna od tajni karma yoge.

Kad neki neuki spiljski čovjek prvi puta vidi slike na filmskom platnu, on doživljava te pokretne slike, razgovore i pjesme kao nešto stvarno i to ga zanese. Ali kad isti čovjek ide u kino svaki dan i stekne pravo znanje o pokretnim slikama, njegova prvobitna ideja o njima se mijenja, odnosno promjeni mu se kut gledanja. Usprkos tome što je stekao pravo znanje o filmskim slikama, on ih ipak nastavlja gledati. Običan svjetovni čovjek, kao i spiljski čovjek prije znanja o filmskim slikama, doživljava ovaj svijet imena i formi kao stvaran i zaboravlja Boga Koji je prvobitni uzrok ovog univerzuma. Oni nemaju znanja o *jedinstvu* koje leži iza sve te različitosti. Jivan-mukti je ustvari kao prosvijetljeni spiljski čovjek koji je stekao cjelokupno znanje o filmskim slikama. On vidi jednog atmana svugdje i u svakoj stvari. Pripisivati prarabdha-karmu čovjeku koji je transcendirao tjelesnost, koji svugdje opaža Jastvo, koji se uzdigao iznad ideje vremena, prostora i uzročnosti i koji je nadišao tri gune je jednostavno smiješno. Sva karma i ideje o karmi postoje samo u neupućenom čovjeku. Pretpostavimo da čovjek zabunom uzme otrov i da doktori

uspiju u čišćenju njegovog tijela i vrate ga u potpuno normalno zdravlje. Kada kažemo da je čovjek vratio potpuno normalno zdravlje, želimo reći da više nema ni traga otrova u njegovu tijelu. Ali s druge strane, ako kažemo da je ostalo još nešto otrova u tijelu, mi smatramo da on nije vratio potpuno normalno zdravlje. Isto tako, kada nekog zovemo jivan-muktom, mi ga smatramo savršenim, bezgrešnim čovjekom i onim koji je postigao najvišu mudrost, mir i blaženstvo. Prarabdha-karma može biti, i općenito i jest, mješavina dobroga i lošega, boli i užitka, vrline i poroka itd., i ako jivan-mukti pripišemo prarabdha-karmu, on ne bi bio bolji od običnog neupućenog čovjeka i bio bi pun grijeha, što je apsurdno. Kao što je već rečeno, grešan čovjek ne može nikad postići nirvikalpa samadhi i mudrost, a mudrac ne može nikad učiniti bilo kakvo grešno djelo. Što god da radi, on radi za dobrobit drugih. Reći da jivanmukta pati od prarabdha karme, značilo bi da je mudrac također pun neznanja, no to je kontradikcija u pojmovima. Kada čovjek postigne turiya stanje, ideja o ropstvu i Slobodi za njega nema značenje. On potpuno shvaća da nije nikad bilo vremena kada atman ili njegovo vlastito Jastvo nije postojalo i da nikada neće biti vremena kad bi Jastvo prestati postojati. On spoznaje da Jastvo, koje nema rođenja, ni rasta, ni propadanja, ni smrti, ni spola, ni kaste, ni vjere, oduvijek postoji i da je vječno i samo Jedno bez drugoga. Kako se prarabdha karma može pripisati takvom čovjeku? Kada on uopće nema ideje o tijelu, tko je to taj koji uživa ili trpi prarabdhu karmu?

Osim ovih pravih jivanmuktija, postoje neki sadhake koji poduzimaju jnana yogu. Oni čitaju tekstove na tu temu i stalnim čitanjem oni dolaze do mentalnog razumijevanja prirode Jastva ili atmana. Ali ti ljudi ne postižu samadhi i ne mogu steći stvarnu mudrost. Samo knjiško znanje uvijek je vrlo površno. Oni ne postižu trajno stabilno stanje uma i savršenu mudrost koja dolazi samo nakon nirvikalpa samadhija. Ovi ljudi prenamaglo počnu misliti da su postigli istinsku mudrost i počinju se nazivati jivanmuktima. Oni čak govore i propovijedaju o brahmanu i jnana margi. Oni često potpadaju niskim sklonostima uma i čine sve vrste zala, a da bi izbjegli sramotu oni izjavljuju: "To je posljedica moje prarabdha karme što mi dolaze zadovoljstva i patnje; no ja nisam zbog njih ni najmanje u iskušenju, jer čineći sve to ja znam da je atman samo svjedok. Um i osjetila su ta koja to čine pod utjecajem guna". Tako, ti uistinu neupućeni ljudi koji tako pojednostavljaju postizanje jnane (mudrosti) uzrok su zbog kojeg se čak i pravim jivan-muktama pripisuje prarabdha karma; ali, istinu govoreći, jivan-mukta niti najmanje nije pod utjecajem prarabdha-karme.

15. TURIYA-STANJE (NADSVJESNO STANJE)

Običan čovjek svakodnevno doživljava tri stanja postojanja: budno stanje, stanje spavanja i stanje sanjanja. No postoje također i druga stanja postojanja koja običan čovjek ne doživljava, kao što je yoga-nidra (budno-sanjajuće stanje) i turiya. Duhovni aspirant koji učini dovoljan napredak može iskusiti stanje yoga-nidre, ali turiya stanje uživa samo čovjek koji je postigao nirvikalpa samadhi. To je stanje rijetka privilegija jivan-mukte.

Nakon postizanja nirvikalpa samadhija, jivan-mukta ostaje u nadsvjesnom stanju (turiya-stanju) svih dvadeset i četiri sata dnevno. On ima neometanu viziju Jastva i najveći dio njegovog uma uvijek živi u slavi atamana. Onaj koji je u turiya-stanju ne doživljava nijedno od obična tri stanja postojanja. On ih sva nadilazi. Kad god se odmara, on odlazi u yoga-nidru. On također nadilazi i tri gune (sattva, rajas i tamas) i nije nimalo vezan njima. U njemu djeluje Stvarni i najviši oblik intuicije. Običan um, volja i intelekt postaju jedno s kozmičkim umom, voljom i intelektom i on ostaje u tijelu i djeluje kroz pročišćeni ego koji ga ne veže. On živi i kreće se u moći i slavi brahmana. Njemu ništa nije nemoguće. Što god kaže to se i ostvaruje. Što god želi, to se događa *odmah*. Iscjeljivanje bolesnih ili činjenje drugih čuda za njega je obična stvar, ako on to poželi. Zbog toga je Isus mogao pretvoriti vodu u vino samim pogledom i mogao nahraniti stotine ljudi jednom ribom i komadom kruha. Kako ne može biti razlike između kozmičke volje i volje jivan-muktija, sama Priroda sluša njegove zapovijedi i ispunjava njegove želje *skoro trenutno*. To su

stvarne činjenice koje običan čovjek ne može shvatiti. No nije samo Isus činio takva čuda; postoji tako puno *yogija* koji su ih činili i koji ih još uvijek čine. Stvarni jivan-muktiji mogu učiniti što god hoće. Nema granice njihovim moćima. S postignućem turiya-stanja, čovjek nadilazi granice običnog uma i volje. Mentalno, on vidi stvari i događaje iz prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, i stoga on nema želje za stjecanjem znanja kao običan čovjek. On može znati sve i sva *samo* ako to poželi i hoće. Sama Priroda otkriva mu sve svoje tajne i ispunjava sve njegove želje.

Kako turiya-stanje djeluje u čovjeku? Kako čovjek nadilazi tri gune i prelazi granice običnog uma? Tajna leži u kundalini shakti. Sve ljudske i božanske moći uma ostaju latentne u kundalini shakti. Tako dugo dok shakti ostaje u najnižem centru, um radi ograničeno. U takvom umu prevladava tamas. Um s dominacijom tamasa po samoj svojoj prirodi se privezuje za osjetila i njihove objekte. U takvom čovjeku i u takvom umu postoji uvijek veliko nagnuće i velika vezanost za hranu, spavanje i seks. U velikoj većini bića shakti ostaje u najnižem centru (muladhara čakri) i djeluje iz njega. To je razlog zbog kojeg većina muškaraca i žena tako beznadno i bespomoćno ostaju privezani za niska i prljava osjetilna zadovoljstva, čak usprkos tome što pate od neizrecive tuge i boli. Kad se kundalini shakti pobudi i pokuša ostvariti uzlaznu putanju i njeno je kretanje između niža četiri centra (muladhara, swadhsthana, manipura i anahata čakra), rajas počinje prevladavati čovjekom. Um s dominacijom rajasa uvijek ostaje aktivan i nemiran. On uvijek mora nešto raditi. On razumije više objekte i ciljeve života, on razumije potrebu dharمة, ali usprkos svemu tome, kako nije postigao čistoću i jednousmjerenost uma, on biva uvučen u svjetovne stvari. Kada se kundalini shakti uzdigne više i dođe do visuddha čakre (u području grla), u umu počinje prevladavati sattva. Čovjek s dominacijom sattve razumije ništavnost prolaznih osjetilnih užitaka i njihovih objekata. Njegov kut gledanja na čitav svijet se mijenja. Tada njegov jedini cilj i objekt postaje postignuće Slobode. Nagnuće prema hrani, spavanju i seksu u njemu nestaje i on teži samoći i meditaciji o Bogu; također se u njemu budi ideja o dharmi (pravednosti). On počinje stjecati potpunu kontrolu nad jelom, pićem, spavanjem i svim drugim osjetilima i postaje učvršćen u savršenoj brahmacharyi. I kada se, konačno, kundalini shakti podigne i dosegne sahasraru, čovjek postiže nirvikalpa samadhi te takav čovjek nadilazi granice triju guna i naziva ga se *threegumaatitha* (bez triju guna). Tako dugo dok kundalini shakti ostaje u sahasrari, čovjek ostaje u nirvikalpa samadhiju i za svijet je mrtav. Da se pokrenu tijelo i osjetila i da se povrati relativna svijest, kundalini shakti koja se potpuno bila digla mora se spustiti ili u ajna čakru (u području mozga), ili u visuddha čakru (u području grla). Ona se nikad ne može spustiti ispod područja visuddha čakre. Kada je čovjek jednom postigao nirvikalpa samadhi i kundalini shakti se u njemu spusti ili do ajna ili do visuddha čakre, u njemu radi stvaran i viši oblik intuicije i on postiže turiya-stanje te se također naziva jivan-mukta.

Kundalini shakti po sebi je chitta (tvar uma). Sva prošla, sadašnja i buduća iskustva osobe ostaju u chitti u svojem uzročnom obliku. Kundalini shakti svojim neograničenim moćima zadržava mnogobrojne utiske želja, misli, djela, događaja i incidenata, ne samo iz ovog rođenja već i iz eona prošlih života i zadržava ih u njihovoj uzročnoj formi. Tri razine svijesti: svjesno, podsvjesno i nesvjesno su kod običnog čovjeka svi u chitti u muladhara čakri. Kod običnih ljudi samo jedan infinitezimalni (beskonačno mali) dio njihovih iskustava ostaje u svjesnoj i podsvjesnoj razini uma, dok većina nagomilanog znanja ostaje izvan njihovog domašaja na nesvjesnoj razini uma. Ali kada nakon dizanja i dosizanja sahasrare i postizanja nirvikalpa samadhija kundalini shakti dođe dolje do ajna ili visuddha čakre, ogromno znanje koje je do tada bilo skriveno i nepoznato dolazi na vidjelo gotovo trenutno i čovjek stječe beskonačno znanje i postaje sveznajući. To je način na koji u jivan-mukti djeluju stvarni i viši oblici intuicije.

16. ŠTO JE SNAGA?

1. Snaga je život; slabost je smrt. Najveći grijeh na ovome svijetu je slabost. Slabi ne znaju za svjetovni napredak. Još više je to izraženo u duhovnom području. Novac je velika svjetovna moć.

Istina, ljubav i odricanje su velike duhovne moći. Snaga vojnika leži u njegovom maču; u pjesnika je u njegovom peru. Snaga djeteta leži u njegovim suzama; snaga vjernika je u njegovim molitvama, predanosti i poniznosti. Ali poniznost koja poništava Jastvo nije poniznost, niti je snaga ona snaga koja jača ego. Čovjek bi zbog toga trebao dopustiti umu da zaroni u neograničenu snagu atmana (Jastva) i ne raditi predstavu od svoje snage. Trebalo bi poistovijetiti sebe s čistim i neograničenim atmanom (Jastvom) i dok se taj atman (Jastvo) vidi i opaža svugdje i u svemu, treba ostati umjeren, pristojan i blag. Treba posjedovati junačku volju i majčinsko srce. Skromnost ima više šarma nego arogancija. Tamo gdje ego raste, Bog se skriva.

2. Mi smo ono što su od nas učinile naše misli. Stalnim razmišljanjem o svojim slabostima i neuspjesima čovjek pada sve niže i niže. S druge strane, ako netko stalno misli o Bogu, Njegovoj veličini, Njegovoj čistoći i moći, postat će sličan Njemu. Stoga čovjek nikad ne bi trebao deprimirati um, već ga držati visoko uzdignutim razmišljajući o objektima koji daju snagu.

3. Onaj koji namjerava skupiti nekoliko milijuna rupija, uspjeh će skupiti najmanje nekoliko puta više. S druge strane, ako je čovjek zadovoljan sa samo nekoliko tisuća rupija i namjerava samo toliko skupiti, on će uspjehi skupiti samo nekoliko stotina, jer je njegov trud izravno proporcionalan s njegovim idealom. Intenzitet čovjekove želje također ovisi o njegovom visokom ili niskom idealu. Stoga ideal, moto ili cilj mora uvijek biti postavljen vrlo visoko. Neka se čovjek nikad ne zaustavi niti zadovolji sa zrcima uspjeha.

4. Velika se snaga nalazi u istini, u čistoći, u ljubavi, u skromnosti, u poštenju i u kreposti. Brahmacharya je snaga; ona je život. Za istinskog brahmachariya ne postoji ništa nemoguće pod kapom nebeskom. Brahmacharya ispunjava čovjeka nerazorivom snagom volje. Ta nepopustljiva snaga volje čini ga neustrašivim i sposobnim za postizanje bilo čega.

5. Jedinostvo je moć. Kada je gomila slabašnih vlakana spojena zajedno i od njih je načinjen debeli konopac, on može zadržati čak i vrlo jakog slona. Suprotno tome, najjača nespojena vlakna nisu sposobna pritegnuti i zadržati čak ni mladunče. Tako dugo dok postoji jedinstvo u obitelji, u zajednici i u zemlji, nema vanjske sile koja bi joj naštetila. Ona nastavlja rasti i postaje napredna.

6. Duhovni put je općenito vrlo dugačak, naporan, zamoran i usamljen. Čovjek treba sasvim sam ići uzbrdo. Usponi i padovi su uvijek prisutni. Čovjek treba podnijeti probleme, poteškoće, pa čak i duboku utučenost te mu i sam život na neko vrijeme postaje bezukusan. Ali snaga uma i snaga volje pomažu na tom putu. Kako bi dosegao Cilj, čovjek mora imati čvrstu vjeru, veliku strpljivost i izuzetnu upornost. Čak i najmanje pokazivanje slabosti bilo bi samoubojstvo. Suze će donijeti samo negativan učinak. Onaj tko počne plakati, plakat će zauvijek. Samo snaga je ta koja se računa. "Ustani! Probudi se! I nemoj stati dok Cilj nije dostignut!", trebao bi biti moto.

7. Ideja o "ja" i "moje" je slabost. To je ideja koja stoji iza samsare kakvu je vidimo. To je ono što je čini paklom i uzrokuje ropstvo. Čovjek bi umjesto toga trebao njegovati ideju o "ti" i "tvoje" ili prionuti uz neograničeno "Ja". U tome leži snaga. To je stvaran život i to u sebi je moksha (Sloboda).

8. Neznanje je slabost; to je uistinu smrt. Znanje je život; uistinu je to Bog sam. Kao što vjekovni mrak u spilji nestaje paljenjem samo jedne šibice, tako i duboko ukorijenjeno neznanje čovjeka nestaje sa samo jednom zrakom božanskog svjetla. Čovjek bi stoga trebao ustrajati uz Boga i ostati sretan.

9. Vežanost je slabost, to je ropstvo. Nevežanost je snaga, to je Sloboda. Zbog toga biste trebali naučiti ostati neprivrženi. Čovjek bi trebao biti *u* svijetu, ali ne *od* svijeta, kao što lotos živi u vodi, ali njome nije uprljan. Je li Bog odvojen od svijeta? Da i ne. On prožima sve, a nije ništa od imena i oblika. Imena i oblici su ono što je lažno. Ako imena i oblici nestanu, sve što ostaje je Bog i samo Bog.

10. Puna snaga uma je raspršena kroz različite aktivnosti osjetila. Čovjek neka stoga kontrolira osjetila i um kako bi shvatio i realizirao svoju istinsku snagu. Koncentracija nam vraća tu izgubljenju snagu. To je ono na što ciljaju sve religije.

11. Svaka želja je traženje i zbog toga ropstvo. Čak i želja za mokshom je ropstvo. Čovjek mora izbrisati čak i tu želju da bi mogao postići nirvanu ili mokshu.

12. Svrha svjetiljke je da maksimalno svijetli. Da bi to postigao, čovjek mora držati svjetiljku urednom i čistiti je, dotjerivati fitilj i dodavati ulje; inače cilj i svrha svjetiljke ostaju neispunjeni. Cilj tijela je realizacija Boga. Kako bi se to postiglo, tijelo treba držati urednim, čistim i jakim. Mora mu se davati potrebna hrana, odjeća i odmor. Inače će cilj i svrha tijela ostati neispunjeni. Tijelo ne treba uništavati. Samo treba pobijediti želje kroz striktnu kontrolu uma i osjetila.

13. Potrebna nam je snaga – snaga uma, snaga tijela, snaga volje, snaga milosrđa i snaga svega.

14. Poniznost u uspjehu, a strpljenje, snaga i upornost u neuspjesima glavne su stvari koje treba naučiti i držati na umu.

15. Nada daje veliku snagu. Čovjek uvijek treba imati visoke nade u uspjeh, usprkos ponovnim i ponovnim udarcima i neuspjesima, pa će se uspjeh na duže staze i osmjehnuti. Mnogo je srčanije biti optimist nego pesimist.

16. Vjera daje veliku snagu. Vjera u samog sebe, vjera u svog gurua i u njegove riječi, vjera u Boga i vjera u svete knjige. Istinska vjera može premješati brda i činiti druga čudesa.

17. Misao je velika snaga. Svaka riječ i svaki zvuk je sila. Sa svakom izgovorenom riječi čovjek gubi nešto sile ili određenu količinu energije. Kontrola govora, stoga, vodi k velikoj snazi. To čovjeka osposobljava za zadržavanje energije u tijelu te za laku kontrolu uma. Ogovaranje troši mnogo energije i čini um rastresenim.

17. ZLATNI SAVJETI

1. Uvijek govori istinu. Prioni uz istinu čak i po cijenu života.

2. Nikad ne traži pogreške kod drugih i nemoj ružno govoriti o njima. Uvijek vježbaj kontrolu nad jezikom u govoru i u jelu. Govori malo. Uvijek govori slatko i korisno. Govor je energija koja izlazi iz tijela. Što manje govoriš, to ćeš više energije sačuvati. Brbljavi govornici uvijek pate od rastresenosti uma. Održavaj *mounu* (šutnju) dva do četiri sata svakodnevno, čak sve do podneva ako je moguće, a nakon nekog vremena i po čitav dan tjedno i tako dalje sve do dva tjedna mjesečno, u intervalima. To pomaže koncentraciji. Jedi malo u pojedinom obroku. Nikad ne natrpavaj želudac. Nikad nemoj postati rob svog jezika. Onaj tko se ne kontrolira u jelu i rob je svog jezika, ne može održavati brahmacharyu. To je zato što postoji uska veza između jezika i genitalnih organa.

3. Nikad ne gledaj ni ne razmišljaj o osobi suprotnog spola s bilo kakvim zlim namjerama. Kad god ih vidiš ili sretnoš pozdravi ih mentalno. Smatraj sve starije ljude svojim ocem ili majkom; svoje vršnjake svojom braćom i sestrama, a mlađe od sebe svojim sinovima i kćerima, ili čak svojom braćom i sestrama u slučaju da si neoženjen. To će ti pomoći kod održavanja savršene brahmacharye u mislima, riječima i djelima.

4. Srce se onečišćuje pohlepom, jezik laganjem, oči buljenjem u tuđe bogatstvo ili ljepotu tuđe žene, a uši slušanjem kleveta o drugima. Izbjegavaj ova zla pod svaku cijenu.

5. Ljupkost i poniznost su sama srž svih vrlina.

6. Poniznost u uspjehu i snazi, a blagost i strpljivost u neuspjesima sigurni su putevi do besmrtnosti.

7. Karakter je snaga. Izgradi svoj karakter da te svugdje štiju i slave.

8. Moralni zakoni su sam temelj na kojem leži čitava građevina religije. Bez da postane moralno savršen, nitko ne može ni sanjati o dosezanju konačne Istine.

9. Onaj koji je usavršen u bilo kojem od pravila ponašanja je isto tako savršen i u drugima. Kako bi se učvrstio u istini, čovjek je mora izvršavati mišlju, riječju i djelom. To znači da nad umom također treba imati savršenu kontrolu. Kako bi stekao savršenu kontrolu nad umom, čovjek se treba pridržavati svih drugih pravila ponašanja, kao što su brahmacharya, ahimsa, prijaznost itd. Tako, kad se čovjek usavrši u bilo kojem od tih pravila ponašanja, automatski postaje savršen i u ostalim pravilima.

10. Istina ne treba oslonac da bi stajala. Samo istina je ta koja na kraju trijumfira. Učenik istine mora se ispočetka suočiti sa svim vrstama problema, poteškoća i gubitaka, ali na kraju on uživa savršeni mir, prosperitet i blaženstvo. Dobiti čisto zlato iz rude je naporan posao. Isto tako, prije nego se učvrsti u istini, učenik mora proći mnogobrojne testove. Zato, sljedbenik Istine mora se hrabro i bez gundanja suočiti sa svime što mu dolazi.

11. Laž uspijeva na početku, ali samo na neko vrijeme. Na kraju ona donosi neuspjeh, nesreću i neizrecivu bijedu. Neistina može neke zavarati za sva vremena, neke za neko vrijeme, ali ona ne može zavarati sve za sva vremena. Usto, grijeh ne može biti skriven zauvijek. On jednoga dana mora procuriti. Kao što tele nađe svoju majku među tisuću krava, tako će isto i svaki grijeh naći svog grešnika. Zakon karme je neizbježan, ne može mu se pobjeći.

12. Viveka i vairagya (rasuđivanje i neostrašćenost) su dva velika bogatstva koja čovjek treba tražiti. To su rijetki božanski darovi. Čovjek koji nema moć rasuđivanja podnosi pakleni oganj i ni na koji način nije bolji od životinje. Čovjek koji posjeduje moć rasuđivanja i nepristranosti uživa savršeni mir i blaženstvo u ovom svijetu, pa čak i bez jednog jedinog dinara. Stoga, razvijaj te kvalitete.

13. Ljubav širi, dok mržnja skuplja. S čistom, nesebičnom ljubavlju čovjek može pobijediti čitav svijet bez ijednog vojnika i bez krvoprolića. Čista, nesebična ljubav je najsnažnija. Znači čiste, nesebične ljubavi su: ona ne poznaje strah, ne poznaje cjenkanje i ne poznaje mržnju.

14. Dok činiš neko djelo i prije nego što dođeš do konačne odluke, dobro razmisli o dobrim i lošim stranama, ali kad se jednom stvarno odlučiš i misliš da si na ispravnom putu, ne brini za bilo kakvu kritiku i makni čitav svijet ako stoji kao zapreka na tvom putu. Samo čovjek koji posjeduje ogromnu snagu volje može uspjeti i preživjeti u ovom svijetu, a ne slabići koji se predomišljaju sa svakim daškom vjetra.

15. Čovjek nikad ne može ugoditi svima. To je nemoguće. Čak ni veliki ljudi i avatari (inkarnacije Boga) nisu u tome uspjeli. U pokušaju da ugodiš svima, nećeš ugoditi nikome. Stoga, budi mudar i prioni uz principe te ih slijedi pod svaku cijenu.

16. Nema kraja nečijim željama. One se samo sve više umnažaju. One su te koje čine um aktivnim i rastresenim. Ako želiš istinski mir i blaženstvo, kontroliraj i obuzdaj svoje želje, minimaliziraj svoje potrebe i prilagodi se svojim okolnostima.

17. Želje su uzrok *samsare* (kotača rođenja, rasta, propadanja i smrti), bijede, a također i ropstva. Stoga vježbaj zadovoljstvo i nepristranost prema svjetovnim stvarima i budi slobodan od ropstva ove *samsare*.

18. Svaka želja je traženje, a svako traženje je u dualnosti, zato pokušaj vidjeti svog atmana (Jastvo) u svemu i svugdje, i tako se oslobodi same ideje o dualnosti i pobjegni od svih želja.

19. Kako bi opazio atmana svugdje i u svemu, čovjek mora imati čist, suptilan i jednousmjeren um. Te kvalitete može lako razvijati kroz jap, tap (ponavljanje Božjeg imena i meditacijom) i striktnim održavanjem pravila moralnog ponašanja.

20. Mnogobrojne želje čine um nečistim i slabim. Privrženost osjetilima i njihovim objektima uzrok je svih želja. Onaj koji je gorljiv u postizanju prvobitne čistoće uma brisanjem svih želja, mora prvo vježbati kontrolu nad osjetilima.

21. Ideje o dobrom i lošem, vrlini i poroku itd., ovise samo o umu. Ista stvar koja se u nekom trenutku čini dobrom može se u drugom trenutku učiniti lošom, pod izmijenjenim okolnostima.

22. Svako djelo je čudna mješavina dobrog i lošeg. Ne postoji nijedno djelo koje možemo nazvati apsolutno dobrim ili lošim. Djelo koje donosi više dobra i čini manje štete nazivamo plemenitim djelom i obratno.

23. Ideja o čistoći se razlikuje, ali najveća čistoća je osloboditi um od svih želja. Dobre i loše želje su kao zlatni i željezni lanci koji jednako vežu ljude i drže ih u ropstvu. Kako bi se oslobodio posljedica prošlih grešnih djela, čovjek treba činiti dobra djela. Kad se odstrane svi grijesi čovjek bi se trebao pokušati uzdići iznad oboje.

24. Religija je drugo ime za realizaciju Istine. Ona se sastoji u postojanju i bivanju jednim s Najvišim Bićem. Doktrine i dogme su samo detalji sporednog značaja.

25. Brahmacharya (celibat) je snaga i život. Samo kroz brahmacharyu čovjek može postići brahmajnana (najvišu mudrost). Onaj koji održava striktnu brahmacharyu čini djelo velike i dugotrajne žrtve. Savršeni brahmachari sja kao podnevno sunce i vlada svim srcima.

26. Kralj ili vođa koji održava savršenu brahmacharyu stječe velike moći i uvid pomoću kojih čuva svoju zemlju od svih nevolja i vodi je u prosperitet.

27. Milijuni učenih ljudi koji posjeduju mnoge plemenite kvalitete dolaze do poteškoća zbog neodržavanja brahmacharye. Seksualno sjedinjenje kuje okove srca i muškarcu i ženi, a iz toga proizlazi obmana i žudnja za bogatstvom temeljena na instinktu ega.

28. Ljubav nije požuda. To dvoje (ljubav i požuda) su suprotni polovi. Ljubav oslobađa, dok požuda okiva. Tamo gdje je Rama (Bog – istinska ljubav) tamo nije kama (požuda).

29. Seksualni život rasipa snagu tijela i uma. Um gubi svoju prvobitnu čistoću i čovjek ne može misliti o Bogu i uzvišenim stvarima. Bez brahmacharye čovjek ne može razumjeti suptilne religijske istine i ne može slijediti put dharمة (pravednosti).

30. Od svih emocionalnih osjećaja požuda je ta koja baca tijelo i um u potpuni kaos. Svaka nasilna strast ubija milijune crvenih krvnih zrnaca. Ako im dopuštamo da se pojavljuju svaki dan, posljedica će, jasno, biti teška bolest i prijevremena smrt. Stoga, kontroliraj emocije i održavaj brahmacharyu.

31. Od svih osjetilnih zadovoljstava, seksualni užitak je najmoćniji. Svaki seksualni užitak prazni sustav i dovodi čitavo tijelo u grč. To oslabljuje um, otupljuje intelekt, pamćenje i snagu volje. Čovjek stoga treba održavati brahmacharyu.

32. Kod održavanja brahmacharye slijedi ova zlatna pravila:

a) Nikad ne pretrpavaj želudac

b) Uzmi laganu hranu navečer

c) Izbjegavaj bogatu i kaloričnu hranu i ono što se ne može lako probaviti ili što proizvodi zle osjećaje ili iritira osjetila. Ne uzimaj hranu iz ruke pokvarene i grešne osobe niti hranu sa shraddha ceremonije (gozbe u počast preminulom).

d) Popij čašu hladne vode netom prije lijezanja u krevet.

e) Izbjegavaj zlo društvo, kino, kazalište i čitanje erotskih romana.

f) Izbjegavaj ogovaranje i prost govor.

g) Nastoj odstraniti sve vulgarne želje i misli koje se mogu pojaviti u umu, i to nadomiještanjem odgovarajućih dobrih misli.

h) Budi čvrst u odlukama i nikad ne ostavljaj započet posao napola dovršenim. Nikad ne popuštaj u trudu i uvijek budi vođen visokim idealima.

i) Pokušaj provoditi povremene postove s laganom dijetalnom ishranom, održavaj šutnju i tih dana živi u samoći.

33. Održavaj na životu naviku truda redovitim i sustavnim svakodnevnim vježbanjem. Budi sustavno asketski nastrojen, čak i u malim i nevažnim stvarima. Nikad ne zanemaruju čak niti najmanju pojedinost, jer onaj koji zanemaruje male, zanemarit će i velike stvari.

34. Sredstva nisu manje važna od cilja. Dobri ciljevi mogu se postići samo dobrim sredstvima. Stoga, gledaj da sredstva koja upotrebljavaš nisu ni grešna niti nemoralna, već samo plemenita i poštena.

35. Budi suosjećajan prema svima. Imaj ljubavi za sve i budi im od pomoći koliko god možeš. Budi ljubazan prema onima koji pate, i na pomoć potrebitima; raduj se s radosnima i budi indiferentan prema pokvarenima ne mrzeći ih niti prezirući; jer mrziti pokvarenog i grešnog čovjeka znači nesvjesno sudjelovati u njegovim grijesima.

36. Nikad ne sjedi u društvu beskarakternih i zlih ljudi. Ne slušaj o preljubnicima i preljubnicama; ne razgovaraj o njima ili s njima i ne poželi ih vidjeti. Ako prekršiš to pravilo, zarazit ćeš se i pasti.

37. Sve radosti i patnje koje čovjeku dolaze u ovom svijetu posljedica su njegovih prošlih dobrih i loših djela. Budućnost leži u tvojim rukama i može se oblikovati kako želiš. Ako vodiš nemoralan i grešan život, trpit ćeš pakleni oganj. Zakon karme je neumoljiv: što siješ, to ćeš i žeti.

38. Sve svjetovne veze i posjedi su prolazni i završavaju fizičkom smrću. Majka, otac, žena, muž, djeca, bogatstvo itd., sve to prolazi nezapaženo. Jedina stvar koja postaje i ostaje dio i svojina nečijeg života iza groba su zasluge i nezasluge nečijih želja, misli i djela. Stoga uvijek njeguj dobre, uzvišene i čiste želje i misli te čini dobra i plemenita djela.

39. Živjeti čist život je najbolje i najuzvišenije propovijedanje. Ako je netko čovjek čistog i čvrstog karaktera, sama njegova pojava i prisutnost inspirirat će i uzdignuti sve koji s njim dolaze u dodir. Tako čovjek služi svijetu mnogo bolje nego stotine takozvanih propovjednika.

40. Skromnost ima veću vrijednost od ljepote. Kad se ljepota i karakter u osobi spoje, one stostruko povisuju njegovu vrijednost.

41. Istinoljubivost je snaga. Poštenje je snaga. Karakter je snaga. Čistoća je snaga. Čista ljubav je snaga. Nesebičnost je snaga. Prakticiranje bilo koje od ovih uzvišenih kvaliteta do svoje punine donijet će sveobuhvatno savršenstvo i bezgraničnu snagu.

42. Naš atman (Jastvo) je samo utjelovljenje Istine, mira, snage i vječnog blaženstva. Od Boga dolazimo, u Bogu živimo i Bogu se vraćamo. Pamteći ovo, trebamo biti jaki, čisti i savršeni, i nikad ne postati robovi svojih osjetila i uma.

43. Nikad ne razmišljaj o grijesima i propustima iz prošlosti. Pamti samo dobre i plemenite stvari koje si već učinio. Uvijek budi optimist i nikada pesimist. Kako netko misli, takav će i postati.

44. Vježbaj samokontrolu, tako da možeš biti slobodan od kontrole drugih. Čovjek koji je rob vlastitog uma i osjetila postaje slab i jadan te svugdje doživljava udarce i odbacivanje. Ali onaj tko drži svoj um i osjetila pod kontrolom, stječe neograničenu snagu te vlada i dominira cijelim svijetom.

45. Svaki korak naprijed na putu k Istini i Savršenstvu pun je rizika, a i sam put je vrlo dug, zamoran i sklizak. Ali neka se čovjek nikad ne boji mogućih padova i opasnosti. Usprkos povremenim padovima, neka čovjek smogne snage i nastavi put s nepoljuljanom hrabrošću te neka prione čvrsto uz svoj ideal. Samo tako može se doći do Cilja.

46. Budi iskren prema svom Jastvu i svijet će biti iskren prema tebi. Način da se osvoji nečije srce je prvo predati vlastito.

47. Zlo onome koji zlo misli.

48. Kontroliraj svoje želje i gradi svoj karakter, samo tada ćeš svugdje biti dobrodošao.

49. Ljubav se može nadati tamo gdje razum otkaže. Ljubav odvojena od sve putenosti je duhovno prosvjetljenje. Kad god postoji konflikt između glave i srca, uvijek slijedi glas srca i imat ćeš ispravno vodstvo.

50. Čovjek koji ne može reći "Ne" jeftinim i vulgarnim željama, mislima i djelima, nastavlja padati sve dublje i dublje u dubine degradacije. Ovo troje – požuda, bijes i pohlepa popločuju put do pakla i skrivaju slavu Jastva. Pobjedi ih pod svaku cijenu.

51. Budi uvijek vedar. Ta navika će te zadržati sretnim i zdravim u svim okolnostima, jer život je pun uspona i padova i sreća se okreće kao kotač.

52. Dozvoliti strasti da vlada jednako je samoubojstvu. Život je najplodniji kad čovjek živi s onima koji kontroliraju sami sebe te prakticiraju poniznost i blagost čak i kad su jaki i moćni.

53. Neka svaki čovjek učini od sebe ono što podučava druge da postanu. Poštuj i služi onima koji to zaslužuju kao da si vezan dužnošću i bez ikakvih sebičnih razmišljanja.

54. Nema vatre kao što je požuda i nema dara kao što je dharma (pravednost).

55. Nisu uzvišene riječi koje čovjek izgovara te koje ga čine svetim i savršenim, već samo krepostan život, život samodiscipline i samokontrole. Skromno znanje o sebi samom je sigurniji put do realizacije Boga nego duboko uranjanje u svjetovna učenja. Knjiško znanje samo po sebi više je prepreka nego pomoć. Znanstvene rasprave nemaju većeg značaja od sviranja gramofonskih ploča. Jedna unca prakse vrijedi mnogo više od tone teorije.

56. Obuzdati osjetila i staviti ih pod kontrolu čak i na kratko vrijeme napredak je prema Vječnosti. Kao što sivo obzorje navješćuje zlatni izlazak sunca, tako isto i savršen karakter navješćuje istinsko znanje u ljudskim bićima.

57. Ljudi umiru, ali Istina preživljava zauvijek. Ljubav koja okiva čovjeka nije ljubav nego požuda. Fizička ljepota nestaje sa starošću, ali duhovna ljepota se nasuprot tome povećava.

58. Izgradnja je teška, ali uništenje je lako. Doživotne borbe i postignuća se kroz nepažljivost pretvaraju u ništa za samo nekoliko minuta. Čovjek bi stoga trebao uvijek biti na oprezu.

59. Taština okiva, a čistoća oslobađa. Taština je posljedica neznanja i ona sakriva slavu Jastva.

60. Mentalni nemir je posljedica grijeha. Mir i blaženstvo nisu za pokvarene, nego za čiste i svete. Bog je Gospodar univerzuma, a tražilac Istine postaje nasljednik Njegovog Moćnog Kraljevstva.

61. Živjeti znači učiti. Biti prijazan i blag znači biti božanski. Biti istinoljubiv i krepostan znači ponovno steći izgubljeno Kraljevstvo.

62. Jalov je onaj koji se uzda u čovjeka, a proslavljen onaj koji se uzda u Boga. Vjera u Boga čini čudesa u ovom svijetu. Čovjek koji nema vjere u Boga je kao brod bez sidrišta i dolazi do jako velikog jada.

63. Potpuno ovisi o Bogu i čini ono što je u tvojoj moći. Bog će pomoći tvojim dobrim nastojanjima. On pomaže onima koji sami sebi pomažu.

64. Ne budi ponosan na nešto što si dobro učinio i ne smatraj se boljim od drugih. Ne budi ponosan na uspjeh. Uvijek drži um u ravnoteži. Tek tada znanje može postati stabilno.

65. *Yogi* spava samo dva do tri sata; *bhogi* (čovjek svjetovnog uma) četiri do pet sati, dok *rogi* (bolesnik) spava više od šest sati. Sam odluči kojoj skupini trebaš pripadati.

66. Što je stvorenje niže to su mu veća zadovoljstva u spavanju, hrani i seksu. To su proizvodi tamasa i većina ljudi je utopljena u njima.

67. Čist um je pravi vodič i istinski prijatelj. Nečist um je uvijek izdajica i neprijatelj. Ništa drugo ne može donijeti toliko velikih koristi koliko čist, savršen i dobro usmjeren um.

68. Od svih želja i zala, putene želje su najružnije i najbolnije.

69. Sve budale mogu biti podijeljene u tri kategorije: rođene budale, bogate budale i tzv. obrazovane budale. Rijeka svjetovnog života teče kao rezultat gluposti tih triju vrsta budala.

70. Za običnog čovjeka mnogo je sigurnije čuti savjet i prihvatiti ga, nego ga nekome davati. Isto je tako sigurnije slušati nego zapovijedati.

71. Mudrost vidi jedinstvo u različitosti, dok neznanje dijeli i stvara suprotnost tamo gdje je nema.

72. Mlaki osjećaji služe samo da potroše vrijeme uzalud, dok iskreni i jaki osjećaji vode u akciju gotovo trenutno.

73. Suosjećati s drugima u patnji i iz plemenitih pobuda je dobro; ali neka se svatko upita suosjeća li kao gospodar ili kao bespomoćni, bijedni rob. Osjećati je tendencija uma, ali biti gospodar svojih osjećaja je nešto veliko i teško za postići. To može samo junak.

74. Osoba pogođena požudom gubi svoj šarm i sjaj te je svedena na očaj i agoniju. Stoga, kontroliraj putenost i budi sretan.

75. Tako dugo dok zla djela ne urode plodovima izgledaju kao nektar, ali kada dozriju i donesu plod, grešnik pati od paklenoga ognja.

76. Ne govori ništa što u potpunosti ne razumiješ ili u što ne vjeruješ. Ne slušaj o tuđim skandalima. Izbjegavaj hvaliti prijezira vrijedne i kudititi hvale vrijedne. Nemoj se dati zavesti lažnom propagandom. Nikad ne donosi nagle zaključke kad slušaš riječi pohvale ili osude drugih.

77. Nema vizije kao što je Jastvo, nema pokore kao što je brahmacharya, nema bijede kao što je požuda i nema blaženstva kao što je samokontrola i postignuće samadhija.

78. Ne traži istinski mir u osjetilima, nego u kontroli osjetila, ne u muškarcu ili ženi, nego u Bogu.

79. Nema praznika u moralnom životu. Sadhaka mora vječito biti budan ili će ga um i osjetila na različite načine zavesti. Čovjek koji vlada svojim umom i osjetilima vlada carstvom daleko moćnijim od bilo kojeg poznatog.

18. POVEZNICE DRŽAVE, RELIGIJE I OBRAZOVANJA

Idealan otac je onaj koji je istinoljubiv, krepostan, prijazan i pun ljubavi, čist, svet, nesebičan i milostiv; onaj koji zarađuje novac na pošten način i s tako dobro zarađenim novcem ne samo da uzdržava svoju ženu i djecu, daje im potreban smještaj, hranu i obrazovanje, već od dijela svoje poštene zarade također služi siromašnima, bolesnima, bespomoćnima i svojoj naciji. Ako kućedomačin ne zadovolji bilo koju od ovih nabrojanih dužnosti ne možemo ga zvati idealnim ocem ili idealnim kućedomačinom. Obitelj je minijatura država. Ono što je otac za obitelj, to je car, kralj, predsjednik ili diktator za državu. Vladar države mora biti čovjek savršenog karaktera. On mora biti čovjek discipline i samokontrole. Nikad ne bi smio biti sebičan, već uvijek drag, dobar i nježan te uvijek posvećen činjenju dobra svojim podanicima. On mora kazniti pokvarene i zaštititi dharmu (pravednost). Carevi i kraljevi su ti koji su u starim vremenima štitili dharmu. Nestankom dobrih careva i kraljeva dharma je pretrpjela velik pad.

Cilj idealnog kralja ili države su podanici koji su zdravi, mirni, blagi, sretni i napredni u svakom pogledu. Sukladno tome, različite države svijeta stvorile su različita ministarstva. Kad bi svi muškarci i žene različitih vlada bili istinoljubivi, kreposni, ljubazni, nježni i nesebični, kad bi svi oni bili muškarci i žene željeznih karaktera, kad bi svi oni imali ljubavi i poštovanja jedni prema drugima, kad bi svi muškarci poštivali tuđe žene, kćeri i vlasništvo, i kad bi svi imali stvarnu želju za istinskim, mirnim životom, bi li postojala i najmanja potreba za sudovima, sucima, odvjetnicima, policajcima, vojnicima i slično? Zapravo, sve te države su bijedno promašile kad je riječ o proizvodnji muškaraca i žena idealnog karaktera i, umjesto toga, većina visokorangiranih muškaraca i žena i sami su nemoralni i korumpirani. To je razlog zbog kojeg je danas čitav ovaj svijet pravi pakao. Za pravi svjetski mir i napredak postoji velika i hitna potreba za moralnim jačanjem muškaraca i žena. Svatko mora neizostavno provoditi pravila moralnog ponašanja. Bez toga će svjetski mir i prosperitet zauvijek ostati san.

Pogled na univerzum i proučavanje različitih bića i aktivnosti koje ga čine otkrivaju nam jednu veliku istinu prema kojoj je svrha, koju svi žele postići i prema kojoj je usmjerena sva njihova energija – zadobiti Slobodu ili Sreću. Ta ideja o Slobodi ugrađena je čak i u vlati trave. No budući da su aktivnosti većine bića skrenule s pravog puta, oni umjesto sreće i slobode zapravo postižu bijedu i ropstvo. Bilo koja količina bogatstva neće čovjeka učiniti sretnim. Ime i slava također neće priskrbiti čovjeku spokojstvo uma i pravu radost. Gdje, dakle, leži prava sreća? Ona leži u poznavanju svoje istinske prirode. A da bi se spoznala vlastita istinska priroda, um i osjetila se moraju staviti pod kontrolu, a da bi se to postiglo, moraju se striktno slijediti etička pravila.

Ako stojiš na obali jezera i pokušavaš vidjeti svoj odraz u vodi, možeš ga uhvatiti ako je površina vode mirna. Ali ako je površina namreškana, nećeš uspjeti vidjeti svoj odraz. Ono što su valovi i mjehurići za mirnu površinu vode, to su želje i misli za tiho spokojstvo uma. Mnogobrojne želje i misli su te koje čine um nestabilnim, rastresenim i nečistim te uzrokuju da se zaboravi prava priroda atmana (jastva). Stoga, da bi se spoznala svoja vlastita istinska priroda i da bi se stekao pravi mir i blaženstvo, čovjek mora vježbati savršenu kontrolu nad umom i osjetilima. Osjetila odvlače um prema vanjskim objektima i beskonačno stvaraju bezbrojne želje i misli te čine um nečistim i slabim. Nijedan nemoralan čovjek ne može nikad uživati istinski mir uma. A bez mira uma uopće nema sreće. Tako, da bi se realiziralo jastvo, kontrolirao um i osjetila te postigao mir i blaženstvo, čovjek mora biti željeznog karaktera. Nečiste i nemoralne osobe, varalice, lažljivci, licemjeri i slični nikad nisu bili muškarci i žene istinskog mira i prave sreće. Da bi se osigurao napredak svake države i njenih građana te mir i prosperitet čitavog svijeta,

apsolutno je nužno da svi muškarci i žene, bez obzira kojoj državi pripadali, postanu moralno jaki i savršeni.

Prijedimo sada na religiju. Čitava građevina religije stoji na temeljima etičkog kodeksa, kao što su istinoljubivost, celibat (brahmacharya), ljubav, nesebičnost, krepost, čistoća, zadovoljstvo, nekrađa itd. Drugim riječima, religiozan čovjek mora provoditi pravila moralnog ponašanja, kao i kontrolirati svoj um i osjetila. Svi proroci i osnivači velikih svjetskih religija živjeli su čistim i neokaljanim životom i propovijedali svojim sljedbenicima da slijede njihove korake. Ustvari, ne može biti religije ni bilo kakvog religioznog progresa bez vrlo striktnog provođenja pravila moralnog ponašanja. Da su svi muškarci i žene različitih religija svijeta uistinu slijedili učenja svojih osnivača i da su uistinu bili dobri, dragi, nježni i mirni, nikada ne bi bilo toliko mnogo krvoprolića i patnje u ime Boga i religije. Ali budući da su se u tom pogledu (striktnog pridržavanja etičkog kodeksa) bijedno srozali, čitav se svijet sa svojom civilizacijom nalazi na samom rubu propasti.

Konačno, promotrimo obrazovanje. Cilj obrazovanja je učiniti čovjeka mudrim, jakim i zdravim fizički, moralno i mentalno, a isto tako i osposobiti ga da živi sretnim, dobro koordiniranim životom. Ako obrazovanje ne ubrzava i ne potiče razvoj tih uzvišenih kvaliteta u osobi, već je umjesto toga čini senzualnom, slabom, sebičnom i nemoralnom, to onda uopće nije obrazovanje – prije je to njegova negacija. Dvadeseto stoljeće postalo je poznato po svojim velikim znanstvenim otkrićima i pronalascima i po iznimnom napretku koji je učinio ljudski život vrijednim življenja. Ali pojavila su se i neka vrlo razorna oružja. Sadašnji sustav obrazovanja koji prevladava u raznim zemljama sa svim svojim hvalospjevima o napretku ustvari je učinio prosječnog čovjeka i ženu sebičnijim, senzualnijim i nemoralnijim. Kao rezultat te degeneracije bili smo svjedoci dva velika svjetska rata unutar kratkog vremena od dvadeset godina, a treći samo što nije na vratima. Koji sve užasi nisu počinjeni tijekom tih jezivih ratova? Ratujuće strane su upotrebljavale obične i atomske bombe bez razmišljanja i bespoštedno na najnevinijim ljudima, na onima koji su spavali i trudnicama, kao i na školskoj djeci i bebama. Kakva počast veličanstvenim postignućima i napretku u znanosti i obrazovanju u ovom prosvijećenom stoljeću! Čak i najokrutnija mesožderna životinja je vrlo ljubazna i milostiva prema svojim mladima i ženkama. Ali takozvano obrazovane ljudske zvijeri dvadesetog stoljeća pale su čak i niže od životinja u džungli. Ako obrazovanje ne ide za tim da izgradi karakter i učini muškarce i žene prijaznima, blagima, nesebičnima, samokontroliranim i samodiscipliniranim, treći svjetski rat će posvjedočiti potpunom uništenju čitavog svijeta.

Pravi mir može se imati samo kroz samogospodarenje ili kontrolu uma. Onaj tko želi kontrolirati um, mora prvo staviti pod kontrolu osjetila. Čovjek koji želi kontrolirati osjetila i um mora provoditi i njegovati sve moralne vrline. Bez da postane savršeno moralan, čovjek nikad ne može imati mir uma. Čovjek koji ne uživa mir na unutarnjem planu, ne može ga imati ni na vanjskom. To uznemireno stanje uma ne može a da ne uzrokuje nemir i mnogima drugima. Kako nemiran čovjek može dati mir drugima? Za sveobuhvatan napredak ljudskih bića i za postizanje individualnog i kolektivnog mira sada i ubuduće postoji velika nužnost da se svi muškarci i žene učine snažnima etički, moralno i duhovno. Ovdje leži prava tajna trajnog svjetskog mira. I baš ovdje, u ovoj točki, sastaju se država, religija i obrazovanje. Svaka od njih treba ispuniti istu zajedničku svrhu.

U zaključku, da bi se osigurao vječni mir i sveobuhvatno blagostanje, državnicima na najvišim položajima bi se trebali truditi sebe učiniti moralno jakim. Neka kontroliraju svoja osjetila i umove i neka potiču isti duh među svojim sljedbenicima. Slično tome, neka svećenici čine sve da bi sebe učinili uistinu čistima i svetima u svakom pogledu i neka propovijedaju isto to evanđelje svojim sljedbenicima i učenicima. Slično, neka obrazovni kadar čini sve da učini sebe savšenim moralno, fizički i mentalno te neka svoje učenike podučavaju istome. Neka inicijativa bude čista, istinita, kreposna, blaga, milosrdna i neka takve božanske kvalitete dolaze iznutra. Neka trud i želja da se postignu te dobre kvalitete postanu najvišima u svakom muškarcu i ženi. Neka svatko uloži svoj najveći napor i neka u školama i na fakultetima budu osigurana sva sredstva koja bi

omogućila studentima da očituju te crte karaktera. Da bi se potpuno razvile te božanske kvalitete, najjednostavnija i najsigurnija metoda je metoda ispravnog obrazovanja. Obrazovanje bi trebalo prvo ciljati na izgradnju karaktera i takvo obrazovanje bi trebalo biti obavezno. U školama, fakultetima i sveučilištima treba staviti veliki naglasak na strogo provođenje pravila moralnog ponašanja.

Oni koji su u strci oko formiranja svjetske organizacije i uvođenja svjetskog mira moraju prvo pokušati proizvesti muškarce i žene koji bi bili zdravi i moralno, fizički i duhovno jaki. Da bi se postigao taj cilj, država, religija i obrazovanje moraju djelovati zajedno. Zapravo, ta tri odjela samo nadopunjavaju jedan drugoga. Oni jedan drugoga nikad ne isključuju. Ako različiti narodi svijeta zaista žele mir, svi moraju težiti tome da postanu savršeno moralni, voljeti jedni druge bez obzira na razlike u kasti, vjeri, boji, spolu i sektu i njegovati vrlinu nesebičnosti. Tada i samo tada možemo postići svjetski mir. Ako samo jedna nacija ili zemlja usvoji te principe, a ostale nastave kao do sada, ta nacija će sigurno pasti kao lak plijen zločinačkim aktivnostima drugih. Čitamo o takvim događajima u Indiji i u Americi u stara vremena. Dobri i plemeniti ljudi bili su lako pobijedeni od samo šačice barbarskih napadača zbog svoje dobrote. Oni su bili zavarani i obmanuti te su ih naveli da izgube svoju nezavisnost. To su bila djela brutalnih tigrova, koji su pri svakom klanju ubijali čitava stada krava. Tako moralna čestitost mora se jasno razabirati u svim nacijama svijeta prije nego možemo očekivati zoru trajnog svjetskog mira.

19. INSPIRACIJA

1. Otvori svoje srce, o čovječe! Udahni i izdahni božanstvenost slobodno. Blagoslovljeno ime izgovoreno s preplavljujućom ljubavlju iz samog središta srca uništava milijune i milijarde nataloženih grijeha eona i rođenja. Kao slobodan, hladan, nježan i pomlađujući povjetarac s Himalaje, božanska milost neprestano puše. Ali vrlo mali broj to zna, osjeća je, lovi i koristi. Dragi ja! Razveži jedra svoga srca kroz iskrene molitve i jap (Božje ime), i uhvatit ćeš božansku milost, tvoja barka će naći svoju luku s druge strane oceana samsare. Nema nikakvih sumnji. Um koji sumnja promašuje svoj Cilj. Zapamti, bolje je da ti metak prostrijelji srce, nego da ugostiš sumnju o Božjoj milosti. Imaj čvrstu vjeru – vjeru prvo u sebe, zatim vjeru u Boga, vjeru u svete knjige i vjeru u riječi svog gurua. Vjeruj s djetinjom jednostavnošću i nastavi ucrtanom stazom bez straha ali oprezno.

U ovom svijetu svi parovi suprotnosti idu zajedno. Uspjeh prati neuspjeh, zadovoljstvo je popraćeno bolom itd. i *vice versa*. Svi ti parovi suprotnosti su nerazdvojjivi. Tako dugo dok u umu postoji ideja o uspjehu, bit će uz nju prisutna i ideja o neuspjehu. Ono što treba priželjkivati je sloboda od svih tih parova suprotnosti. Probudi se! Nema ništa tako izvjesno kao što je smrt ovog tijela! Smrt, koja je neizbježna, može doći u bilo kojem trenutku. Stoga iskoristi svaku sekundu svog života za postizanje svog Cilja (realizacija Boga), kroz rad (karma yoga), obožavanje (bhakti yoga), psihičku kontrolu (raja yoga), filozofiju (jnana yoga) ili kroz kombinaciju sve ove četiri yoge.

2. Samo Istina u konačnici trijumfira i preživljava. Neistina i prijevara napreduju kao vatra u rijetkoj travi, ali taj napredak je kratkog daha. Istina prevladava polako ali sigurno, kao vatra u ogromnoj drvenoj cjepanici i nije ju lako ugastiti. Ljudski život je vrlo dragocjen, ali u isto vrijeme i nesiguran. Smrt je neizbježna.

Cilj života je Sloboda. Sve aktivnosti univerzuma naginju prema tom jednom osnovnom objektu – Slobodi. Ta ideja o Slobodi ugrađena je čak i u vlat trave. Ali većina naših aktivnosti obično uzima iščašeni smjer i mi doživljavamo bol umjesto zadovoljstva, ropstvo umjesto Slobode. Nema trajnog zadovoljstva u osjetilima i njihovim objektima. Bogatstvo je samo sredstvo da se ostvare žudnje osjetila. Ime i slava vežu čovjeka i vode ga u ropstvo i patnju, ali poniznost, krepost, iskrenost, milosrđe, nesebičnost, čistoća i velikodušnost vode ga do Slobode.

Ponos, arogancija, vezanost, egoizam, sebičnost, mržnja, neiskrenost i požuda odvlače ga od Istine i Slobode.

Četverostruku cilj ljudskog života je dharma, artha, kama i moksha. Dharma je kičma – sam temelj života. Živeći u dharmi, čovjek treba skupljati bogatstvo (artha), uživati (kama) i usmjeravati sve svoje napore u postizanje mokshe (Slobode).

Dharma se razlikuje u različitim ashramama. Dharma brahmacharija razlikuje se od one kućedomačina. Dharma vanaprasthtija razlikuje se od one sannyasina. (Hinduizam dijeli život čovjeka u četiri dijela, poznata kao ashrame i to: studentski život, život kućedomačina, život u mirovini i redovnički život). Kojoj god ashrami čovjek pripadao, najvažnija stvar je prionuti čvrsto uz svoju swadharmu. Suhu list ili zreli plod pada sam od sebe bez povređivanja biljke, ali ako otrgnemo nezreo plod, to biljci nanosi povredu. Kad čovjek učini dobar duhovni napredak, sve dharme otpadaju same od sebe i, postignućem Najvišeg, čovjek odbacuje sve ashrama dharme. Takav čovjek se kreće slobodno bez ikakvih privrženosti i ništa ga ne može vezati. Ali prije dostignuća Najvišeg i čistoće i jednousmjerenosti uma, čovjek ne smije odustati od svoje swadharme zbog rizika promašenja puta i Cilja. Postupnost je najbolja garancija uspjeha. Čovjek se mora držati svoje swadharme bez zanemarivanja ičega. Mora biti redovit i sustavan u poslu, obožavanju i odmoru. Jednaka važnost se treba pridati sredstvu kao i Cilju. Onaj tko zanemaruje male i manje važne stvari, zanemarit će i veće i važne stvari. Brojne male kapi kiše zajedno čine veliku poplavu. Bez njihovog skupljanja ne može biti niti poplave.

3. Budi dobar, budi blag, budi pristojan, budi iskren i budi čist. Budi vjeran svojim roditeljima i rođacima, svojoj zemlji ili naciji i svojoj religiji. Budi budan i radi. Nikad ne napusti svoj rad, čak ni u neuspjesima. Poniznost u uspjehu i strpljivost i podnošenje u neuspjehu dvije su prijeko potrebne kvalitete za mir uma i pravu sreću.

Iznad osjetila i iznad uma, misli i intelekta nalazi se ljudska duša. Mač je ne može probosti, vjetar je ne može osušiti, voda je ne može smočiti i vatra je ne može spaliti. Duša je bez rođenja, bez rasta, bez smrti i bez spola. Ona je uvijek čista, savršena, nepromjenjiva, sveprožimajuća i vječna.

Ima li ikakve realnosti u prolaznim stvarima ovoga svijeta? Ima li ikakve realnosti u trenutnim užicima osjetila? Ne. U ovom prolaznom svijetu, tko je žena ili muž i čiji? Tko su djeca? Čije je bogatstvo, ime i slava? Što je to što prati čovjeka nakon smrti? Ni žena, ni djeca, ni bogatstvo, ni ime, niti slava, nego svačija vlastita karma (posljedice dobrih i loših djela).

Ljudsko rođenje je rijetko i vrlo teško se dobije. Moksha ili Sloboda može se postići samo kroz ljudsko rođenje. Čak i bogovi i božice moraju uzeti ljudsku formu da bi postigli Najviši Cilj. Kaže se da jiva (individualna duša) postiže ljudski život nakon 8 milijuna rođenja i smrti. Čak i nakon postizanja ljudskog rođenja, vrlo je teško imati zdravo tijelo i oštar intelekt. Kad čovjek dobije sve te stvari, mora ih iskoristiti za postizanje mokshe. Ako to nije slučaj, takav dragocjeni život postaje ništa drugo do protraćen. Život bez Boga je kao kuća bez temelja ili kao brod bez kormila.

4. Dragi Ja! Podčini se potpuno djelovanju Božje volje. Ovisi potpuno o Bogu. Moli se Njemu stalno. Moli, moli predanim srcem za čistoću, za krepost, za karakter, za čistu ljubav, za ispravno vodstvo i za mudrost. Predaj Njemu sve plodove svojih dobrih djela i traži oprost za sve svoje grijehe, slabosti i nedostatke. Nikada ne brini o uspjehu ili neuspjehu, sreći ili nesreći. Čovjek koji se potpuno podređuje Božjoj volji ostaje bez vlastitog izbora. Njegov stav je isti kao u suhog lista palog na zemlju. Kada vjetar zapuše sa sjevera, on je nošen prema jugu, a kad vjetar puše sa zapada, nošen je na istok. Bez imalo napora sa svoje strane, on ostaje tamo gdje ga je vjetar odnio. Takav je i položaj čovjeka koji se podčinjava djelovanju Božje volje.

5. a) Život je pun uspona i padova. Rođenje prati rast, a rast je praćen starenjem i smrću. Dobitak je praćen gubitkom i sreća nesrećom. Onaj tko se smije, taj će i plakati, i obratno. Ustvari, svi parovi suprotnosti idu paralelno. To je zakon Prirode.

b) U svakom tamnom oblaku postoji zraka svjetlosti. Život nije uvijek neuspjeh, niti je uvijek uspjeh. Ideja o "ja" i "moje" je samsara. To su okovi i to je uistinu pakao. Tako dugo dok

netko njeguje ideju o "ja" i "moje", on trpi pakleni oganj. Zamijeni ideju o "ja" i "moje" idejom o "ti" i "tvoje". S idejom Boga uvijek na umu, osjećaj odvojenosti, bijeda ograničenosti i patnja svijeta ne mogu se približiti. Takva osoba je na sigurnom i vidi Božju ruku iza dobrog i lošeg i iza svih problema i nevolja.

c) Svjetovni život je prolazan i nečije veze s ocem, majkom, bratom, sestrom, ženom itd. su kao veze koje netko sklapa s putnicima u vagonu vlaka za vrijeme puta. Kako vlak dolazi na različite stanice, različiti ljudi ga napuštaju, pozdravljajući jedni druge i odlazeći u njihova mjesta potpuno zaboravljajući jedni druge. Baš takav je i svjetovni život, i nečije veze s dragima i rodbinom. Nema realnosti u tome. Sve je prolazno. Jedino Bog je stvaran i onaj tko ovisi potpuno o Bogu i traži potpuno utočište kod Njegovih Svetih Lotosovih Stopala, nema se čega bojati. On se hrabro suočava sa svijetom i sve prihvaća kako dolazi – čak i život i smrt bez najmanje zabrinutosti. On vidi Božansku Ruku u svemu i svugdje.

6. Vječnost je pozadina. Kao što se bezbrojni mjehurići, veći i manji, pojavljuju na površini oceana, tako se i imena i forme pojavljuju u Beskonačnosti. Ista akasha, isti zrak itd. i ista Energija prožima sva imena i forme. Neki mjehurići se pojavljuju, neki nestaju, ali ocean ostaje isti kao i uvijek. Isto tako, imena i forme pojavljuju se i nestaju bez ikakve promjene u beskonačnosti. Isti Gospod živi u najrazličitijim imenima i formama. On, Ljubljeni, tu je i u hvali i u okrivljanju. Ista božanska energija igra svoju ulogu u dobrim i lošim djelima, u užitku i bolu, u vrlinama i porocima itd. Svi ti parovi suprotnosti postoje samo u nečistom umu. Kad je um pročišćen i obmana uništena, čovjek opaža Jedinstvo u različitosti i svi parovi suprotnosti iščezavaju. Čovjek tada vidi i opaža samo jednu stvar – Božansku ruku i Božansku svrhu iza svega.

U Beskonačnosti nema promjene. Suma sumarum svih pet elemenata je uvijek ista. Energija ili prikazano kretanje je isto. Kvantiteta i kvaliteta imena i formi, vrućine i hladnoće, boli i užitka itd. ostaju isti. Znanje i neznanje i konačni zbir svih osjetilnih doživljaja kao shabda (zvuk), sparsha (osjećaj dodira), rupa (vid), rasa (okus) i gandha (miris) je isti. U Beskonačnom nema nikakvog povećanja niti umanjenja.

7. Bolje je i sigurnije za sadhaku ići putem "*neti marge*" (ne to, ne to). U pokušaju da dosegne Boga, čovjek mora diskriminirati i odbaciti sve osjetilne objekte govoreći: "Bog nije ovo, On nije ono" i tako stići do Konačne Istine. Nakon postizanja Najviše Istine i suočenja s Jednom Realnošću, čovjek se spušta i vidi Boga u svemu i svugdje. Tada nauči govoriti "thi, ithi" – "To je Bog, to je Bog".

Kako postoje bezbrojna živa bića u ovom svijetu, tako postoje bezbrojni svjetovi u Beskonačnom.

8. Rijetko ljudsko rođenje, poticajna okolina, sveta stopala gurua (učitelja), ispravan put, ispravno vodstvo, bistar intelekt i iskren napor – što još više želiš, dijete moje? Koji je to strah, dragi moj? Uzdigni svoj um visoko, više od snijegom pokrivenih planina. Izgradi karakter jak i čvrst kao Himalaja. Roni duboko, duboko do samog dna Oceana sat-chit-anande (postojanja, znanja i apsolutnog blaženstva) i budi slobodan zauvijek.

9. Jedna Stvarnost uzima različita imena i forme kao rezultat ljudskog neznanja. To je jedna te ista stvar koju bhakta zove Bogom, jnani zove brahmanom, shakta zove Shakti, ateist zove Prirodom, znanstvenik zove Silom ili Energijom, kršćanin zove Nebeskim Ocem, musliman zove Alahom, neki to zovu Beskonačnim ili Istinom, a vedantin zove atmanom ili Jastvom. Koliko god bilo različitih imena, ostaje činjenica da je to jedno te isto. Razlika je samo u imenima. Apsolutna stvar koja je iznad imena i forme, koja je bez rođenja, bez rasta, bez propadanja, besmrtna, bespolna, sveprožimajuća, sveznajuća, sveblažena, bez početka, bez kraja, nepromjenljiva, iza prostora, vremena i uzroka. Jedna stvar ili Ocean Svijesti po Sebi je uvijek isti, samo Jedan bez drugoga.

10. Dan se budi. Duga, zamorna i crna noć je skoro na svom kraju. Gle! Sunce se diže. Oh! Čisto nebo bez oblačka, prohladan, osvježavajući jutarnji povjetarac, snijegom prekriveni himalajski vrhunci okruženi gustim šumama, šumeći u svom vijugavom koritu sveta rijeka Ganges

svijetli dok teče, zelena polja, ptičice u letu i njihovo cvrkutanje, božanska slava, nepresušan izvor preplavljujuće radosti. Uroni duboko moj ume, još dublje voljeni moj, i sjedini se s Oceanom sat-chit-anande.

11. Odjeni se u čistoću uma i srca. Ukrasi se dragocjenim dragim kamenjem viveke (rasuđivanja), vairagye (neostrascenosti), zadovoljstva, brahmacharye (celibata), samokontrole, ljubavi, istinoljubivosti, mudrosti i nesebičnosti.

Dragi ja! Ne prijanjaj uz osjetilna zadovoljstva. Ne žudi za novcem, imenom, slavom itd. Budi savršeno nevezan za muškarce i žene, prijatelje i rođake, jer u svim tim stvarima nema realnosti. Oni su svi kratkotrajni i podložni promjeni. Ljubljani moj! Jedino i samo Bog je Stvaran. Priljubi se uz Njega, zagrlj vječnost i uživaj vječni život i vječno blaženstvo.

12. Kada kuću zahvati požar, vlasnik zaboravi sve, čak i svoj tjelesni komfor i usmjerava sve svoje napore u zaustavljanje vatre i spašavanje kuće sa svime što je u njoj. Slično tome, o čovječe! Tvoj život je u požaru – požaru kame (požude), krodhe (ljutnje), lobhe (gramzljivosti), mohe (zablude), made (ponosa) i matsarye (mržnje). Stoga okreni svoj um prema Bogu, uložij svoje najveće napore i energiju da bi stekao vodu milosti Božje te ugasio tu vatru. Odbaci sve što stoji na putu realizaciji Boga. Zaboravi sve osim Boga, postani lud za Njim i spasi se.

13. Veze koje postoje (1) između vjerne žene i voljenog muža, (2) između oca koji pruža ljubav i sina koji izvršava zadaće i (3) između nesebične majke i predane kćeri nevažne su kada se usporede sa svetom vezom koja nastaje između gurua i njegovog učenika. Svjetovna veza završava fizičkom smrću, ali duhovna veza je vječna, jer je povezana s Bogom i vječnim životom. Kaže se da je guru brahma, Vishnu i Maheshwara, sve u jednom. Onaj koji doživljava gurua samo kao običnog smrtnika ne može nikad učiniti nikakav duhovni napredak, jer mu nedostaje prava vjera u riječi svog gurua i, kao posljedica toga, ne može ići ucrtanom stazom. Ali tko može biti guru? Tko je osoba sposobna biti u toj ulozi? Sigurno samo čovjek koji je došao licem u lice s Najvišom Stvarnošću. Samo takav je sposoban snositi tu odgovornost. Čovjek koji realizira Boga postaje Bog sam. Jer um nema ni vlastite boje ni forme, već uzima formu i boju objekta o kojem stalno misli. Kada čovjek misli o Bogu, Njegovoj moći, Njegovoj slavi, Njegovoj čistoći itd., njegov um zadobiva formu Božje moći, slave, čistoće. Učenik bi zato trebao imati beskonačnu vjeru u riječi svog gurua te ga voljeti, obožavati i štovati. Neka bude spreman dati čak i vlastiti život za svog gurua ako je to potrebno. Guru bi, zauzvrat, trebao gledati na učenika kao na vlastito dijete i uvijek u brizi za njegovo dobro, voditi ga i ispravljati s brižnom ljubavlju i nježnošću punom suosjećanja.

14. Zora!

Svijetla jutarnja zvijezda je visoko. Nježni, pro hladni, osvježavajući i pomlađujući jutarnji povjetarac slobodno pirka. Tama brzo nestaje. Noćne ptice i grabežljive životinje povlače se u svoja skrovišta. Vesele, lijepe ptice dolijeću uz radostan cvrkut. Pijetao kukuriče. Vrane grakću na krovovima kuća. Lotosov cvijet, koji se sa zalazom sunca zatvorio, sada se otvara. Tek propupale ruže prekrivene jutarnjom rosom veselo podrhtavaju na povjetarcu. Nakon nježnog poljupca povjetarac im pokrada miris i širi njihovu slatkoću svuda naokolo. Pčele zuje i skupljaju slatki pelud te tako stvaraju ludu zbrku na cvijeću. Vrtlar je u svome vrtu, obiteljski čovjek na svojim poljima, student sa svojim knjigama, svećenik na obali Gangesa, svetac u svojoj meditaciji, beba na majčini prsima, svi oni su zaista vrlo zaokupljeni. Gle! Jasni istočni horizont prošaran zlatnožutim nijansama rađa zoru još jednog dana. Vidi! Kako se zlatna nijansa mijenja u svijetlocrvenu boju i tamo probija blistava vatrena kugla. Crvenilo nestaje i vatrena kugla se diže, postaje manja ali blistavija i planine, rijeke, polja, gradovi, zapravo sve stvari na zemlji stoje okupane u njenom sjaju i blještavilu.

15. Snaga je ono što trebamo. Snaga je život; slabost je smrt. Snaga uma, snaga tijela i snaga karaktera su velike vrline. Slabost je najveći grijeh. Snaga vodi do vječne sreće i blaženstva, slabost dovodi do podnošenja vječne muke. Slab čovjek nikada ne može postići svoj Cilj. Samo najodlučniji i najjači su ti koji ga postižu. Duhovni put je vrlo dugačak i mukotrpan i od sadhake

zahtijeva beskonačno strpljenje, ustrajnost i snagu. U nedostatku tih kvaliteta mnogi napuštaju svoje napore, ostavljaju put i promašuju svoj Cilj.

Ako čovjek nastavi misliti o svojim prošlim grijesima, bijedi i slabostima, on sebe čini slabim, grešnim i još bjednijim. No ako skupi hrabrost i stalno misli o uzvišenim idealima i živi u njima, ima plemenite misli i usmjeren je prema objektima koji daju snagu, on ubrzo postaje jak i velik. Stoga uvijek teži plemenitim stvarima. Postavi svoje ambicije vrlo visoko i njegovaj plemenite i osnažujuće misli. Odbaci slabost pod svaku cijenu i budi svom svojom moći jake volje kako bi uživao život i vječno blaženstvo.

Savršen karakter je taj koji čini pravog čovjeka. Ogromna snaga volje je apsolutno nužna za izgradnju karaktera. Takva snaga volje može se postići samo kroz brahmacharyu. Brahmacharya je snaga, moć, ona je sama esencija života. Samo kroz brahmacharyu čovjek može riješiti zagonetku života, zadobiti beskonačnu snagu i besprijekoran karakter te u konačnici postići Cilj *vječnog blaženstva*.

16. Postoji samo Jedna Najviša Stvarnost. To je tvoje vlastito Jastvo. Naoružaj se znanjem da bi raspršio neznanje i tada ćeš poznavati svoju vlastitu istinsku prirodu. Uništi ego i iskorijeni sve želje. Budi gospodar svojih osjetila i uma. Savršena beželjnost i stalno življenje u misli o Jastvu je moksha (Sloboda). Samo znanje (mudrost ili vijana) donosi oslobođenje. Neznanje je uzrok svih zala, želje su u korijenu neznanja, a ego je korijenski uzrok želja. Zbog ove ideje o egu čini se da postoji ova samsara (svijet imena i formi). Odstrani ideju o egu i bit ćeš slobodan od svih želja te ćeš uživati savršeni mir i blaženstvo.

U snu, svijet snova se pojavljuje kao stvaran i čovjek plače ili se smije sukladno prirodi svog sna. Ali kad se probudi, svijet snova sa svojim objektima nestaje i svijet budnog stanja pojavljuje se kao stvaran. Kad čovjek uđe u stanje dubokog sna bez snova, i svijet budnog stanja i svijet snova nestaju. Opet, sva ta tri stanja postojanja ljudskog bića nestaju kad čovjek postigne *turiya stanje* (transcendentalno stanje). Tada, jedino što ostaje je samo Jedna Stvar odnosno Ocean Svijesti po Sebi. Tako ovaj svijet imena i formi nije ništa drugo no kreacija vlastitog uma utopljenog u neznanju. Ta imena i forme se stalno mijenjaju. Ona isto tako imaju početak i kraj. Stvarna Stvar, Supstanca iza svih imena i formi, je ista. Ona je samo Jedna bez druge. Ako iz svijeta odstranimo ta imena i forme, ono što ostaje je Bog i samo Bog. Kroz vječnost postoji samo ta Jedna Stvar i ona nije postala mnoštvo.

Um kroz kontakte s osjetilima i njihovim objektima postaje nečist i zaboravlja pravu prirodu Jastva. Zbog neznanja (neznanje je također u prostoru uma) nečist um postaje uzrok ropstva i samo njegova čistoća vraća oslobođenje. Jer ideje o ropstvu i oslobođenju su isto tako obje samo u sferi uma. Jastvo, koje je uvijek čisto, sveto, savršeno, nepromjenjivo, sveprožimajuće, nerođeno, bez propadanja i bespolno, nije ni najmanje vezano ničime. A ni zauvijek Slobodna Stvar ne poznaje ropstvo ni oslobođenje.

Om Shanti! Shanti!! Shanti!!!

20. KRATKI ŽIVOTOPIS AUTORA

Swami Narayanananda rođen je u brdovitom predjelu Coorg (Kurg) u Južnoj Indiji 12. travnja 1902. godine nakon što su njegovi roditelji proveli mnoge godine u ozbiljnoj pokori i molitvama i bili blagoslovljeni prekrasnim sinom, koji je odmah postao miljenikom sela. Kasnije je postao vrlo privržen svojim roditeljima, ali ipak kad je s pet godina poslan u školu, otišao je nezabrinut i otvorenog srca. Kao mladić bio je vrlo aktivan i svestran student, marljiv u učenju i lako uočljiv na sportskim terenima. Često je predstavljao svoju školu u turnirima, no usprkos svim svojim aktivnostima, uspijevao je provoditi svoju tihu i ozbiljnu meditaciju, pola sata do sat vremena ujutro i navečer. Tu svoju praksu meditacije razvio je sasvim instinktivno bez nekog vanjskog poticaja. Takva redovita i sistematska meditacija učvrstila ga je u duhovnom životu i postavila temelje za buduće iskustvo Nirvikalpa Samadhija.

Nakon završetka svojih studija, mladić se nije ženio. Umjesto toga odrekao se svijeta u svojoj dvadesetsedmoj godini i postao Sanyasin (redovnik), ali ne zato što je njegov život bio promašaj. Naprotiv, on nije nikad patio od neuspjeha i promašenih ciljeva i pred njim je bila otvorena blistava karijera. Razlog da postane redovnik bio je taj što se njegovo mentalno stanje kompletno promijenilo. Jednog dana dok je sjedio u meditaciji, postigao je veoma dugu i duboku koncentraciju uma koja je trajala više od sat vremena. Nakon izlaska iz te „dubine“, čuo je svoj unutrašnji glas kako ga poziva da se odrekne ovog svijeta. Mladi čovjek nije gubio vrijeme, već je podijelio svoju imovinu do posljednjeg novčića. Tada, 1929. godine je napustio svoju kuću i otišao u potragu za svojim Guruom (Duhovnim Učiteljem).

Nakon dugotrajnog i iscrpljujućeg putovanja tisućama milja, mladi redovnik stiže u Belur Math u Kalkuti, koji je bio glavni centar Ramakrishna – Misije. Tu su ga redovnici samostana tri dana testirali prije nego što je bio predstavljen Swamiju Shivanandi, direktnom učeniku Sri Ramakrishne. Kad je mladi Sanyasin ugledao velikog čovjeka, pao mu je pred noge, i potpuno mu se predao. Tako je sreo svog Gurua koji mu je darivao svoju duboku ljubav i osjećaje. Mladi redovnik zauzvrat je imao duboku vjeru i predanost Bogu i Guruu.

Tokom slijedećih nekoliko godina, Swami Narayanananda razvio je intenzivan poriv za realizaciju Boga. Čitav njegov život postao je oštro usmjeren prema tom cilju, te je snažno osjećao potrebu za povučenim životom da se posveti intenzivnoj Sadhani (duhovnoj praksi). Konačno ga je njegov Guru poslao na Himalaje da čini pokoru (Tapasya) te da se stopi u Samadhiju (Transcendentalno stanje).

Suočen licem u lice s velebnim, snijegom pokrivenim, inspirirajućim predjelima Himalaja, Swamiji je ostao ispunjen srećom i započeo provoditi strogo pokoru u svoj iskrenosti. Živeći u maloj kolibi u džungli bez ikakvih fizičkih udobnosti, radio je ustrajno i neumorno. Obično je sjedio u meditaciji i Mantra-Japu dvanaest do šesnaest sati dnevno, ali često provodi i čitave dane i noći bez odmora. Kao rezultat ustrajne Sadhane, Swami Narayanananda postiže u vrlo kratko vrijeme najviše stanje svijesti, Nirvikalpa Samadhi.

Na Shivaratri noć u veljači 1933. godine, noć bdijenja i štovanja Boga Shive u cijeloj Indiji, Swamiji je sjeo u svoju uobičajenu meditaciju u ponoć. Kroz duboku koncentraciju uma uspio je uzdignuti Kundalini Shakti do Sahasrara Chakre (na vrhu glave). Otkucaji srca su mu prestali, a i disanje mu je stalo automatski (Kevala Kumbaka). Ideja o tijelu se rastopila i um mu se potpuno apsorbirao u Beskonačnosti, a individualna svijest stopila se sa Oceanom Svjesnosti po sebi. Nije ostalo ni tračka uma, ega, intelekta itd. To je bilo vrhunsko iskustvo, Bezličnog aspekta Boga ili Sveobuhvatne Svijesti.

Swamiji je dugo ostao u tom stanju svijesti – Nirvikalpa Samadhiju. Tada se njegov um, iako još uvijek na vrlo visokom stupnju, polako ali sigurno spuštao dolje na nivo relativne svijesti. No, sada je kut njegovog gledanja bio potpuno promijenjen. Postigavši potpuno Prosvjetljenje, nije

više ostalo u umu ni traga neznanja i on je opažao jednog Atmana (Jastvo) svugdje iza svih imena i formi te je zaista osjećao Božansko jedinstvo u svojoj različitosti.

Čak i nakon tog rijetkog postignuća, Swami Narayananda nije radio od svega toga nikakve predstave. Nastavio je živjeti jednostavnim povučenim životom u Himalajama. Nije primao učenike niti je brinuo za novac i fizičke ugodnosti (koje nije imao). Neuznemiren od svijeta, posvetio se dubljem pionirskom proučavanju mentalnih procesa, tragajući i otkrivajući suptilne umne funkcije i njihove skrivene uzroke, koristeći svoj pročišćeni jednousmjereni um kao savršeni laboratorij. Bez neke želje da piše knjige, počeo je zapisivati bilješke svojih jedinstvenih otkrića na području psihologije i filozofije. S čudesnom lakoćom i spretnošću zapisivao je svezak za sveskom, vrhunske spoznaje i to iz prve ruke, ali samo da ih pohrani na papir, bez objavljivanja svijetu.

Za vrijeme sukoba između Indije i Pakistana u 1947. god. Swamiji je bio svjedokom strašnog i neljudskog krvoprolića počinjenog u ime Boga i religije od strane fanatičnih muslimanskih i hinduističkih vjernika. Svjedočeći masovnom pokolju, paležu i otimačini nevinih djevojaka i mladih žena, osjetio je sućut nad patnjama ljudi. Tada odlučuje pomoći čovječanstvu, napušta samoću i počinje primati učenike.

Među prvim Swamijevim učenicima bili su siromašni ljudi koji su zamalo izbjegli masakru. Čitali su Swamijeve bilješke i rukopise te su razumjevši njihovu izuzetnu vrijednost, poželjeli publicirati ih u obliku knjiga. Swamiji nije imao novca, kao niti njegovi mladi učenici koji su izgubili sve u Pakistanu. Tako je bilo vrlo malo nade za publikaciju Swamijevih knjiga. Snalazili su se na različite načine. Djevojke su ipak još uspjele sačuvati nešto zlatnog nakita, koji su prodale te tako otvorile mogućnost za početak rada na publiciranju knjiga.

Kroz sve to vrijeme, Swamiji je bio suočen s okrutnim napadima nekih zlih ljudi koji su zlobno pokušavali prekinuti plemenit rad koji je u to vrijeme bio započet. Sasvim sam, bez ikakvog ohrabrenja sa strane, Swamiji je odolijevao ružnim skandalima i klevetama usmjerenim protiv njega od strane raznih huliganskih pokreta. Bio je vrlo omražen u očima svih tih klevetnika koji su mu čak željeli ugroziti i mjesto gdje je živio. Usprkos svemu tome, Swamiji je ostao čvrst, neuznemiren i nakon nekog vremena napadi su prestali, ostavljajući huliganima efekte njihovih vlastitih djela. Rad na knjigama se nastavio i pomalo su počele jedne za drugom izlaziti iz štamparije da bi odjeknule širom svijeta bez propagande i plakata, kao posljedica njihovih vlastitih vrijednih sadržaja.

U početku Swami Narayananda nije stvarao nikakve organizacije ili Ashrame. Za vrijeme svog redovničkog života, nikad nije skupljao dobrovoljne priloge, bilo od ljudi ili samih učenika. Živeći na svoj vlastiti jednostavan način, nastojao je izbjeći raskošni sjaj svjetovnog života. Ali tokom vremena broj učenika se povećao u tolikoj mjeri da je postalo neizbježno organizirati pokret u regularnu instituciju. Tako je 1967. godine osnovao „Narayanandino Univerzalno Yoga udruženje“ s centrima u Indiji, Danskoj, Njemačkoj i Švicarskoj. U to vrijeme mnogi mladi hipiji sa zapada, ponajviše iz Danske, počeli su dolaziti Swamiju Narayanandi tražiti pomoć i vodstvo. Mnogi od njih bili su sasvim na dnu odbačeni sa svih mjesta kao prijestupnici, uživaoci droge i prljave skitnice. Kakvi god da su bili, Swamiji ih je mogao razumjeti i primiti za svoje vlastite učenike te ih ubrzo postaviti na ispravan put. Mnogi od ovih mladih ljudi vratili su se u Dansku i postali redovnici i redovnice N. U. Yoga Ashrama, u Gyllingu koji je također počeo egzistirati u to vrijeme. Ashram u Gyllingu stvoren je na jednoj staroj farmi oko 70 rali zemlje, a stanari Ashrama morali su naporno raditi da bi osposobili uvjete za život. U isto vrijeme radili su u tvornicama te tako zarađivali novac. Kada je Swamiji uočio njihovu iskrenu borbu, prihvatio je poziv da dođe u Dansku i da dâ početni poticaj za daljnji razvoj Ashrama.

Tako po prvi puta Swamiji dolazi na zapad 1971. godine i to u posjet Danskoj. U Ashramu u Gyllingu, Swamiji ostaje pet mjeseci gdje vodi Slobodni Duhovni Trening Kamp u kojem se okupljaju svi iskreni tragaoci, te žive pod šatorima. Tu susreću svog Gurua koji raščišćava njihove sumnje. Svi učesnici kampa nastojali su slijediti svakodnevni program treninga. Kamp je trajao tri mjeseca, a posjetile su ga tisuće ljudi.

Od 1971. godine, Narayanananda je posjećivao Dansku, a i ostale centre u mnogim drugim zemljama zapada svake godine. On vodi Slobodni Duhovni Trening Kamp u Gyllingu kroz lipanj, srpanj i kolovoz. Inicira sve iskrene tražioce istine i pruža brižljivo vodstvo tisućama učenika u čitavom svijetu. Swami Narayananandin odnos s učenicima baziran je na dubokom ličnom kontaktu i njegov utjecaj nastoji probuditi njihove skrivene mogućnosti te ih postaviti da stoje na vlastitim nogama. Efekt njegovog vodstva je predubok i ozbiljan da bi se mogao tek tako olako shvatiti. On ne ostavlja nikad svoje učenike na pola puta već ih usmjerava na konačnu slobodu (Mokshu) do koje dolaze savršenom kontrolom uma.

Učenici Swamija Narayananande zarađuju za svoj život i rade kao normalni članovi društva. Provede striktna moralna načela i nastoje se ponašati na neovisan i nesebičan način. Većina redovnika i redovnica žive u Ashramima od kojih su mnoge samodostatne farme sa svojim radionicama i svim potrebnim za razne praktične aktivnosti samih članova Ashrame.

Ashram u Gyllingu u Danskoj koji je glavni centar međunarodnog tijela, ima svoju vlastitu mljekarsku farmu pripojenu ostalim poljoprivrednim aktivnostima. Ashram također posjeduje veliku štampariju koja opskrbljuje tržište knjigama i magazinima. Postoji i tim koji stalno radi na izgradnji novih objekata i raznim centrima i Ashramima. Razvijena je i razmjena članova između svih centara kada je to potrebno ili kada to zahtijeva posao. Tom uskom suradnjom, organizacija održava harmonično jedinstvo među šarolikim međunarodnim članstvom. Pored svakodnevnih dužnosti, ashramiti (članovi ashrama) meditiraju ujutro i navečer. Nedjeljom i blagdanom sastaju se u zajedničku salu za meditaciju te meditiraju i pjevaju, te sviraju devocionalne pjesme.